

AV&Entertainment[®]

MAGAZINE

JAARGANG 19 - NR.1 - 2023 - MAART

TECHNISCHE CODE GEKRAAKT **AVASTARS**

STAND VAN ZAKEN:
PROJECTIE

TAFELDISCUSSIE TECHNISCH PRODUCENTEN
"WERELDWIJD NOG STEEDS
HET ALLERBEST"

NABESCHOUWING
ISE 2023

www.av-entertainment.nl

+55
ProAV
BRANDS:

Blackmagicdesign

Haivision

Panasonic

SONY

The all-in-one AV webshop

25 years of experience

Our dedicated product managers follow the **latest trends in technology** for creating, managing, storing and distribution of content.

Great prices, every day

Create your account and don't lose any **discount**.

Specialized support team

Our **service** extends beyond supplying products. Knowledge of products, processes and the industry in which you work is just as important. Contact our trained and certified team with all your questions.

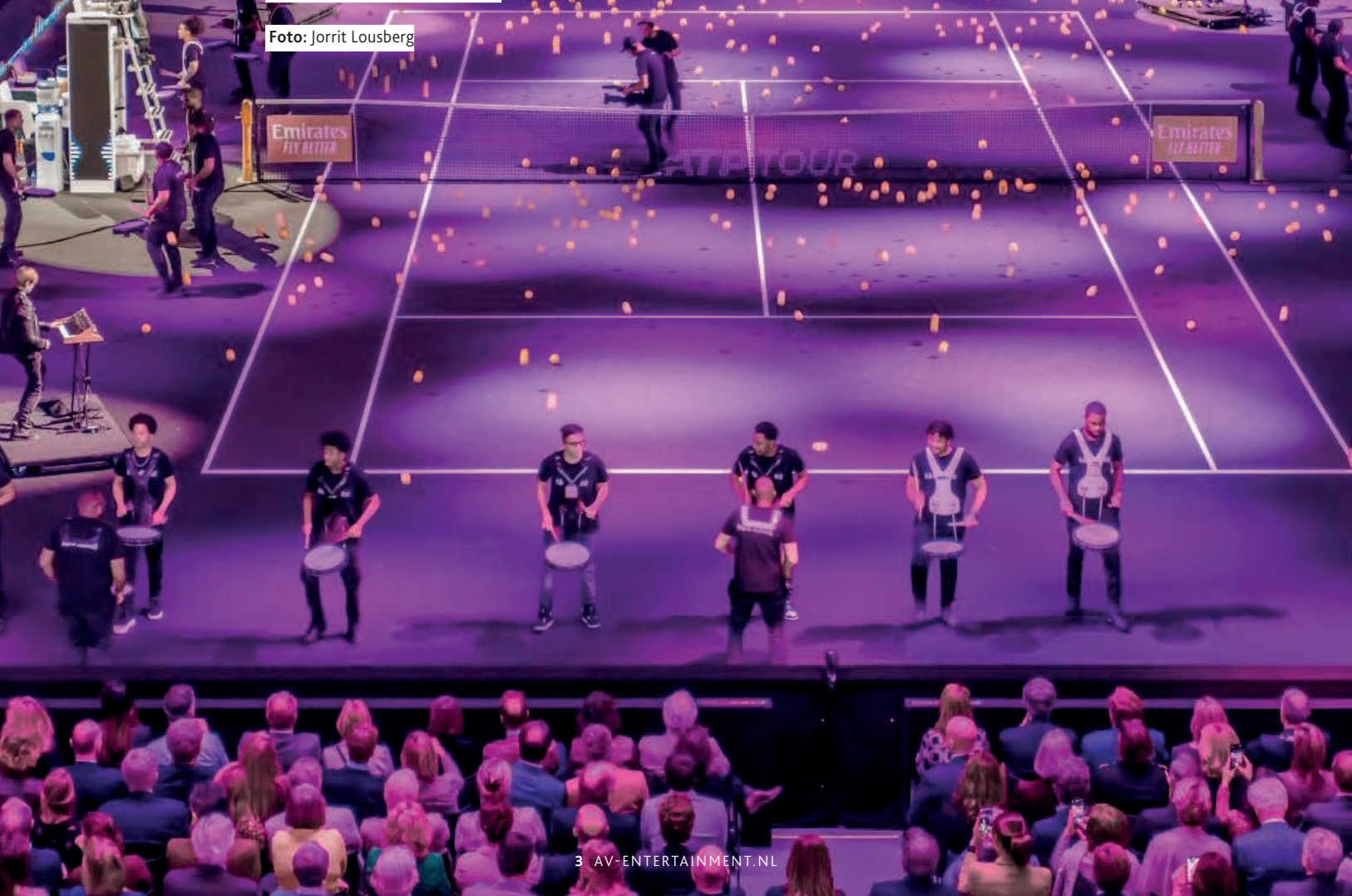
CREATE YOUR ACCOUNT
AND SHOP

shop.diginet.pro

ZO VEEL MEER DAN SPORT

Show en entertainment zijn allang niet meer voorbehouden aan de traditionele studio's en podia alleen, dat werd nog maar eens bewezen bij de finale van het ABN Amro Open tennistoernooi in Rotterdam Ahoy. Natuurlijk draaide het in eerste instantie om de finale tussen tennissers Medvedev en Sinner, maar na afloop werd evengoed gesproken over de spektakelshow die Davina Michelle verzorgde in de tennistempel. Entertainment van de bovenste plank als warming-up voor de grote finale. Het publiek was lyrisch, de organisatie ook en er werd door de wereldwijde bond voor het mannentennis (ATP) zelfs gesproken van 'het showelement als middel om een nieuwe (jongere) fanbase aan te spreken'. Wij zeggen: doen!

Foto: Jorrit Lousberg

TV & Radio

TV & Radio Kort	7
Column John Huijbregts	9
De uitrusting van componist/sound designer Ward Henselmans	10
Dutch Guild bij EMG: de evolutie van televisiewagens	16
Studioverlichting: wat is hot?	20
Avastars: de technische code gekraakt	28
Panasonic Lumix DC-S5II: terug in de vaart der AF-volkeren	32

Theater & Podia

Theater & Podia Kort	33
De onthulling van de Atellio-familie	34
Moonbears en partners in Studio Baarn: aangename kennismaking	36
IIIImagine in Koninklijk Legermuseum: magische mix van muziek en licht	42
Stand van zaken: projectie	44

Show & Events

Show & Events Kort	55
Ploegendienst Winterfestival: bedoeld om de tijd te vergeten	56
Tafeldiscussie technisch producenten: "Wereldwijd nog steeds het allerbest"	64
Column Willem Westermann	73
Alle records gebroken: ISE 2023	74

100% WIRELESS

Max. 20h

Wireless DMX

App

IP65

17W LED
POWER DRAW

WIRELESS +
WIRED DMX

LIGHT MODIFIERS
FOR FULL FLEXIBILITY

HYDRA PANEL

MOUNT ANYWHERE, LIGHT ANYTHING

Beam shaping with six included light modifiers and a large range of mounting options make HydraPanel more flexible than any other product in its class. The full-spectrum Titan LED Engine generates an impressive 1300 Lumen output while running on battery power for 1:45h. All packed into a solid watertight housing of just 600g weight and 166mm length.

Foldable foot for setup on flat surfaces

Cold Shoe for third-party accessories and to attach on cameras

Babypin included for mounting on stands and via SuperClamp

Combine units to build a bigger panel

Meer informatie over Astera? Neem dan contact met ons op:
www.controllux.com | info@controllux.nl | +31 (0)88 444 6 444

EMG CONNECTIVITY: WERELDLEIDER VOOR DRAADLOZE BROADCASTOPLOSSINGEN

Facilitair bedrijf EMG heeft alle zogenoemde RF-diensten in de EMG Groep verenigd onder de noemer EMG Connectivity. Dit betekent dat de draadloze broadcast activiteiten van Eurolinx (Benelux), Broadcast RF (VK) alsmede die van EMG Frankrijk worden samengevoegd en allen onder de EMG vlag zullen gaan opereren. Denk hierbij aan de bekende live uitzendingen met motoren en helicopters (zoals wielkoersen en marathons) maar ook de inzet van draadloze camera's bij sport en entertainment programma's.

Ruim 80 specialisten van EMG Connectivity werken met hun kennis en oplossingen mee aan meer dan 1500 evenementen per jaar verspreid over de hele wereld. Waaronder grootschalige sportevenementen zoals Tour de France en Giro d'Italia, de Olympische Spelen, FIFA World Cup, de marathons van Amsterdam, Rotterdam, Londen en Berlijn maar ook talloze entertainment- en actualiteitenprogramma's als Koningsdag, Prinsjesdag en de Marinedagen.

EMG Connectivity is wereldwijd marktleider en het best uitgeruste 'RF bedrijf' ter wereld met het meest uitgebreide assortiment draadloze oplossingen in de best mogelijke kwaliteit:

- 10 operationale RF voertuigen
- 300+ RF links waarvan 175+ HEVC (UHD/HDR geschikt).
- 35 speciale BMW motoren en toegang tot elektrische motoren
- 5 relaisvliegtuigen, waarvan 4 met een 'pressurised' cabine
- De inzet van 25+ EASA luchtwaardige RF helicopters
- Tientallen 'bonded cellular' 4G/5G zenders

ROLAND: VR-120HD DIRECT STREAMING AV-MIXER

De VR-120HD Direct Streaming AV Mixer is het nieuwe topmodel in de VR serie van Roland Professional, met uitgebreide audio/video-connectiviteit, uitgebreide audiomixmogelijkheden en krachtige hybride productietools in één draagbaar toestel. Met zijn uitgebreide audio- en video-I/O, een groot touchscreen en hands-on bediening biedt deze draagbare krachtpatser de tools die je nodig hebt om elke middelgrote productie aan te kunnen. Geavanceerde Roland AV-functies maken moeilijke taken eenvoudig: met aanpasbare workflows, diepgaande automatiseringsfuncties, PTZ-camera-bediening op afstand, macrosequencing met één druk op de knop, streaming via LAN en USB en nog veel meer.

De flexibele videomogelijkheden van de VR-120HD maken het creëren van aangepaste ervaringen voor een live en een online publiek eenvoudig. De operator kan direct bronnen toewijzen aan acht cross-points - waaronder live video-ingangen, still images en videoclips - en prioriteit geven aan camera's en computerbronnen met scene recall. Onafhankelijke feeds kunnen worden gemaakt door compositielagen aan meerdere bussen toe te wijzen.

De VR-120HD heeft zes HDMI en zes SDI video-ingangen in Full HD, die een breed scala aan broadcast en cinematografische framerates en color spaces ondersteunen. De HDMI ingangen bevatten scalers met EDID en HDCP ondersteuning, zodat er geen gedoe meer is met klantenbronnen zoals computers, tablets, spelcomputers en oude 4:3 apparaten.

De effects engine in de VR-120HD heeft acht compositielagen die kunnen worden toegewezen aan de Program-, Sub-Program-, en Aux-outs. Met maximaal vier picture-in-picture vensters en twee downstream key layers met transparante PNG en externe key support kunnen gebruikers alle creatieve behoeften beheren.

Met de geavanceerde workflow-tools in de V-120HD kan de operator meerdere functies uitvoeren met één knopdruk. De 32 scene geheugens en krachtige effects engine werken samen voor naadloze scènewisselingen, terwijl 100 macro's met één druk op de knop complexe actielijsten regelen. Een sequencerfunctie maakt presets en macro's nog krachtiger, met de mogelijkheid om tot 1000 stappen te programmeren en die tijdens het evenement in volgorde te activeren.

De V-120HD beschikt over uitgebreide PTZ (pan-tilt-zoom) camera-integratie met on-board ondersteuning voor geselecteerde Canon, JVC, Panasonic, Sony, PTZOptics, Avonic, en VISCA-compatibele PTZ LAN-camera's. Verschillende merken kunnen worden gemixt en gecombineerd, en tot 12 PTZ-camera's kunnen gelijktijdig worden bediend.

PTZ OPTICS

Move 4K

4K60 auto-tracking PTZ

Zoom
12X, 20X, 30X

Shipping
Now

PTZ OPTICS

MVD Europe B.V.
www.mvde.eu
sales@mvde.eu
+31 85 210 2123

Dé gaffertape voor de entertainment branche

 NICHIBAN

Side assist

We kunnen het hebben over ons prachtige vak, hoe mooi de klussen zijn, hoe fijn de collega's, Daarbij zeg ik zelf vaak: 'ik doe dit nu al 36 jaar en het wordt tijd dat ik eens echt ga werken'. Gewoon omdat ik heel graag doe wat ik doe, vooral in teamverband. Geweldig! En het aantal uren achter elkaar maakt ons niks uit, aanpakken die handel!

Nu las ik onlangs van een collega dat die bijna in slaap was gevallen achter het stuur. Toen bedacht ik me dat ik het ook heb meegemaakt, maar ik viel écht in slaap. De eerste keer was een jaar of vijftien geleden. We hadden een klus in Duitsland voor een Nederlandse zanger die daar een eigen concertje gaf voor het goede doel. Hij wilde dat graag gefilmd hebben, dus hij nam graag een crew mee uit eigen land. Samen met mijn neef Patrick, die stage bij me liep, ging ik erheen. Een rit van bijna 6,5 uur.

In de vroege avond kwamen we daar aan. Opbouwen en later op de avond samen aan de bar. Gezellig. De ochtend daarna vroeg eruit, technische check, repetities en in de avond de show. Er was voor ons een hotel geregeld voor twee nachten, maar ik reed liever na de show naar huis.

Rond middernacht zijn we gaan rijden met een busje en een aanhanger vol met materiaal. Dat ging best goed, totdat ik in de vroege ochtend vanaf Breda naar mijn woonplaats reed en op de snelweg tegen Patrick zei dat ik hem weer veilig had thuisgebracht. Hij vertelde me dat hij wakker was gebleven om mij in de gaten te houden. En het gekke is dat hij me binnen een minuut daarna wakker maakte. Ik was echt in één keer weg, zelf niks gemerkt. Hij heeft ons dus gered van een minder goede afloop.

De tweede keer was vorig jaar, na een liveklus in Amsterdam. Ontzettend lange dag in de Amsterdam Tower en alle bekabeling moest door het trappenhuis naar boven, uit mijn hoofd de negentiende verdieping. Na de uitzending afgebouwd, ingepakt en met regiewagen met aanhanger huiswaarts. En werkelijk nét vanaf Amsterdam Zuid-Oost op de A2 richting Utrecht ging het mis. Ik viel in slaap, wederom niks gemerkt. Nu zat er niemand naast me op de bijrijdersstoel, wel hoorde ik de side assist van de auto piepen en een auto die naast me reed claxonnerde. Weer gingen mijn ogen open zonder dat ik er erg in had dat ze dicht waren gevallen. Mijn hart ging flink tekeer...

Tussen deze twee gevallen zat ongeveer vijftien jaar. In al die tijd was ik alert op dit soort zaken, maar toch sloop het er weer in. Teveel uren maken, gewoon doorgaan en onvermoeid aanpakken. Toch maakt dit soort dingen je wel écht wakker...met dank aan Patrick en mijn side assist.

John Huijbregts

cameraman – editor - regisseur

john@camerateam.nl

DE UITRUSTING VAN COMONIST/SOUND DESIGNER WARD HENSELMANS (KH MUSIC)

NIET VAN DE 'GENERATIE MENGPANEEL'

In onze serie 'De uitrusting van' vertelt een professional over het vak en het materiaal waarmee hij of zij werkt. De beurt is aan componist/sound designer Ward Henselmans: "Herkenbaarheid is héél veel waard."

Door: Hugo Rikken

Ward Henselmans (42) studeerde Music & Technology aan de HKU, richting muzikale compositie voor media. De opleiding sluit naadloos aan op het pad dat hij sindsdien heeft bewandeld. Samen met Jeroen Kuitenbrouwer, Daan Janssen en Thijs van der Goot maakt hij vooral muziek voor radio en televisie. Samen vormen ze KH Music, een collectief van componisten en sound designers. Specialiteit is het maken van leaders en idents voor zenders en programma's. De muzikale huisstijl van NPO 1, NPO 2 en eerder ook NPO 3 en RTL 4 zijn van hun hand. Recenter hebben ze de idents gemaakt voor RTL 8, NPO Radio 1 en NPO Klassiek. "Het vernieuwde NPO Klassiek hebben we pas gedaan. Daarvoor hebben we drie dagen opnames gehad met de 64 leden van het Radio Filharmonisch Orkest. Fantastisch om te doen", vertelt hij met gepaste trots.

IDENTITEIT

KH Music maakte ook idents voor diverse omroepen, zoals NTR, KRO-NCRV, EO, WNL, PowNed en 24 Kitchen. Leadermuziek werd gemaakt voor o.a. Renze, Ik vertrek, Koffietijd, Uur van de Wolf, Kassa, Close Up en voor de Formule 1 op Viaplay. Voor veel werk hebben ze prijzen gewonnen, zoals BUMA Awards en Nipkovschijven. "We zijn heel goed in het maken van hele korte herkenbare muziekjes", legt Henselmans uit. "De muzikale huisstijl van een zender bestaat vaak uit allerlei korte tunes die tussen de programma's door zitten en die de zender

kleur en een bepaald gevoel geven; een identiteit dus. Qua beeld moet het er uniform uitzien en als je daar dan nog muziek aan toevoegt, dan kun je een warm gevoel creëren bij een zender. Er moet iets in zitten wat zorgt - als je het hoort terwijl je de afwas staat te doen - dat je herkent waar het van is. Dat kan zijn omdat het een duidelijke melodie heeft, maar ook bijvoorbeeld een onderscheidend instrument. Zo hebben we voor de vorige huisstijl van KRO-NCRV een kalimba (Afrikaanse duimpiano) gebruikt. Dat maakte het heel herkenbaar."

HERKENBAARHEID

Inmiddels is die huisstijl van KRO-NCRV vervangen door een nieuwe. Henselmans vindt dat best jammer. "Vaak vind ik het juist heel goed dat programma's ervoor kiezen om de herkenningmuziek te behouden. Denk maar aan Studio Sport. Dat draait al zo lang en dat is heel erg herkenbaar. De makers zijn het zelf wellicht helemaal beu, want ze horen het duizend keer, maar toch houden ze het zo. Ik denk dat de kijker helemaal niet op iets nieuws te wachten zit. Herkenbaarheid is echt een soort plantje dat je laat groeien. Dat groeit heel langzaam en dat moet je niet in een dag weer omver schoffelen. Dat is heel veel waard, die herkenbaarheid."

NABEWERKING

In het begin van zijn carrière heeft Henselmans ook een tijd parttime audionabewerking gedaan. Dat is overigens ook een onderdeel van de service die KH >

Music aanbiedt, zeker als ze ook de muziek maken voor een documentaire. "Er belde op een gegeven moment een collega die bezig was met het opzetten van een studio voor audionabewerking bij de KRO-NCRV en daar hadden ze iemand nodig. 'Nou, dat kan ik ook wel', reageerde ik. Dus ik ben dat gewoon gaan doen. Leuk werk om te doen, maar later ben ik ermee gestopt. Ik kreeg kinderen en wilde niet te ver van huis werken. Bovendien wilde ik me vooral toeleggen op muziek."

MAGISCH

Als het gaat om muziek maken, speelt Ward Henselmans alle mogelijke toetsinstrumenten. Al sinds zijn zevende jaar speelt hij piano en later volgden keyboard, synthesizers en accordeon. "Vanuit mijn studententijd heb ik een band waar ik nog steeds mee speel. Ik vind het belangrijk om muziek live te blijven spelen, het moment dat het er is en dat het dan ook goed moet zijn. In de studio kunnen we alles verknippen en verplaatsen en strak trekken wat we willen. Maar muziek is natuurlijk oorspronkelijk iets wat live gebeurt. Honderden jaren geleden maakte men al live muziek. Pas later zijn mensen gaan opnemen en nog veel later gaan tweaken." Zelf begon Henselmans al op de middelbare school met muziek maken met Cubase op de computer. "De muziek en de geluidjes werden door de computer gegenereerd en ik had een keyboard waarmee ik dat aanstuur-

de. Ik ontdekte dat toen allemaal voor het eerst. Het begon met een programma dat Fasttracker heette. Dat was meer gericht op dance. Een soort Excel-achtige omgeving, waarin je sampletjes neerzet. Een kick erin op iedere eerste, negende en zeventiende plek en dan hi-hatjes ertussen. Zo probeerde ik dan een dance track te maken. Dat vond ik echt een magische wereld!"

MINDER HARDWARE

"De kern van het systeem is een computer", vertelt Henselmans over zijn werkwijze. "Dat is het altijd al geweest.

Wat er heel veel veranderd is, is dat die computer veel meer rekenkracht heeft gekregen en daardoor is er veel minder extra hardware nodig. Bij extra hardware moet je denken aan bijvoorbeeld de sampler, die de juiste geluidjes aanstuurt. Dat was vroeger allemaal hardware." Rond het jaar 2000 kwam Gigastudio. Volgens Henselmans al 'best wel legendarisch', maar daar zaten toch ook wel beperkingen in. Op een gegeven zat de computer vol. Uiteindelijk werden computers krachtiger en werd de hardware sampler overbodig. "Met effectenapparatuur is het eigenlijk hetzelfde verhaal", vertelt Henselmans verder. Dan moet je denken aan galm, maar ook aan compressie en EQ. Voor de mastering hardware, zoals multiband compressie, geldt hetzelfde. Ook daarvoor had je vroeger veel hardware nodig. Nu kan dat allemaal met plugins en die klinken nog behoorlijk goed ook. En het grote voordeel daarvan is dat het 'total recall' is. Dus als ik een project van vijf jaar geleden open, dan klinkt het precies zoals toen en kan ik er meteen mee verder. Dat is zeker in onze business, waarin we vaak heel veel projecten tegelijk hebben lopen, een groot voordeel. Ik open ook veel dingen uit het verleden omdat ik weet dat er een geluidje in zat, omdat een klant een update wil of omdat het gewoon inspireert. Dat werkt niet als je allerlei randapparatuur hebt die je dan ook weer moet gaan instellen, of die je helemaal niet meer hebt."

PLUGINS

“Een apparaat dat ik echt onvervangbaar acht is de Tube-Tech SMC 2B: een buizen multiband compressor”, gaat Henselmans verder. “Die gebruik je als mastering tool om de zaak een beetje compact te drukken. En door die buizen die erin zitten krijg je toch een geluid wat je... ach, er zijn wel plugins die het simuleren, maar dat is niet de real deal. Op de een of andere manier werkt het gewoon altijd. En met die plugins loop je dan aan duizend knoppen te draaien totdat het een beetje lijkt op wat die hardware eigenlijk doet.” Voor de samples gebruiken Henselmans en consorten Kontakt, het format waarin bijna alle libraries worden uitgegeven. “Wat we ook veel gebruiken is Omnisphere. Dat is een kruising tussen een sampler en een synthesizer. Voor de effectprocessing heb ik zo m’n favoriete plugins. Vaak gebruik ik de Fab-filter pro q 3, dat is een hele prettige EQ. Als stereo limiter gebruik ik de L2 van Waves. Waves heeft honderden plugins,

maar ik gebruik ze steeds minder omdat andere producenten eigenlijk steeds betere plugins maken.”

MENGPANEEL

Het hart van het systeem is de DAW (Digital Audio Workstation). “Daarvoor gebruik ik een Nuendo”, zegt Henselmans. “Dat is nagenoeg hetzelfde als Cubase. Vroeger heb ik altijd Logic gebruikt, maar ik vind Nuendo net iets beter. Ik heb ook wel Pro Tools. Dat gebruikte ik vroeger ook veel voor audionabewerking, maar ook daarvoor vind ik persoonlijk Nuendo beter.” Als het gaat om mediamuziek is Henselmans niet meer van de ‘generatie mengpaneel’, zoals hij zelf zegt: “In de opnamestudio’s zie je dat nog wel. Op mijn twintigste dacht ik dat ik ook een mengpaneel moest hebben en toen heb ik ergens een tweedehands Mackie gekocht met 32 kanalen. Ik was zo trots als een pauw, want ik had 32 van die schuiven. Ik heb kanaal één en twee geprikt en eigenlijk heb ik die andere

Uitrusting

- DAW: Nuendo. Soms Logic of Pro Tools. Vooral voor batch export is Nuendo beter.
- Favoriete microfoon: Schoeps MK 5 g. “Voor bijna elke opname geschikt en klinkt fantastisch.”
- Voorversterker: 8 kanaals Millennia
- Favoriete hardware: Tubetech SMC 2B (buizen multiband compressor). “Ik heb nog geen plugin gevonden die zo klinkt. Alles wat je er doorheen perst klinkt meteen lekker.”
- Meest gebruikte software audio instrument: Kontakt (sampler) en Omnisphere
- Favoriete audio processing plugin: Thermal. “Hele gave overdrive plugin om een analog rafelrandje toe te voegen.”
- Mixer/controller: “Die is verleden tijd in onze studio.”
- MIDI keyboard: Doepfer PK88
- Audio interface: RME Madiface, Grimm UC1 en Grimm CC1
- Speakers: Grimm Ls1 en Dynaudio Air

kanalen nooit gebruikt, want ik had niks om te mixen. Het was allemaal digitaal en het zat allemaal in de computer. Uiteindelijk heb ik het mengpaneel maar weer verkocht. Die zie je dus niet meer in de studio.”

MUZIEK EN GELUIDEN

Naast leaders en idents maakt KH Music ook muziek voor documentaires, zoals de VPRO serie ‘Stuk’ of de voor bioscoop gemaakte documentaire ‘De Wilde Stad’. Henselmans: “Ik vind zelf hoorspelen altijd heel leuk om te doen. Ik noem dat nog steeds hoorspelen, maar eigenlijk moet ik ‘gedramatiseerde podcasts’ zeggen, films zonder beeld. We maken daar altijd de muziek voor, de geluiden en de mix. We maken eerst de muziek, daarna volgen de geluiden. Niet alle geluiden maken we zelf, vaak komen deze ook uit een library, want we gaan niet voor elk ding met onze ➤

#PASSION
FORGRIP

OOK VOOR ARTISTIEKE
PRODUCTIES BEN JE
BIJ EGRIPMENT AAN
HET JUISTE ADRES!

EGRIPMENT
CAMERA SUPPORT

CRANES
ROBOTICS
DOLLIES
AR/VR

Follow us on:
WWW.EGRIPMENT.COM

New Product

PRO CONVERT AUDIO DX

Flexible IP Audio Conversion & Capture

 Dante® NDI® SRT Analog
Audio

MAGEWELL®

MVD Europe B.V.
www.mvde.eu
sales@mvde.eu
+31 85 210 2123

handen in de grindbak zitten. Dat klinkt allemaal romantisch, maar dat is veel te tijdrovend.”

GALMEN

“Bij het mixen van deze hoorspelen gebruiken we een mooie plugin, Altiverb. Dat is een galm plugin die bestaande ruimtes simuleert”, gaat hij verder. “Zo van: ik wil die ruimte, die wc, dat bus-hokje, deze auto, hier in het bos. Audio Ease, de fabrikant van deze plugin is daarvoor echt naar die locaties geweest om die akoestiek te samplen en dan klinkt het ook echt zo. Je kunt alle mogelijke ruimtes kiezen en dat gebruiken voor die hoorspelen. Dan zijn er bijvoorbeeld acht scènes op acht locaties. Nou, we hebben acht presets van die galm. Dan wissel je gewoon tussen die ruimtes en dat maakt dat je gelooft dat het ook daadwerkelijk daar plaatsvindt.”

SAMENWERKEN

Veel werk hadden ze bij KH Music aan langlopende hoorspelen voor Radio 1. Talloze afleveringen van ‘Bonita Avenue’ en ‘Millennium’ bijvoorbeeld en voor ‘De honderdjarige man die uit het raam klom en verdween’ zelfs 134 afleveringen. “Het componeren is wel een individueel proces”, legt Henselmans uit. “We gaan niet samen achter de computer, maar laten wel heel veel horen aan elkaar. En af en toe geven we door aan elkaar. Die huisstijlen met heel veel tunes, die maken we dan met z’n allen. Doen we er allemaal een paar, dan vallen er een paar af en dan hebben we allemaal een

duid in het zakje gedaan. En als we een klus hebben waarvoor we meerdere dingen moeten sturen, of als het verstandig is om meerdere dingen te maken waarvan er uiteindelijk eentje gekozen wordt, dan doen we ook allemaal een poging. Dat is ook het lekkere van samenwerken. Dan hoeft het niet altijd fantastisch te zijn, want dan is er altijd wel iemand anders in het bedrijf die wel een goeie dag heeft.”

Henselmans vindt het eigenlijk vanzelfsprekend om muziek te maken voor documentaire of hoorspel en daar vervolgens ook de audionabewerking voor te doen. “Het is gewoon het boetseren van geluid. Zeker als het een heel intensieve audionabewerking is waarbij de scheidslijn tussen muziek en geluid niet heel duidelijk is. Tijdens het nabewerken kom je muzikale verbeterpunten tegen. Dat kan dan allemaal gewoon en daar wordt het eindproduct alleen maar beter van.”

NOS JOURNAAL

Op de vraag wat hij nog wel zou willen doen, antwoordt Henselmans: “De tune van het NOS Journaal. Dat heb ik nog nooit gedaan en dat zou ik heel graag willen. We maken natuurlijk veel leaders en intro’s voor radio en tv, maar het NOS Journaal is wel een beetje een trofee. Het is waarschijnlijk het best bekeken programma en is ook heel credible. Ja, dat zou ik heel graag willen doen.” KH Music maakte al wel de muziek voor RTL Nieuws, Hart van Nederland en EenVandaag. “EenVandaag hebben we in Honga-

rije opgenomen. Dat konden we via Skype aansturen. Daar zit een orkest dat heel erg ingespeeld is op dit soort projecten. Ze zijn daar de hele dag opnames aan het doen van met name filmmuziek, met een permanente microfoonopstelling. Je kunt daar gewoon een half uur opname boeken. Je stuurt vooraf de partituren. Ze hebben dan ook wel een beetje geoefend, want de mentaliteit is heel goed daar. En dan gaan ze het spelen. EenVandaag stond er na tien minuten eigenlijk al op.”

SESSIEMUZIKANTEN

Eén van de speerpunten van KH Music is dat er heel veel met sessiemuzikanten gewerkt wordt. Henselmans: “Kijk, je kunt tegenwoordig in feite alles uit een sample halen, maar dat is niet wat wij doen. Dan laten we toch iemand komen die het inspeelt, om het net iets beter te laten klinken dan bij al die mensen die gewoon die samples gebruiken. En bovendien is het ook heel leuk om te werken met goede sessiemuzikanten. We spelen zelf ook wel redelijk wat. Met z’n allen beheersen we best wel wat instrumenten, maar wat we zelf niet kunnen, laten we komen. Donderdag komt er een blazerssectie bijvoorbeeld; trompet, trombone en sax. Die spelen dan een aantal projectjes in die er nog liggen.”

INSTRUMENTEN

Behalve goede apparatuur in de studio, zijn voor de muzikanten goede instrumenten uiteraard heel belangrijk. “Goede instrumenten klinken gewoon duizend keer beter dan slechte instrumenten, dus een goede gitaar heb je gewoon nodig”, legt Henselmans uit. “Ik heb een keer een accordeon gekocht, gewoon omdat ik dacht dat het een goede investering was. Ik heb ‘m er al twintig keer uit gespeeld qua investering. Iedere muziekproductiestudio moet een arsenaal aan goede instrumenten hebben die je er gewoon meteen even bij kan pakken.” Vroeger, toen hij nog veel reisde, ging Henselmans in het buitenland altijd op zoek naar dat soort instrumentjes: “En dan komt er een dag dat je die gebruikt bij een productie. Ik heb een hele kast vol met gekke instrumentjes die ratelen, klepperen of weet ik wat. Gewoon omdat ik weet dat we ze ooit een keer gaan gebruiken.” ◀

DUTCH GUILD BIJ EMG

DE EVOLUTIE VAN TELEVISIEWAGENS

Wat is er in ruim vijftig jaar tijd zoal veranderd aan televisiewagens? Met die vraag liepen we al een tijdje rond. Natuurlijk is de techniek aan boord steeds sneller, compacter en completer geworden, maar in grote lijnen doen oude en nieuwe wagens nog altijd waarvoor ze ooit bedacht zijn: televisieregistraties doen op locatie. Tijdens de 54e bijeenkomst van Dutch Guild was er dan eindelijk eens de mogelijkheid om antwoord te krijgen op eerder gestelde vraag.

Tekst René Henkes

Op de 54e bijeenkomst van Dutch Guild (zie kadertekst) was deze keer het thema 'Omroep op wielen'. De avond werd gehouden in de garage van EMG. Daar stonden als extra toevoeging de techniekwagen van NOS Trein 9 uit 1970, als het nieuwste paradepaard van EMG: de NOVA 105, die binnenkort in gebruik zal worden genomen, gebroederlijk naast elkaar opgesteld. Omdat de officiële première van de NOVA 105 nog even op zich laat wachten, gaan we hier in een van de

volgende edities van AV & Entertainment Magazine dieper op in. Toch blijft het leuk om beide wagens eens naast elkaar te houden en de overeenkomsten en verschillen te duiden.

ALLEREERSTE

De Mercedes Benz LP 2223 in een 6x2 configuratie, is een techniekwagen die eind jaren '60 werd besteld door de NTS (voorloper NOS). Na een jaar bouwtijd waarin het chassis werd opgebouwd

door de Duitse carrosseriebouwer Kässbohrer en de wagen werd afgebouwd en ingericht door Fernseh GmbH, werd deze in 1970 afgeleverd aan de (inmiddels) NOS. Hiermee waren de wagens van Trein 9 de allereerste wagens die geschikt waren voor het opnemen en doorgeven van kleurentelevisie. Kostprijs van beide wagens (regie/geluidswagen + techniekswagen) bij bestelling in 1968: drie miljoen gulden. Een onvoorstelbaar groot bedrag in die tijd, maar dan had je wel twee wagens.

TREIN

Het woordje 'trein' werd lange tijd gebruikt omdat er inderdaad een 'trein' aan kwam op de locatie waar de televisieopnames werden gemaakt. Wagen 163 was ingericht als techniekswagen. Een trein bestond destijds uit de volgende voertuigen: regie/audiowagen, techniekswagen, AMPEX wagen, materiaalwagen en personeelsbus. Vaak werd er ook nog een speciale decorwagen toegevoegd. Alles in dienst van de NOS. De techniekswagen is samen met de regiewagen en de AMPEX wagen bewaard gebleven, waarbij de laatste twee wagens zijn verbouwd als camper. Eigenlijk was het camperleven ook de bedoeling voor wagen 163, maar gelukkig is dat niet zover gekomen. Hierdoor is een origineel stukje televi-

Omroep-
museum op
wielen

Foto: Rob Koenen

siehistorie bewaard gebleven en sinds 2015 weer helemaal opnieuw opgebouwd, zodat deze weer operationeel is zoals het ook in 1970 allemaal begon.

RIJDEND MUSEUM

Helaas bleek het niet mogelijk om de originele apparatuur weer in te bouwen, aangezien deze onvindbaar was. En als er al wat werd teruggevonden, dan was het onbetaalbaar en/of onbruikbaar. De wagen is inmiddels een rijdend museum met een techniek-setup op basis van apparatuur van

begin jaren '90. Precies uit de periode waarin de eerste generatie digitale switching z'n intrede deed. Dit biedt ook de mogelijkheid om een zo goed als storingsvrije overdracht te hebben. "Maar als de gelegenheid zich voordoet, proberen we ook apparatuur aan boord te krijgen die wel daadwerkelijk in de wagen heeft gezeten", aldus trotse eigenaar Michael Wesseling. Bijvoorbeeld een complete Philips LDK 3 cameraketen, inclusief CCU, kabel, camerakop en statief. De wagen werd hiervoor in de jaren '80 omgebouwd. En zo stond tijdens de bijeenkomst van Dutch Guild, een compleet functionerende Philips LDK3 camera opgesteld.

EMG NOVA 105

Zeker naast de allernieuwste reportagewagen van EMG Nederland, die in 2022 is afgeleverd en binnenkort de weg op mag voor de eerste klussen, is het contrast groot. In 2017 werd door EMG de opdracht uitgezet voor de bouw van drie nieuwe reportagewagens, de NOVA 106 & 107 plus het nieuwe vlaggenschip, de NOVA 105. Deze moesten volgens een heel nieuw concept voldoen aan de allernieuwste inzichten, inzetbaarheid en ontwikkelingen op het audiovisuele vlak. Onder de naam diPloy werkt men sinds 2016 aan het vervangen van de traditionele broadcast technologie (SDI) door een IP-infrastructuur. Het grootschalige project, dat werd uitgevoerd onder de noemer 'Objective2020', >

De NOVA
105 Een groot
contrast met 40
jaar geleden

DUTCHMULTICAM

DutchMulticam.nl

Livestreams, tv en corporatevideo's **DutchMulticam denkt met u mee**

35 Jaar wereldwijde ervaring in concepten, faciliteren, produceren én ontzorgen tegen concurrerende tarieven.

Concept

Gepaste oplossing

Beeld is beleving en dat vind je in alle door ons geproduceerde content. Elke opdracht is volledig op maat.

Compact Regie

Kleinere set op elke plek

Mobiele regie is ideaal bij opdrachten waar geen ruimte is voor een wagen of om direct bij de set te plaatsen.

Regiewagen

High-end broadcast

Compacte en luxe krachtpatser op basis van 24 inputs en 16 outputs inclusief titels en instarts. Innovatief en snel geplaatst.

VMix Pro

Snel op alle (social)media

Moderne oplossing met 8 bi-directionele HD-SDI, twee sets op voorraad met mogelijkheid tot 8 callers en instant replay.

Schubertlaan 32B 4702 KD Roosendaal
Tel. +31 6 247 297 28
Info@dutchmulticam.nl

Foto: Rob Koenen

DUTCH GUILD

De Dutch Guild of Multimedia Engineers is een informele club van enthousiaste (oud)technici uit de mediawereld, die via lezingenavonden kennis uitwisselt en onderwerpen op de agenda zet. Ongeveer een keer per kwartaal is er een bijeenkomst waar sprekers hun, veelal technische, licht laten schijnen op actuele ontwikkelingen. Informeel maar altijd inhoudelijk.

Op dinsdag 31 januari 2023 was het na twee jaar weer mogelijk om een bijeenkomst te organiseren. Deze keer was het thema: 'Omroep op wielen'. En waar kon deze bijeenkomst beter worden gehouden dan tussen het wagenpark van EMG Nederland? Op de avond kwamen zo'n 200 mensen samen om naar een vijftal sprekers te luisteren die via presentaties een mooi inkijkje gaven in verleden, heden en toekomst van de reportagewagens. En met een decor van de NOVA 105 & Trein 9 gebroederlijk naast elkaar opgesteld, kon het niet anders dan een mooie avond worden. Paul van den Heuvel (CTO EMG NL) vertelde als gastheer vol trots over de nieuwe generatie OB wagens binnen het bedrijf en dan met name over de diPloy infrastructuur aan boord.

Eddy Brant (Project Builders, België) vertelde boeiend over de vraag: Hoe ontwerp je een Omroep op Wielen?. Met zo'n beetje de blik van een binnenhuisarchitect bleek hij het ontwerpen van het interieur te benaderen. "Techniek is leuk, maar de mensen die ermee moeten werken zijn vele malen belangrijker. Zij zitten tenslotte uren achtereen in de wagen om een topprestatie te leveren", aldus Brant.

Alex Redfern (CTO EVS, Groot-Brittannië) had het over de impact van de introductie van IP in de OB vans? Zijn er gewichtsbesparingen, ruimtebesparingen en wat betekent het voor de werkomgeving van de operators? Wat zijn de technologische en integratie voordelen? In het bijzonder over de veranderingen voor de 'replay operator'.

Tot slot mochten Trein 9-eigenaar Michael Wesseling en ondergetekende René Henkes een inkijkje geven in "Geschiedenis, heden en toekomst van de Omroep op Wielen". De kern van het verhaal was dan ook: de eerste wagens waren er al rond 1916. Wat zijn de verhalen achter de wagens? Zijn we zuinig op onze heritage of is het maar gereedschap op wielen?

Nuttige en aangename, informele bijeenkomsten waarbij oud-technici zich gemakkelijk mengen met hun kennis van het verleden, tussen de (ondervertegenwoordigde) huidige generatie technici.

Vanaf de achterzijde zie je duidelijk hoe groot de NOVA 105 is

wordt sinds 2020 vervolgd met de nieuwe naam 'diPloy'. Dit staat voor een redundante SMPTE 2110 IP-workflow die audio, video, intercom, monitoring en data combineert door gebruik te maken van slechts één geïntegreerd IP-netwerk (normaal gesproken voor elke component een aparte kabel). Een modulair concept waardoor per situatie kan worden bekeken wat er nodig is bij de geplande productie. Alles kan in- en uitgebouwd worden. Flexibiliteit is het toverwoord anno 2023. Een heel verschil met ruim vijftig jaar geleden.

BALZAAL

Met een werkoppervlakte van ruim 84 vierkante meter in uitgeschoven toestand en werkplekken voor meer dan veertig personen is deze wagen een balzaal in vergelijking met de wagens uit begin jaren '70. Aan alles is gedacht om het de crew zo aangenaam mogelijk te maken aan boord. Er hangt bijna een huiskamersfeertje in plaats van de kille zakelijkheid als in Trein 9. In een van de komende uitgaven gaan we dieper in op alle nieuwigheden van deze grootste reportagewagen in Europa. <

Bij Trein 9 is inmiddels ook een stukje camerageschiedenis te vinden

Foto: Rob Koenen

WAT IS HOT?

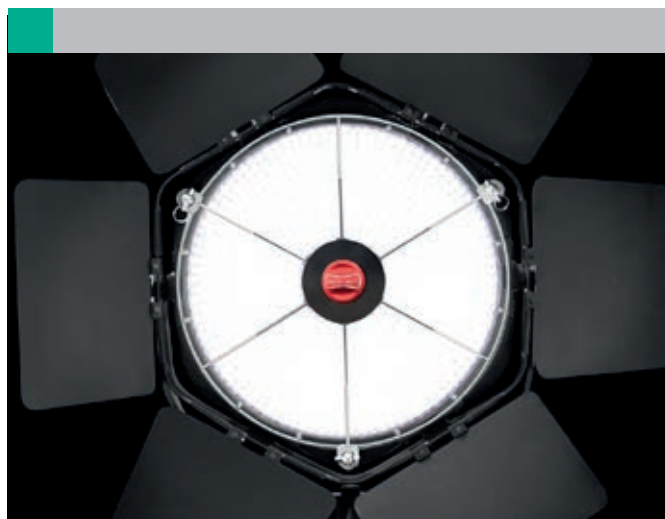
STUDIO- VERLICHTING

Vaak genoeg aandacht voor licht in AV & Entertainment Magazine, maar studioverlichting is een genre apart. We vroegen verschillende leveranciers naar hun 'hot items' van het moment. Dat levert een fraai overzicht op, zo blijkt...

Luxibel PANEL360TW

Uit de stal van Luxibel lichten we hier de PANEL360TW uit, met afstand de meest verkochte soft light van het merk. Met een bereik van 2.700K tot 6.300K heeft hij een zeer groot spectrum in wit licht. Bovendien super eenvoudig in gebruik, mede dankzij twee draaiknoppen aan de achterzijde met dimfunctie en CCT. Het licht uit de PANEL360TW heeft een zeer hoge CRI en daarmee is het zachte licht ideaal voor televisie, theater, fotografie en nog veel meer toepassingen.

ANOVA PRO 2 BI-COLOUR 50°

De producten van Rotolight worden in het Verenigd Koninkrijk geproduceerd en zijn een pionier op het gebied van talrijke gepatenteerde technologieën met meer dan 50 verleende patenten, ontwerpen en handelsmerken over de hele wereld, zoals de eerste reeks van filmische lichteffecten (CineSFX) en 's werelds eerste elektronische diffusietechnologie (SmartSoft). Hiernaast staan ze bekend als één van de allereerste producenten van LED's die de voordelen van continuverlichting en High Speed Sync-flits in één bieden, tot het helderste 2x1 softlight ooit gemaakt. Rotolight LED's helpen beeldmakers over de hele wereld hun workflows te stroomlijnen.

ANOVA PRO 2 is een revolutionaire bi-colour studio/locatie lamp en HSS flitser, die de standaard voor professionele LED verlichting herdefinieert. Hij staat bekend als één van de helderste LED lampen ooit gelanceerd in zijn klasse. De ANOVA PRO 2 levert een ongelooflijke 10.700 lux output op 3 voet, wat 70% meer vermogen is dan zijn voorganger. Met een verbruik van slechts 72W, vermindert de ANOVA PRO 2 de operationele kosten voor gebruik in de studio, terwijl de batterij ongeëvenaarde prestaties levert op locatie. ANOVA PRO 2 biedt een uitstekende kleurweergave (CRI > 96, TLCI 91), met een prachtige zachte lichtopbrengst en Rotolight's kenmerkende catch light effect.

ANOVA PRO 2 BI-COLOUR 50° is een relatief simpele oplossing die grote resultaten kan opleveren en makkelijk inzetbaar is.

De ROTOLIGHT NEO II 3 Light Kit bevat de volgende producten en accessoires.

- 1 x Rotolight ANOVA PRO 2™
- 1 x Yoke with standard TVMP Bracket
- 1 x Rotolight Universal power adapter with regional mains cable
- 1 x Gel Filter Holder
- 1 x ANOVA PRO™ Filter pack:
 - 1 x 216 Full Diffuser (1.5 Stops)
 - 1 x 250 Medium, Half White Diffuser (3/4 Stops)
 - 1 x 184 "Cosmetic Peach" Diffusion
 - 1 x 279 1/8th Minus Green (Magenta)

Elation KL Profile FC

De KL Profile FC van Elation combineert alles wat een ontwerper nodig heeft in één. Hierdoor zijn geen extra verlichtingsaccessoires nodig en is het een handige en kosteneffectieve verlichtingsoplossing. Met een geïntegreerd handmatig zoombereik van 7 tot 50 graden heeft

de KL Profile FC geen extra lensbuizen nodig, wat de kosten en complexiteit vermindert en uitstekende flexibiliteit biedt voor elke locatie of show. De geïntegreerde handmatige iris maakt verdere bundelcontrole mogelijk. De KL PROFILE FC is ontworpen voor elke toepassing waar een ellipsoïde of wash armatuur met een uitstekend en impactvol kleurbereik en kwaliteit en een flexibel zoombereik nodig is. De optionele Fresnel Lens Conversion Kit maakt het mogelijk om de armatuur te gebruiken als een wash profiel armatuur met een uniforme uitstraling.

S
SPOTLIGHT
professional lighting for the performing arts

100% Italiaans en sinds 1969 op het hoogste toneel met verlichtingsproducten voor entertainment en architecturaal

scan de qr code en check de producten

Distrixx
CREATIVE TECHNOLOGY

Wij zijn exclusief distributeur van Spotlight in de benelux

BBP Light
All you need is light

Verkoop professioneel continu licht en alle bijkomende toebehoren

WWW.BBPLIGHT.NL

datavideo

ALLES IN ÉÉN 4K STUDIO

TOUCH SCREEN STUDIO VAN DATAVIDEO

De gloednieuwe Showcast 100 is een alles in één studio van Datavideo. Deze studio omvat een switcher, SD kaart opname, camerabediening, streaming encoder en audiomenger.

De switcher heeft 4 ingangen in HDMI en kan maximaal 3 UltraHD camera's bedienen zoals de PTC-280 en PTC-300. De vierde HDMI ingang kan gebruikt worden voor presentaties of ondertitels.

Het 14" touch screen is intuïtief en eenvoudig te bedienen. De perfecte switcher voor kleine tot middelgrote evenementen!

Meer informatie vindt u op www.datavideo.com

FALCON EYES

Han Rijk van Benel.nl wijst ons op de professionele collectie LED-verlichting van Falcon Eyes. Door de lange levensduur en goede prijs-kwaliteitverhouding hebben fotografen het merk de afgelopen twintig jaar al omarmd, maar ook voor de AV-branche biedt Falcon Eyes professionele apparatuur.

Bij het maken van video-opnames bieden alle lampen van Falcon Eyes flikkervrij licht. De CRI-waarde van 95+ zorgt daarbij voor natuurlijke kleuren. Daarnaast is de voeding meestal ingebouwd in de lamp. Werk je op een locatie zonder stopcontact? Lampen van Falcon Eyes werken moeiteloos op V-mount accu's. Lamp(en) aansturen? Gebruik DMX of de gratis app.

Falcon Eyes heeft de Roll-Flex recent vernieuwd. De derde generatie biedt tot 80% meer licht. Je buigt de compacte LED-mat om eenvoudig de hoek van het licht aan te passen. De Roll-Flex III is voorbereid voor het werken met v-mount accu's.

De studiolampen van Falcon Eyes hebben een ingebouwd Bee Dot- of Fresnel-filter. Zo laat je het licht precies de grootte uitlichten die je wilt. Ook op vele meters afstand. Het instellen van de helderheid en kleurtemperatuur doe je traploos. De voordelige softbox of lantaarn vormen het licht precies zoals je wilt.

Dan de Irida-sticks, die Falcon Eyes produceert in drie maten. Je hebt met de ingebouwde accu grote bewegingsvrijheid. Creëer sfeer met de RGB-leds, of zorg voor nét dat beetje extra licht dankzij traploos instelbaar neutraal licht (3.200K – 5.600K).

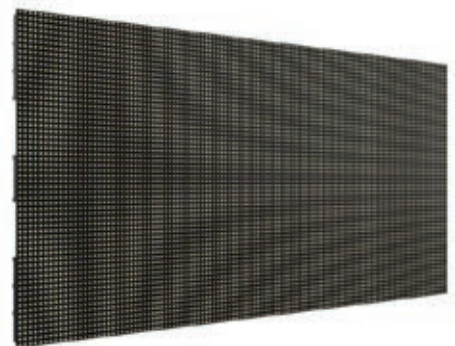
Tot slot de Sophiez-serie, die bestaat uit metalen LED-panels van slechts één centimeter dik. Daarin zit al een diffuusplaat verwerkt. Zo hoef je geen softbox te gebruiken en heb je tóch extreem zacht licht.

Je bestelt Falcon Eyes bij je favoriete verkooppunt. Als je zakelijk actief bent, dan bestel je rechtstreeks bij importeur Benel.nl. Je hebt dan recht op ondernemersprijzen.

GLP MBL 20 en MBL 40

German Light Products (GLP, in Nederland vertegenwoordigd door SENCI) heeft met de MBL 20 en MBL 40 hele geschikte fixtures voor studio's in huis. Het zachte licht van deze softbox ideaal voor studiowerk, want zorgt voor minder harde schaduwen en mooie lijnen in het gezicht. De MBL series zijn voorzien van smart white technologie met een variabele kleurtemperatuur van 2700 tot 6500 Kelvin. Er zijn geen ventilatoren aanwezig, waardoor ze compleet stil zijn. PWM frequenties zijn instelbaar voor camera-werk. Met stelknoppen zijn deze fixtures handmatig simpel in te stellen en op het moment dat ze DMX ontvangen, neemt DMX het over. Accessoires zoals barndoor en filterramen zijn beschikbaar.

KinoFlo MIMIK 120

De KinoFlo MIMIK 120 biedt de innovatieve mogelijkheid om videocontent perfect te spiegelen en direct een hogere toon- en kleurweergave toe te passen. Dit geeft VFX-teams de mogelijkheid om traditionele DMX-softlightpanelen voor voorgrondverlichting over te slaan en het uiterste realisme op de set te creëren.

De MIMIK 120 beschikt over een revolutionaire, gepatenteerde technologie die een inkomend RGB-videosignaal vertaalt naar vijf afzonderlijke LED emitters (warm wit, koel wit, rood, groen en blauw), waardoor een bijna volledige spectrumbron wordt gegenereerd die synchroniseert met de rest van The Volume. Hierdoor kan de MIMIK 120 een volspectrumbeeld weergeven dat tevens dienst doet als lichtbron. De MIMIK 120 zit in een lichtgewicht frame van koolstofvezel en kan gemakkelijk worden aangepast aan verschillende configuraties. Aangestuurd door de Megapixel Helios videoprocessor breidt de MIMIK 120 de real-time en post-productie mogelijkheden uit.

Ervaar onmiddellijke extrapolatie van voorgrondkleuren van RGB-videocontent aanwijzingen en betreed een nieuw tijdperk van uitgebreide spectrale bandbreedte die filmische kleurgetrouwheid op de set levert. De MIMIK 120 is een primeur in de belichting van echt talent en decorelementen in virtuele ruimten. BBP Light is de importeur voor Kino Flo in Nederland.

MAVERICK STORM

MAVERICK IDEAS
FULLY IMAGINED

Meet us at **prolight+sound**
Hall 12.1 Stand E21

CHAUVET
PROFESSIONAL

SPOTLIGHT HYPERION LED 700W

Spotlight is een Italiaanse high-end fabrikant voor theaterverlichting. Ze zijn gespecialiseerd in onderzoek, ontwikkeling en productie van professionele verlichtingsoplossingen voor de 'Performing Arts' onder ISO 9001 kwaliteitsbeheer. Met de focus op producten als Fresnel, PC, Profiel, volgspot en Cyclorama presteert Spotlight uitmuntend op het hoogste toneel, alles uitgerust met LED engines. Met name de PC-lens geeft hét bewijs dat Spotlight de hoogste kwaliteit armaturen maakt. Bij gebruik van deze lenzen is er geen ruimte voor fouten, aangezien zelfs de kleinste foutjes zichtbaar zijn.

De Hyperion LED 700W is de meest krachtige uit de serie. Hiermee kun je een 5Kw conventioneel armatuur vervangen. De enorme variëteit aan keuze in kleurtemperaturen, variabel wit of acht kleuren engine, maken dat de Hyperion LED 700W voor de meest uiteenlopende toepassingen gebruikt kan worden.

De acht kleuren engine gebruikt een nieuwe generatie LED om de meest verzadigde kleuren maar ook subtiele theatrale pastelkleuren te maken. Hij combineert de primaire kleuren rood, groen en blauw met amber, cyan en lime, maar heeft als extra twee witte fosfor-LED's (koud wit en warm wit) die garanderen een perfect variabel wit te maken met de hoogste CRI. Door deze combinatie kan het armatuur niet alleen een breder kleurenspectrum weergeven met een meer uniforme curve, maar is het ook in staat om wit licht te produceren met een kleurtemperatuur variërend van 1.500K tot 20.000K. Hierbij heeft de Hyperion 700W een minimale CRI van 94 en een maximum van CRI 97.

Spotlight Hyperion LED 700W is het ideale product om de tv-studio zeer egaal uit te lichten. De gewenste kleurtemperatuur is eenvoudig in te stellen via DMX of lokaal op het display op het armatuur. Door middel van een speciaal kanaal dat de meest gebruikte kleurcombinaties bevat, zoals 3000K, 5600K en traploos van 2700 tot 6500 Kelvin. Als het armatuur op een vast kleurtemperatuur is ingesteld, kan het licht gedimd worden zonder dat de kleurtemperatuur verandert, wat betekent dat deze ook niet hoeft aangepast te worden vanaf de camera of in de nabewerking.

De Hyperion serie van Spotlight kan uitgerust worden met diverse accessoires als een Pole Operated beugel, pantograaf of zelfs een pan&tilt movinghead-base. De distributie van Spotlight voor de Benelux wordt gedaan door Distrix.

Showtec Media Panel 100 CCT

Bij Highlite International worden we gewezen op Showtec's Media Panel 100 CCT. Speciaal ontworpen voor diverse studio- en video toepassingen. Dit 100-watt, instelbare witte video LED paneel, dat geschikt is voor studioverlichting op korte afstand, is perfect voor vloggers, streamers, webinar presentatoren en meer.

Het Media Panel 100 CCT heeft een maximale output van 6650 lumen en de kleurtemperatuur gaat van een warme 3000 K tot daglicht 5600 K. Dimmen (van 0 tot 100%) en kleurtemperatuur aanpassen kan handmatig met behulp van het LED-display en een grote draaiknop aan de achterkant van het apparaat. Beide opties (en meer) kunnen ook via DMX worden aangestuurd. Een CRI-waarde van 96 zorgt ervoor dat ook de kleuren natuurgetrouw overkomen. Het Media Panel biedt ook van een brede stralingshoek van 120° en een vierbladige barn door die optimale controle biedt over de vorm van de afstraling. Dit alles maakt het mogelijk om voor elke situatie de perfecte lichtopstelling te bereiken.

Dankzij de meegeleverde montagebeugel en spigotadapter is de Media Panel 100 CCT snel en eenvoudig op te stellen. Naast netvoeding kan hij ook worden gevoed door een optionele V-Mount batterijhouder, waardoor hij vrijwel overal kan worden gebruikt. Een voedingsadapter en kabel zijn ook inbegrepen.

Pro Audio & Intercom Solutions

Verkoop | Project installatie | Reparatie & Onderhoud | Custom Solutions | Wireless Specialist

Yamaha Pro

Solid State Logic
SOUND || VISION

Wireless Mic & IEM

RF Spectrum Monitor

Intercom Systems

SHURE SENNHEISER

WISYCOM

RF Scout

RIEDEL

CREWCOM

AUDIO ELECTRONICS
MATTIJSEN

www.aem.nl | T: 020-6990480 | E: info@aem.nl

AEM.livesound | T: 020-69890480 | www.aem.nl

Pro Audio Solutions

De RGBALC LED engine van Vari-Lite

Als we de mensen bij Livingprojects vragen naar interessante noviteiten op het gebied van studiolicht, worden we gewezen op de RGBALC LED engine van Vari-Lite, waar bijvoorbeeld de VL5 LEDWASH, Vari-Lite Aurora bar (voor direct view of als voetlicht), CODA horizonverlichting, Cantata Fresnel (voor je stage wash) en LEKO Profile (om speciaaltjes te maken) allemaal mee uitgerust zijn. De zes LED's worden middels Smart Color Control (SCC) aangestuurd via CMY en CTO. De verschillende lampen die beschikken over de LED engine produceren daardoor ook altijd dezelfde kleur. De gebruiksvriendelijkheid en de snelheid van het gebruik worden hierdoor verhoogd. Door de aanwezigheid van rood, groen, blauw, amber, lime en cyaan (RGBALC) is het mogelijk om zowel gesatureerde als pasteltinten te creëren. Wanneer je eerder genoemde vijf fixtures in huis hebt, beschik je over een totaalpakket voor het uitlichten van je studio- of theaterproductie.

passief gekoeld (geen geluid). Er zijn drie typen MOSAIC armaturen: de 2x4 350W (55 x 110cm), 4x4 600W (1.12m x 112cm) en de 3x6 600W (1.76m x 91cm). De MOSAIC's zijn ontwikkeld met in gedachte het gebruik in studio's (overhead of staand) en op de set tijdens film- en video-opnamen. Voor elke MOSAIC maat is er een passend frame met softbox en grid. Meer extra accessoires voor de MOSAIC-LITES worden later dit jaar verwacht. BBP Light is de importeur van Aladdin Lights voor Nederland.

CALIGRI AIRTUBE

De Caligri Airtube is een opblaasbare 'Airtube' voor gebruik met LED-buizen die met elke standaard luchtblazer opgeblazen kan worden. De Caligri Airtube kan eenvoudig gebruikt worden in combinatie met een of meerdere LED-buizen van bijvoorbeeld Astera, KinoFlo, Tecpro, Quasar Science en alle andere merken LED-buizen met een afmeting van 50cm, 60cm, 100cm, 120cm, 200cm en 240cm. Bij gebruik van een lange maat AIRTUBE is het ook mogelijk om meerdere korte LED-buizen eenvoudig achter elkaar op de AIRTUBE te gebruiken. Caligri Airtube's zijn uitermate geschikt voor gebruik in studio's en tijdens film- en video-opnamen. De Caligri Airtube wordt standaard geleverd met een bevestiging velcro's, skirt, spill light cover en handige tas. Voor nog meer controle over het licht heeft DoPchoice speciaal voor Caligri grids ontwikkeld. Bevestigen van de Caligri Airtube kan eenvoudig met accessoires zoals een Wing Plate, Matthews MQ Mount, Matthews Claw of de lussen die al aan de Caligri Airtube bevestigd zijn. BBP Light is de importeur van Caligri en DoPchoice voor Nederland.

Aladdin MOSAIC armaturen

De nieuwe Aladdin MOSAIC-LITES zijn het resultaat van jarenlange feedback van gebruikers, engineering en perfectie van een flexibel LED paneel. De Aladdin Mosaic's geven een nieuw voordeel in de studio of op set, zonder enig compromis te doen op het gebied van lichtkwaliteit, gewicht en flexibiliteit waar Aladdin Lights bekend mee geworden is. De Aladdin MOSAIC RGBWW panelen met een hoge lichtopbrengst zijn standaard voorzien van DMX/LumenRadio/Bluetooth/gratis APP, hebben een CRI/TLCI van 95 en zijn

DE TECHNISCHE CODE GEKRAAKT:

AVASTARS

In het nieuwe Talpa-programma Avastars worden virtuele artiesten tot leven gewekt met de allernieuwste techniek op het gebied van motion capture en augmented reality. Deze Avastars worden aangestuurd door een bekend zangtalent (voor de mimiek) en een danstalent (beweging van hoofd en lichaam)...live on stage. Juist dat laatste was tot nu toe onmogelijk, maar na jaren van puzzelen is de technische code gekraakt en komen motion capture en augmented reality live (!) samen. We spraken over de techniek met Max van den Camp, Product Specialist Graphics and Augmented Reality bij NEP.

Foto's: William Rutten en Leo Veger

Al een aantal jaren geleden klopte Talpa Entertainment Productions aan bij NEP met de vraag of het mogelijk zou zijn om live motion capture technologie te combineren met augmented reality in een tv-studio. Dit met het doel om een talentenjacht te maken met virtuele karakters. Resultaat daarvan was dat Talpa en NEP een partnerschap aangingen, om samen de technische code te gaan kraken en het dus technisch mogelijk te maken. Daarbij werd ook nauw samengewerkt met NEP-collegedrijven uit Engeland en de Verenigde

Staten. “Dat zijn partijen die heel veel ervaring hebben in de gaming- en filmindustrie, waarbij we het echt hebben over grote Hollywood-producties, zoals films van Marvel, Star Wars en Disney”, vertelt Max van den Camp (Product Specialist Graphics and Augmented Reality bij NEP). “Samen hebben we nu onze ‘live-on-tape’ workflow ontwikkeld, waarmee mogelijk wordt wat nog nooit eerder kon. De samenwerking was er overigens ook om straks, hopelijk, de internationale uitrol van het programma te vergemakkelijken.”

OPNIEUW UITVINDEN

Toen John de Mol zijn hersenspin-
sel Avastars in 2021 aankondigde bij
Shownieuws, gingen in de Verenigde
Staten een aantal lampjes branden. Fox
wilde dolgraag de eerste zijn die dit
voor elkaar zou krijgen en bracht met
(te) veel spoed hun programma Alter
Ego op de buis. “Dat deden ze alleen te
gehaast”, vertelt Van den Camp. “Hun
techniek was er niet klaar voor om dit
live voor elkaar te krijgen. Om niet in
diezelfde valkuil te trappen hebben
wij heel bewust de tijd genomen om
het programma naar het niveau te
tillen dat wij voor ogen hadden. Het
is technisch gezien echt next level.”
Gaandeweg liepen Van den Camp en
consorten uiteraard tegen veel uitda-
gingen aan: “Hoe maak je de Avastars
zichtbaar voor publiek en jury?
Hoe combineer je een danser(es) en
zanger(es) tot één virtuele Avastar en
hoe laat je die vervolgens op de juiste

manier integreren in de echte wereld?
En hoe combineer je het pak van de
danser - die het lichaam van de Avastar
aanstuurt - met de helm van de zanger,
die alleen maar het gezicht aanstuurt?
We hebben het wiel echt helemaal
opnieuw moeten uitvinden.”

BOLLETJES

Om het programma te laten werken is
de opnamestudio letterlijk in tweeën
gedeeld. De ene helft is de gewone
studio, met het podium waarop pre-
sentator Kalvijn zijn ding doet en waar
de Avastars hun optreden (te zien op
videoschermen) verzorgen. De andere
helft van de studio is de zogenaamde
‘work stage’, vertelt Van den Camp: “In
dat deel staat alle motion capture tech-
niek en moeten de deelnemers goed
samenwerken om de Avastars te bestu-
ren. De Avastar wordt uiteindelijk op
het podium bij Kalvijn door augmented
reality-technologie zichtbaar gemaakt

voor de camera’s. Daarbij maken we
gebruik van verschillende technolo-
gieën uit de film- en game-industrie.”
Om de mimiek van de Avastar over te
brengen heeft de zanger of zangeres
een speciale helm op. Op de ene helft
daarvan zit een camera die de bewe-
ging van het gezicht constant volgt en
dat beeld in de computer door middel
van allerlei software meteen verta-
alt naar het gezicht van de Avastar.
Om de bewegingen van de dansers
te kunnen gebruiken is een speciaal
podium gebouwd, de work stage. Van
den Camp: “Daar zie je 32 infrarood-
camera’s die allemaal kijken naar de
vijftig reflectieve bolletjes die op de
pakken van de dansers zijn geplakt.
De computer ziet al die bolletjes van
alle mogelijke kanten, waardoor het
systeem precies weet hoe de danser
beweegt. Door speciale software wordt
dat meteen vertaald naar het lichaam
van de Avastar.” >

Egripment

Egripment is door Talpa als gripleverancier betrokken bij Avastars. Zo werden een Techno 50 Plus en een Agito dolly met een custom made rail met kabelgeleiding gebouwd. “De wens van de regisseur was een dolly die aan de voorkant in de ronde bühne meerijdt, maar die zo min mogelijk zichtbaar is in andere shots”, vertelt Wouter Visser van Egripment. “Men wilde alleen een opening zien, waar de column en de remotehead bovenuit staken. Doordat er onder de bühne weinig ruimte was en de AR-systemen niet draadloos konden, moesten we ervoor zorgen dat de kabels begeleid werden. Hiervoor hebben we een custom-made systeem gemaakt dat meegaat in de ronding van de cirkel.”

In de opbouwfase en tijdens het kalibreren van de trackingsystemen zijn de mensen van Egripment er als ondersteuning bij geweest voor de mensen van NEP, die het trackinggedeelte verzorgen op de camera's van de crane en dolly. “Tijdens de repetitie en opnames bedienen we de crane en dolly samen met de cameramensen van NEP”, legt Visser uit. “Dan is de uitdaging om samen de shots te maken die de regisseur bedacht heeft of een alternatief aan te bieden, de juiste timing te vinden en rekening te houden met het licht en in dit geval de positie van de AR-wereld ten opzichte van de echte wereld. Het mooiste van zo'n project is dat je met verschillende bedrijven één product maakt, waarin ieder zijn passie en vakmanschap mag en kan laten zien.”

DATASTROMEN

“Alle bewegingen van lichaam en gezicht komen achter de schermen in verschillende datastromen samen in onze computers”, vertelt Van den Camp verder. “Door onder andere gebruik te maken van Unreal Engine, de motor achter veel computergames, zoals bijvoorbeeld Fortnite, zijn we in staat om dit allemaal tegelijk meteen live zichtbaar te maken voor de camera's in de echte studio. Daar hebben we onze eigen softwarepakketten voor ontwikkeld, speciaal voor Avastars. We kunnen ook bolletjes plakken op objecten, zodat we daar precies de locatie van weten. Trap, piano, microfoon...het kan allemaal worden meegenomen in het geheel en zo kunnen echte performances gerealiseerd worden.”

LEREN LOPEN

Van den Camp toont zich trots als we rondkijken bij het technische hart van

Avastars. “Hier is het zenuwcentrum waar alles samenkomt”, vertelt hij. “Nou ja, de apparatuur zelf staat centraal in ons datacentrum, maar hier wordt alles bediend.” Wel geeft hij toe dat hij zich gedurende het hele traject meermaals heeft afgevraagd waar ze in hemelsnaam aan begonnen waren: “Kijk, het augmented reality-deel is een trucje dat we inmiddels al wel onder controle hadden. Die drie jaar waren echt nodig om de exotische techniek van motion capture te integreren in de techniek die we gebruiken om augmented reality op de camera's zichtbaar te maken. Maar dit format is ook speciaal omdat de techniek een dusdanige impact heeft op het productieproces, dat ze ook bij Talpa hun hele keten weer even moesten heruitvinden. De hele workflow moest opnieuw en dat is natuurlijk nogal wat. We hebben echt een beetje opnieuw moeten leren lopen.”

ULTIEME PRODUCTIE

Het mooie vindt Van den Camp ook dat hiermee voor de hele wereld gepioneerd is. “Dat maakt ook dat wij heel erg gefocust zijn op die live-on-tape workflow. Zorgen dat je in de studio alles meteen back to back zo goed als klaar kan opnemen, waarna nog wel ruimte is om in postproductie dingen te herstellen en corrigeren. Juist daarvoor is het zo fijn dat we binnen de NEP Group kunnen samenwerken met bedrijven die op dat vlak tot de wereldtop behoren en we die kennis dus ook binnen de groep hebben.” Het klinkt al met al als de ultieme productie. “Nou, ik draai al heel wat jaartjes mee, maar dit is echt het allertofste project dat ik ooit gedaan heb”, beaamt Van den Camp. “Het is het langste en zwaarste project, maar zeker ook het allermooiste.” ◀

PANASONIC LUMIX DC-S5II

TERUG IN DE VAART DER AF-VOLKEREN

Panasonic staat bekend als bouwer van solide, redelijk compacte en bij video en foto goed presterende fullframe hybride systeemcamera's. De Mark II-versie van de S5 doet daar nog een flinke schep bovenop met een vernieuwde fasedetectie autofocus, uitstekende videospecificaties, ergonomische bediening en een aantrekkelijke prijsstelling. Er zijn twee uitvoeringen, de standaard S5II en de X met als extra's ProRes (442 en 422 HQ), HDMI RAW-uit, IP-streaming en externe SSD-uitvoer.

Tekst Ulco Schuurmans

De autofocus bleef een dingetje bij de verder goed presterende Panasonic fullframe S-lijn. Niet dat het oude AF-systeem van de Lumix-camera's nu echt onder de maat scoorde, maar er waren betere concurrenten. Daar is nu met de introductie van hybride fase detectie AF met 779 scherpstelpunten op de S5II definitief een einde aan gekomen. Bij deze techniek vergelijkt deze geavanceerde AF twee views uit een verschillend perspectief van de scène, lijkend op wat een linker en rechter oog van de mens doen. Door deze beide beelden te vergelijken creëert de AF de optimale scherpte- en diepte-indruk.

Dat brengt de S5II naar het topniveau van Sony, Canon en Nikon. Het is de eerste systeemcamera van Panasonic met hybride fasedetectie autofocus aan boord, waarbij fasedetectie AF gecombineerd wordt met contrastdetectie. Deze AF werkt bij video gewoon goed op single en AFC-modus.

Voor het kunnen toepassen van hybride fasedetectie waren zowel een nieuwe beeldsensor als -processor nodig. Dat maakt niet alleen de automatische scherpstelling een stuk sneller en betrouwbaarder, maar biedt ook een geavanceerde tracking van het onderwerp bij sport, actie en wild. De AF en tracking werken bovendien goed bij lastige lichtomstandigheden, zoals schemering en tegenlicht. Tevens heeft de S5II Focus Bracketing. Bij de herkenning van het onderwerp past de S5II Artificial Intelligence toe waarbij je prioriteiten kunt stellen zoals gezichten, ogen, hoofden, lichamen en dier-vormen.

EEN WARE VIDEOCAMERA

Panasonic positioneert de S5II als een ware fullframe videocamera. Naast uiteraard 4K UHD (Standaard en Cine) op 60p ook 6K (UHD en DCI in 4:2:2 10 bit) op 30p en zelfs open gate 6K 3:2 op 30p in 4:2:2:0 10 bit. Ook slow motion bij 180p. Die extra 6K capaciteit van de sensor wordt tevens ingezet voor een

betere 4K beeldkwaliteit d.m.v. oversampling. En zoals gebruikelijk bij videocamera's van Panasonic is er een grote keuze uit verschillende videoformaten, standaarden en variabele beeldsnelheden (VFR). Verder aan boord een 14+ stop V-log en V-Gamut, Real Time LUT-functie Waveform Monitor, Vector Scope, Zebra-patroon, regelbare Systeemfrequentie en Synchro Scan, Amorf en native Dual ISO. De gewone S5II slaat op als H.264 en H.265 Long GOP in .MOV en MP4. Extra bij de X-versie zijn ProRes en All-Intra ook mogelijk.

BODY

Op de camerabody prijkt nu een rode II. Onder de motorkap zijn er meer verschillen: een vernieuwde 24 MP CMOS beeldsensor en -processor, een OIS voor 5 tot 6,5 stops en een interne koeling voor ongelimiteerd filmen. Het stof- en spatwaterdichte camerahuis valt met 134 x 102 x 90mm en een gewicht van 720 gram relatief compact en licht te noemen voor een fullframe. <

Hedon, Zwolle

READY TO HIT THE STAGE?

As clubs, theaters, and houses of worship begin to open their doors, and concert tours and festivals announce dates, the excitement that things are returning to normal is bringing people together again—literally. And **Avid VENUE™ | S6L** will help you give them the best sounding, most memorable show ever.

Plus, with **VENUE 7**—Avid's biggest live sound software update ever—S6L gains many new capabilities, including I/O sharing across three systems, support for Milan AVB devices with the MLN-192 Option Card, 2-track USB recording, and more.

Find out more at : avid.com/S6L

AMPTEC

Bremakker 45 - 3740 Bilzen - België / Belgique - www.amptec.be - sales@amptec.be - tel: +32 (0) 11 28 14 58
Nijverheidsweg 23E - 3534 AM Utrecht - Nederland - www.amptec.nl - sales@amptec.nl - tel: +31 (0) 30 737 00 81

Cueco...

Autocue nodig?

Cueco is specialist op het gebied van autocue

Wij hebben al 30 jaar ervaring met concerten, televisie en congressen

Vraag vrijblijvend naar info of kijk op onze website

Contact...

Einsteinstraat 67
3316 GG Dordrecht
T: +31 10 29 29 545
F: +31 10 29 29 658
@: info@cueco.nl
www.cueco.nl

SUMMER IS COMING

WACHT NIET TE LANG EN BESTEL SNEL!

■ LICHT
■ GELUID
■ VIDEO

NICLEN
INFO@NICLEN.NL

Import van AV producten

AV INTEGRATE
www.avintegrate.nl

NIEUWE DAP WMS-SERIE LUIDSPREKERS VOOR MAKKELIJKE INSTALLATIE

DAP heeft haar nieuwste serie luidsprekers geïntroduceerd, met een stijlvol ontwerp voor permanente installatie: WMS. Deze luidsprekers voor wandmontage zijn eenvoudig te installeren met behulp van de meegeleverde wandmontageplaat. Met het geïntegreerde kogelgewricht kunnen de luidsprekers moeiteloos worden gericht en georiënteerd. Ze zijn verkrijgbaar in verschillende configuraties: 16 ohm of 100 V, zwart of wit, 4-inch woofer of 6,5-inch woofer, in totaal zijn er acht modellen om uit te kiezen. Geschikt voor gebruik in openbare gelegenheden, winkels, restaurants en zelfs clubs. De 16-ohm versies (WMS4 en WMS6) zijn er in zwart en wit met de keuze tussen 4-inch en 6-inch modellen. De 100 V versies (WMS4T en WMS6T) zijn er ook in zwart en wit, en ook hier zijn er modellen van 4 inch en 6,5 inch verkrijgbaar. De 100 V luidsprekers zijn tevens voorzien van 4 power taps waarmee het volume op het gewenste niveau kan worden afgesteld. De connectoren hebben beschermingsklasse IP54 en de behuizing is gemaakt van ABS en is dus sterk, stijf en slagvast.

NIEUWE KABELS VAN CORDIAL: LICHTGEVEND OF ECOHEMP

Cordial heeft twee nieuwe kabels geïntroduceerd: de Backlight Edition kabels (die licht geven als er backlight wordt gebruikt) en de Ecohemp series (kabels die volledig PVC-vrij zijn en worden geproduceerd met hennep). We richten ons hier op die laatste. PVC was al lang een probleem, vanwege de weekmakers die het bevat. Cordial heeft nu PVC-vrij mantelmateriaal ontwikkeld van rubberachtig, recyclebaar TPE-V, dat net zo flexibel en oprolbaar is als PVC. De nieuwe Ecohemp-instrumentkabels hebben bovendien een stoffen mantel van milieuvriendelijk 100% hennep. De speciaal ontwikkelde Neutrik-pluggen zijn kunstmatig verouderd en maken hoge insteekcycli mogelijk. En het beste van alles: voor elke verkochte kabel wordt een boom geplant. Met Ecohemp zet Cordial een stap in de milieubewuste toekomst en laat ecologisch bewuste muzikanten een zuiver geweten hebben. Meer informatie: www.cordial-cables.com/en/ecohemp

GROOT AUDAC-NIEUWS OP ISE 2023

DE ONTHULLING VAN DE ATELLIO-FAMILIE

Tijdens ISE 2023 toonde AUDAC onder de naam ATELLIO een compleet nieuwe productfamilie en alle individuele producten die daar bij horen. ATELLIO bestaat uit audioproducten die zowel audio (via Dante of AES67) als bediening via het netwerk ontvangen. De grootste ontwikkeling zijn de nieuwe LUNA-U en LUNA-F processors, die worden ondersteund door de NCP PoE touchscreen controllers, NWP Dante input wandpanelen en de NPM Dante omroepmicrofoon. Allemaal gloednieuwe producten van AUDAC.

Vijf jaar lang is door het team van AUDAC hard gewerkt aan het 'project Atellio'. Het vergde een nauwe samenwerking tussen het R&D-team (dat de hardware ontwikkelde), het softwareteam (dat zorgde dat de hardware ten volle benut kan worden) en het Product Management-team (dat constant moest zoeken naar de allernieuwste componenten op de markt). "AUDAC gelooft dat door de steeds snellere samensmelting van AV en IT er behoefte is aan meer flexibele geluidso oplossingen, zonder dat er voor de meeste AV-setups programmerings kennis nodig is om deze te configureren", vertelt Tom Van de Sande

(CEO van AUDAC). "Dat is nu net waar deze productfamilie antwoord op biedt. Tegelijk opent het ook deuren voor de complexere grote en zeer grote projecten, dankzij de LUNA-F next gen matrixprocessors."

PROCESSORS

De LUNA processors zijn met recht de nieuwe paradepaarden van AUDAC te noemen. Kosten noch moeite zijn gespaard bij de ontwikkeling. "Het idee ontstond door feedback op de M2 8x8 zonematrix", vertelt Dominic van der Heiden, Managing Director van AUDAC-distributeur AudioBizz. "Al die ideeën zijn

samengeperst tot de LUNA. De LUNA is een waardige opvolger en biedt gigantisch veel méér functionaliteit dan de populaire M2. Om alle huidige en toekomstige wensen voor de LUNA processors mogelijk te maken, heeft AUDAC een eigen DSP ontwikkeld op basis van een SHARC main DSP met twee DSP cores, een ARM DSP core op basis van Linux en twee extra Co-DSP's om bijvoorbeeld LUA-Scripting, actieve statusmonitoring en alerts, cloud bediening en Acoustic-Echo-Cancelling mogelijk te maken. Bovendien is er ook nog een kleine processor voor (cloud) monitoring van alle vitale functies van de LUNA."

BIJZONDER

De ATELLIO-familie is bijzonder, geeft Tom Van de Sande verder aan: “Een gloednieuwe reeks netwerkge-luidsoplossingen die zo flexibel en gebruiksvriendelijk zijn, dat ze in elk soort project kunnen worden ingezet, terwijl de schaalbaarheid ervoor zorgt dat zij gemakkelijk kunnen worden aangepast aan de veranderende behoeften van de omgeving”, vertelt hij. “De AUDAC-oplossingen, die uit krachtigere en slimmere hardware bestaan, zullen letterlijk meegroeiën naarmate er tijdens de levenscyclus van het product voortdurend functies en mogelijkheden worden toegevoegd aan het productgamma.” Binnen de familie bestonden overigens al wat producten, zoals de AMP203 PoE versterker, de MFA all-in-one versterker en VEXO actieve Dante luidsprekers. Dominic van der Heiden: “De bediening van al de ATELLIO producten kan uiteraard met AUDAC Touch. Met deze gratis applicatie biedt AUDAC de eenvoudigste manier om een systeem op te zetten en aangepaste gebruikersdashboards te creëren zonder zelfs maar een enkele regel code te schrijven. Door het creëren en verslepen van widgets, kan een dashboard in een handomdraai gemaakt worden zonder complexe programmering.”

De LUNA processors

Met deze geavanceerde audiodistributiesystemen kan je eenvoudig audio signalen verdelen naar maximaal 32 monozones of tot 16 stereozones. Dankzij de inbegrepen 16 Dante/AES67-kanalen (uit te breiden tot 64 kanalen) kan je zelfs deze high-quality audiosignalen over het netwerk sturen. Bovendien heeft de LUNA een ingenieus interne structuur van 8 mic/inputs, 8 outputs en 8 flex inputs/outputs waarmee een ongekende flexibiliteit en aantal mogelijkheden wordt aangeboden. De krachtige DSP-processor staat je bovendien toe om de audio in elke zone nauwkeurig af te stemmen op de behoeften van de omgeving.

De producten van de ATELLIO-familie

LUNA Series:
Next-gen networked audio matrix processors.

NCP Series:
Networked control panels om AV-installaties op verschillende plaatsen in een gebouw te bedienen.

NWP Series:
Networked audio in- en output wall panels waarmee je snel en eenvoudig je installatie kan uitbreiden met extra in- of output toestellen.

NPM Series:
Networked paging microfoons. Dit zijn omroep tafels om bijvoorbeeld gesproken boodschappen naar bepaalde zones te sturen.

OP ZICHZELF

Voor het eerst zal ieder individueel product een unieke oplossing op zichzelf zijn. Individueel inzetbaar en je hebt dus geen randapparatuur meer die compatibel is met maar één of enkele producten. “Niet ieder project heeft zestien zones, omroepsystemen, automatisering of uitgebreide audio processing nodig. Door de nauwe band met de markt en door goed te luisteren naar de wensen van audio-installateurs zijn onze productontwikkelaars met die missie aan de tekentafel gaan zitten”, legt Tom Van de Sande uit. “Ja, er was een opvolger voor de M2 8x8 zonematrix gewenst. Ja, we werken steeds vaker met decentrale installaties. Of eigenlijk: zestien kleine installaties die allemaal met elkaar in verbinding staan als één grote 16-zone installatie. Dit laatste kán met een processor als een LUNA, maar wat als iedere zone een onafhankelijk audiosysteem is? Dat is al mogelijk met een NCP touchscreen controller, luidsprekers en een AMP203 Dante PoE versterker. Eindeloos schaalbaar, maar toch te zien en bedienen als één grote installatie. De NCP210 is bovendien meer dan alleen een touchscreen. Je kan recht-

Tom Van de Sande

streeks audio streamen via bluetooth én er zit een tweekanaals Dante mixer in.”

KENNIS MAKEN

Het mooie aan de nieuwe productfamilie is dat het voor heel veel doeleinden kan worden ingezet. “Het biedt dankzij de LUNA processors een oplossing voor grote complexe AV-installaties, maar ook een kleine dorpskroeg kan genieten van AV-over-IP oplossingen, aangezien alle individuele onderdelen ook een oplossing bieden zonder dat daar dure hardware aan te pas moet komen”, legt Tom Van de Sande uit. Op het moment van schrijven zijn AUDAC en AudioBizz druk bezig met de introductie van de nieuwe producten, maar om de mogelijkheid te bieden om echt goed kennis te maken, worden verspreid door Nederland drie introductie-evenementen georganiseerd. “Ook gaan we het hele jaar door producttrainingen verzorgen bij ons in Strijen en bij AUDAC in Hasselt, België”, besluit Dominic van der Heiden. <

Meer informatie op www.audac.eu/
www.audiobizz.eu

MOONBEARS EN PARTNERS IN STUDIO BAARN

AANGENAME KENNISMAKING

Twee dagen lang konden bezoekers terecht in Studio Baarn om daar tijdens een kick-off event nader kennis te maken (of bij te praten) met de mensen achter Moonbears. Samen met partners als Vari-Lite, Electronic Theatre Controls (ETC), SIXTY82, Protos en Lucenti liet het eigenzinnige zusje van Livingprojects zien wat ze te bieden heeft. Een bezoek bleek meer dan de moeite waard.

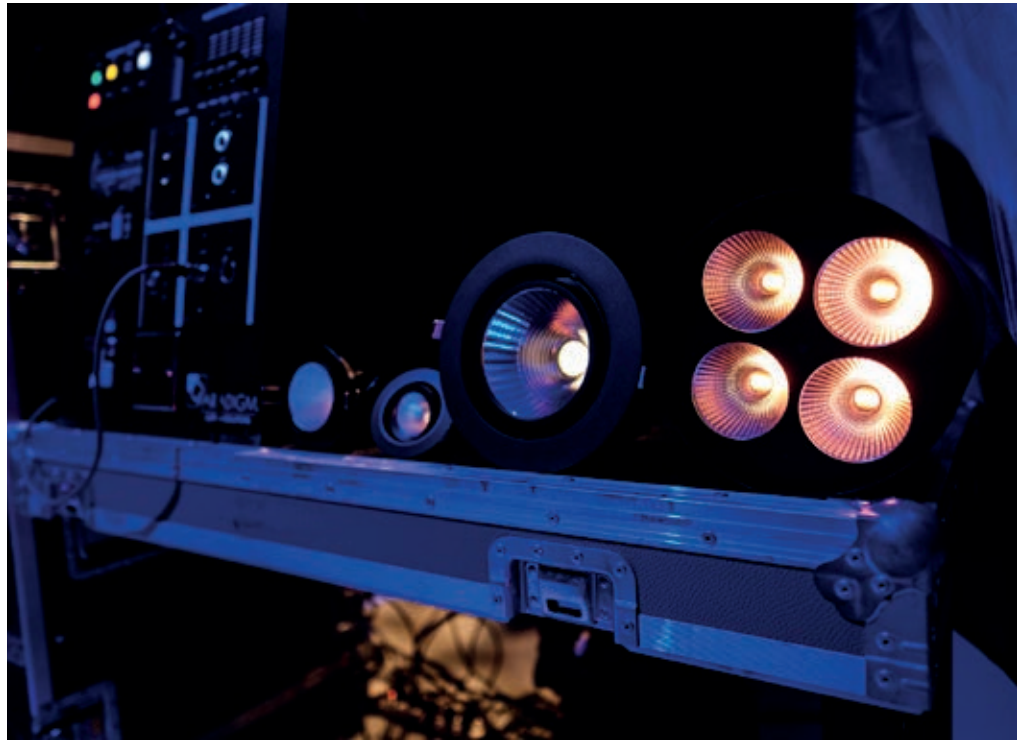
Kennismaken met de nieuwste fixtures van Vari-Lite, of juist oude vertrouwde oplossingen ontdekken die je nog niet kende. De mensen ontmoeten achter Lucenti en Electronic Theatre Controls. Je hand leggen op de hagelnieuwe TPM Truss (een baanbrekende in-

novatie) van SIXTY82 of gewoon met een goede kop koffie bijpraten met de mensen van Moonbears. Veel mensen hebben tijdens het kick-off event kennisgemaakt met het jonge 'distributiezusje' van Livingprojects en de nieuwigheden van de aanwezige partners en merken. Uiteraard was

ook Michael Sebregts present. De oprichter/eigenaar van Moonbears en Livingprojects toonde zich zeer content over de dagen in Studio Baarn. “De opkomst is goed en dat geldt met name ook voor de kwaliteit van de bezoekers”, vertelde hij. “Daarbij is Studio Baarn ook een heel leuke locatie voor dit soort dingen. De studio is een goede relatie van ons. We werken intensief samen om elkaar te helpen om succesvol te zijn en Studio Baarn heeft ook een eigen voorraad van Vari-Lite in huis. Daar hebben wij voor deze dagen ook mooi gebruik van kunnen maken.”

VARI-LITE

Met Vari-Lite noemde Sebregts een merk dat sterk vertegenwoordigd was in Baarn. Niet alleen door de aanwezigheid van key accountmanager Bob Roos, maar ook door de brede productrange die getoond werd. Moonbears lichtte niet alleen de grootste en nieuwste fixtures uit (de VL1600, VL3600 en VL5LED WASH waren bijvoorbeeld aanwezig), maar wilde juist ook aandacht genereren voor de kleinere en meer toegankelijke armaturen van het merk. “Als Moonbears willen

we heel graag óók mikken op de kleine en middelgrote bedrijven en de Vari-Lite reeks biedt daar prima oplossingen voor. Veel mensen weten dat echter nog niet. Die denken bij Vari-Lite alleen aan die grote jongens en denken dat het voor hen niet interessant is”, legde hij uit. Als interessant voorbeeld pakte Sebregts de VL800 EVENTPAR er bij, een mooie compacte RGBA event PAR met een retro

look die als moderne vervanger van de klassieke tungsten PAR-fixtures gezien kan worden. Er is ook een warmwitte variant. “Kwalitatief zeer goed en bovendien heel makkelijk te verstellen”, aldus Sebregts. “Razend interessant voor kleinere verhuurders, maar bijvoorbeeld ook voor compactere theaters en scholen. Aan ons de taak om dat bekender te maken bij het grote publiek.”

SAMEN INNOVATIEF

Moonbears is als zelfstandig distributiebedrijf nog niet zo lang bezig. Michael Sebregts koppelde met de oprichting van het bedrijf de distributieactiviteiten los van Livingprojects, dat zich zo puur op projecten kan focussen. De reacties uit de markt zijn zeer positief, gaf Sebregts aan: “Wij hebben heel bewust gekozen voor een andere aanpak in onze marketing en communicatie en daar wordt leuk op gereageerd. Wij denken ook dat de markt rijp is om bepaalde dingen op een andere manier te doen. Zelf doen we dat door echt samen met onze partners en klanten innovatief te zijn. We willen naast de klant staan en samen met hen groeien. We moeten er allebei wat aan hebben, want we vinden dat onze klanten ook gewoon hun geld moeten kunnen verdienen en als ze dat dan kunnen doen met onze producten, dan hebben wij natuurlijk ook een mooi leven.” ➤

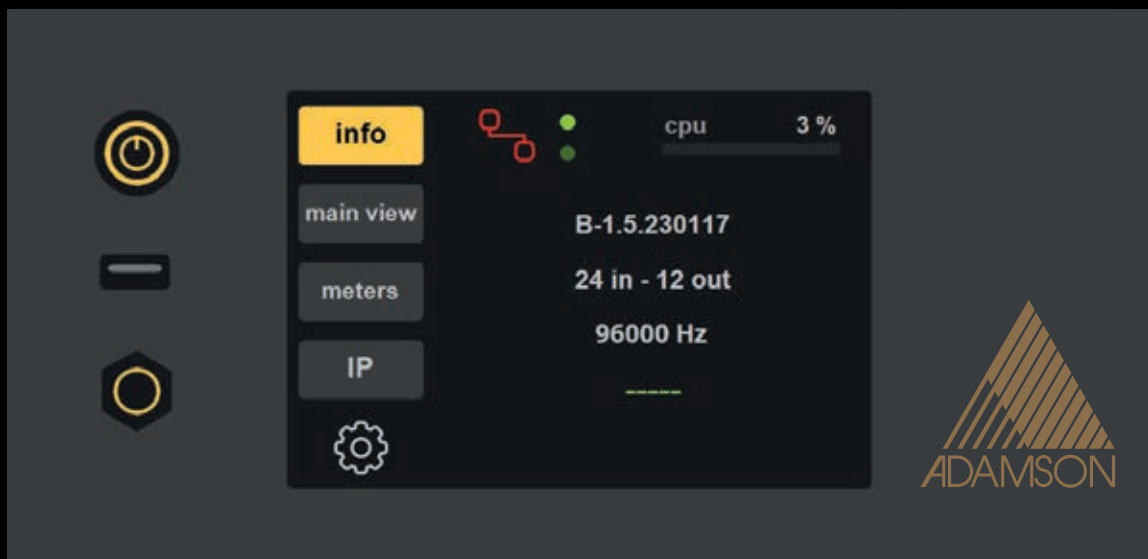

ADAMSON

ADAMSON FLETCHER MACHINE

Virtual AFM >

GRATIS DOWNLOADS!

Tijdens de ISE23 is de Virtual Adamson Fletcher Machine gelanceerd: Er is nu de mogelijkheid om GRATIS via elke audiokaart 24x12 kanalen aan Spatial Audio te processen. Naast OCA is er nu ook de mogelijkheid om via VST met de software te communiceren. Verkrijgbaar voor elk platform.

AANVULLEN

Om samen tot mooie dingen te komen heeft Moonbears al een fraai pallet aan partners aan zich verbonden. Naast Vari-Lite zijn in Baarn ook Lucenti, SIXTY82, Protos en Electronic Theatre Controls te vinden. "Mooie merken die ook willen werken op de manier die wij prettig vinden en die elkaar mooi aanvullen. Lucenti is bijvoorbeeld zo'n merk, maar ook de oplossingen van ETC zijn een waanzinnig mooie aanvulling. Heel interessant voor de Nederlandse markt, maar nog weinig of niet toegepast. Mooi voor theaters en congressentra bijvoorbeeld. De lichtkwaliteit is waanzinnig goed, net als de dimming. Dat verdient veel meer aandacht en die aandacht gaat het van ons ook zeker krijgen." Uiteindelijk wil Moonbears doorgroeien naar zo'n tien à twaalf merken. Sebregts: "We willen geen supermarkt in entertainmentland zijn, maar meer een boetiek met echt mooie merken die helemaal in ons plaatje passen."

TRUSS-INNOVATIE

Een van de meest in het oog springende innovaties in Studio Baarn was te vinden op de plek waar ruimte was ingericht voor de trussing- en stagingoplossingen van SIXTY82. Daar was namelijk de revolutionaire TPM Truss te zien. Tot 25% sterker dan bestaande trussen van hetzelfde formaat en door het nieuwe ontwerp (geen ronde diagonale stijlen meer bijvoorbeeld) met behulp van robotisering een stuk sneller te maken. Topkwaliteit in recordtempo, daar komt het op neer. In korte tijd heeft SIXTY82 wereldwijd zo'n betrouwbare naam opgebouwd (mede dankzij de ervaren mensen achter het bedrijf), dat buitenlandse partijen al gigantische aantallen hebben gekocht. "En dat zonder dat ze het ding ook maar één keer echt gezien hebben", vertelt accountmanager Date Jonkman met gepaste trots. "De truss is super vormvast en ziet er ook nog eens heel strak uit. Iemand die 'm zag merkte op dat het wel leek of 'ie

van plastic was gemaakt. Echt bedoeld als compliment, omdat het zo strak is gefabriceerd. En uiteraard is de nieuwe serie ook volledige compatibel met de 'oude' M29-serie van SIXTY82."

LUCENTI

Even verderop troffen we Jeroen Carette, die het Belgische lichtmerk Lucenti vertegenwoordigde op de studiovloer. Lucenti staat bekend om haar bijzondere lampen, waarbij bijvoorbeeld de Lucenti Pearl in het oog springt. Het zijn slimme LED bulbs die RGB-LED's aan boord hebben. Bijna onverwoestbaar en zowel binnen als buiten te gebruiken. Elk kanaal kan individueel aangepast worden via de controller en met de app kun je makkelijk gaan voor de plug and play variant, of de boel aansluiten op je DMX lichtconsole waardoor het meegaat in de rest van je verlichting. "Daarnaast hebben we nu ook oplossingen voor bijvoorbeeld grote projectinstallaties", vertelde Carette. "Dankzij de mogelijke KLSTR-toepassing, waarbij je ook bij grote installaties goede monitoring hebt. Daarmee kun je bijvoorbeeld als manager van een gebouw ook op afstand zien waar

FUNKTION-ONE®

Focused on sonic quality

SB8A

A New Generation of Compact Range Speakers

- ▶ New high frequency driver
- ▶ Improved mid-bass performance
- ▶ High efficiency & output
- ▶ High definition, vocal intelligibility & overall clarity
- ▶ F5.2, F81.2, F101.2, F1201.2 top cabinets (5" - 12"/1")
- ▶ SB8 (8") & SB10 (10") subs
- ▶ Selfpowered SB8A & SB10A versions with outputs for F5.2 or F81.2
- ▶ All colours available / various mounting options

Distributeur Benelux
MORE
AUDIOVISUAL IMPORT & SALES

DIGITAL **PROJECTION**

A Delta Group Company

SATELLITE
MODULAR LASER SYSTEM

TRULY EXCEPTIONAL COLOURS + TECHNOLOGY + IMAGES

WUXGA - 4K - 8K - MultiView

Satellite Projection Heads and RGB Modular Light Sources

- www.digitalprojection.com -

The Visionaries' Choice

ductie hier gebeurde kort voor corona, daarna viel het uiteraard stil. Ik zet hier ook volledig op in. Een mooi project in mijn ogen. Aan de kwaliteit zal het zeker niet liggen en we hebben ook gebruikgemaakt van de coronaperiode om zaken nog verder te verbeteren. Nu zijn we er helemaal klaar voor. Ik denk dat het met de distributiepartners die we nu wereldwijd hebben weleens heel hard kan gaan. Wat dat betreft zie ik de toekomst van Lucenti heel rooskleurig tegemoet.”

DEALBREAKER

Ook de Blackwave collectie zal volgens Carette gaan bijdragen aan dat succes. Dat zijn smalle pixelbars die in verschillende lengtes verkrijgbaar zijn. Ook buiten perfect inzetbaar. Uitgerust met RGBW-LED's, pixelgestuurd en tot acht bars aan te sturen vanuit één output. “Ook de PixIDrive8 controller is een mooie toevoeging. Dat is een achtkanaals controller en LED-driver met ingebouwde PSU en KLSTR-technologie. De poorten kunnen afzonderlijk worden in- of uitgeschakeld en ondersteunen hot-plugging van andere apparaten. Ook dat zal in mijn ogen wel echt een dealbreaker gaan zijn.” <

dingen mogelijk fout gaan. Daar zijn we nu dus net wat beter op uitgerust en daar willen we ons netwerk ook op gaan afstemmen. Vandaar ook ons partnership met Livingprojects. Moonbears is verkooppartner, de distributie in Nederland gebeurt door Distrixx.”

HELEMAAL KLAAR VOOR

Grote troef van Lucenti is op dit moment – naast de kwaliteit – dat heel snel geleverd kan worden. “Voor projecten misschien minder belangrijk, maar voor evenementen en dergelijke natuurlijk wel essentieel”, gaf Carette aan. “Wij willen Lucenti met zijn allen meer zichtbaar gaan maken in Nederland. Wat dat betreft staat het merk eigenlijk nog in de kinderschoenen. De intro-

IIIMAGINE IN KONINKLIJK LEGERMUSEUM

MAGISCHE MIX VAN MUZIEK EN LICHT

‘Wat zou Leonardo da Vinci denken als hij hierheen werd gebracht?’ Mathias Roelandt van IIIMAGINE (een spektakel waarbij muziek en licht op een betoverende manier de zinnen prikkelen) dacht onlangs na over die vraag toen hij door de spelonkachtige Noordhal van het Koninklijk Legermuseum - Musée royal de l’Armée liep, waar een grote collectie vliegtuigen uit verschillende tijdperken bevroren in de tijd blijft.

eerste keer dat het team van IIIMAGINE een buitengewone locatie omtoverde met muziek en licht. Voorafgaand aan hun show in de Luchtvaartzaal traden de broers en hun team op in onder meer het iconische station Luik-Guillemins en de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten in Brussel, waar ze tussen de schilderijen van Rubens optraden.

ALLE OPTIES OPEN

“We hebben het gevoel dat we meer vrijheid hebben om ideeën te verkennen in ruimtes zoals de Luchtvaartzaal, wanneer we het vergelijken met bijvoorbeeld een black box-podium”, vertelt Mathias Roelandt, die muziek uitvoert naast het cre-

“Mensen hebben er altijd van gedroomd om te vliegen”, vertelt Mathias Roelandt. “Je denkt aan iemand als Da Vinci, die meer dan vijfhonderd jaar geleden de vlucht van vogels en insecten bestudeerde om vliegmachines te tekenen. Je weet bovendien dat het idee van vliegen uiteindelijk een realiteit werd die voortdurend blijft evolueren. Wij mensen willen altijd iets doen dat nog nooit eerder is gedaan. Dat is de geest die hier in deze ruimte wordt weerspiegeld. Het is inspirerend en het viert waard.”

BUITENGEWONE LOCATIE

Mathias en zijn broer David vierden samen met hun IIIMAGINE-team (inclusief lichtoperator en -ontwerper Michiel Goedertier) inderdaad de vlucht, door de Luchtvaartzaal van het museum om te toveren tot een ruimte voor drie meeslepende shows met elektronische muziek. Ze zetten een podium op tussen de vliegtuigen en weefden de hele zaal in hun shows met de hulp van meer dan zestig CHAUVET Professional-armaturen, geleverd door AB Sound. Het was niet de

eren van de lichtshows. “Op een conventioneel podium heb je maar twee dingen: de muziek en de fysieke beperkingen die er op het podium zelf zijn. In een ruimte als deze liggen alle opties echter open.”

“In plaats van mooie plaatjes te moeten creëren, zoals we op een conventioneel podium doen, zijn we hier in staat om zeer rijke beelden uit onze omgeving te halen”, vervolgt Roelandt. “Onze muziek en verlichting weerspiegelen de ruimte waarin we ons bevinden. De hele show zou dus in een luchtvaartmuseum anders zijn dan in een kunstmuseum.” Door shows te organiseren in musea, treinstations en soortgelijke ruimtes,

geeft IIMAGINE mensen ook nieuwe manieren om met deze belangrijke locaties om te gaan en deze te waarderen, meent Roelandt. “Het is een goed gevoel om te zien dat onze optredens sommige mensen voor het eerst blootstellen aan plaatsen zoals dit museum”, legt hij uit.

EXTRA ENERGIE

De achttien stuks Maverick Force S Spot en zes Rogue Outcast 1 BeamWash-armaturen waren van cruciaal belang om IIMAGINE te helpen bij het creëren van een boeiende sfeer in de Luchtvaarthal. Gespiegeld gepositioneerd aan beide zijden van een rechthoekige hangarachtige hal, waar de muur de basis van het 60 meter hoge, halve cirkelvormige plafond van het gebouw ontmoet, bedekten deze armaturen de ruimte met licht. Afwisselend tussen witte tinten en kleurenpaletten stuurden ze energiestromen door de zaal, terwijl ze flitsten op het ritme van de muziek. “Deze Force S Spot en Rogue-armaturen hebben een geweldige output, dus vertrouwden we erop om de hele ruimte te verlichten, inclusief de vliegtuigen en de dansende mensen”, aldus Roelandt. “In deze show was het belangrijk om meer te verlichten dan het podium alleen, de verlichting moest overal om iedereen heen zijn.” De vijftien Color STRIKE M-fixtures benadrukten het podium en gaven het extra energie. Deze gemotoriseerde strobe/wash-units, die strak rond het podium waren opgesteld, vervulden verschillende rollen in het ontwerp. Naast het tegenlicht van de artiesten, werkten ze om het hele gebouw op te schudden met intense stroboscoopflitsen.

MAJESTUEUS

Op andere momenten gaven de Color STRIKE M-armaturen samen met de acht WELL Panels, Maverick Force S Spots, acht gloednieuwe Maverick Storm 2 BeamWash en de Rogue-armaturen de grote ruimte energie door deze te laten baden in levendige kleuren, meestal rood of blauw gemengd met wit. “We vermijden om meer dan drie kleuren te gebruiken”, vertelt Roelandt. “Het wordt vaak namelijk te druk als je dat doet.” Soms bleef het ontwerpteam juist weg van kleuren en verzachtte het de ruimte met de warmwitte gloed van hun acht STRIKE Array 2-armaturen. “We gebruikten deze armaturen als lichten op drones om de zaal te vullen met een natuurlijke gloed”, aldus Roelandt. “Ik loop graag ‘s nachts door de straten van Gent, mijn geboortestad, en zie de gloed van lichten op gebouwen. Het creëert een majestueus gevoel en daarom wilde ik dat soms realiseren tijdens deze show.”

VERBAASD

Het is gemakkelijk voor te stellen dat Da Vinci ook het lichtspel van wanddecoraties op gebouwen bewonderde terwijl hij door de straten van het 15e-eeuwse Firenze of Milaan slenterde. Als hij op magische wijze was teruggebracht naar de show die plaatsvond in het Koninklijk Legermuseum, dan zou de renaissancemeester zich ongetwijfeld hebben verbaasd over het tentoongestelde vliegtuig - en hij zou waarschijnlijk ook verbaasd zijn geweest over de IIMAGINE-lichtshow. <

STAND VAN ZAKEN:

PROJECTIE

Wat zijn de in het oog springende ontwikkelingen op het gebied van projectie? Waar staan we op het moment en welke kant gaat het in de nabije toekomst op? En natuurlijk: wat zijn op dit moment de paradepaardjes in de stallen van de fabrikanten en distributeurs? Allemaal vragen die beantwoord worden in dit uitgebreide overzicht.

VIVITEK

Vivitek biedt grote en kleine projectoren. Dat gaat van draagbare varianten met 1000 ANSI lumen tot aan rental/staging projectoren met verwisselbare lenzen en uitgebreide installatie-opties tot 22.0000 ANSI lumen. Volgens sales director David Zrihen zijn er verschillende ontwikkelingen gaande op het gebied van projectie. Draadloos projecteren bijvoorbeeld, maar ook projectie op ongebruikelijke opper-

vlakten. "Nieuwe technologieën maken het steeds makkelijker om beelden op bijvoorbeeld ronde of gebogen oppervlakken te projecteren. Edge blending, warping, mapping and immersive rooms zijn de trend", vertelt hij. Daarnaast is er de verbetering van beeldkwaliteit en stabiliteit: "Projectie-technologieën evolueren continu, waardoor steeds scherpere en helderdere beelden mogelijk worden. Er zijn steeds meer projectoren beschik-

baar met geavanceerde functionaliteiten, zoals automatische focus, keystoneing en kleurverbetering."

Als meest opvallende ontwikkelingen van het moment noemt Zrihen de toepassing van projectoren en displays als onderdeel van een totaaloplossing voor vergaderingen. "Dit omvat bijvoorbeeld werkomgevingen met 'Bring Your Own Meeting' functionaliteit, waarbij de vergaderingshost de controle heeft over alle audiovisuele apparatuur via zijn of haar laptop. Draadloze connectiviteit is onmisbaar geworden en het is gebruikelijk om gegevens te delen vanaf telefoon, tablet of laptop in vergaderingen." Vivitek biedt met het Novo Ecosysteem een oplossing voor wireless collaboration en digital signage voor elke vergaderruimte of zaal. Deze oplossingen kunnen geïntegreerd in de projector of display geleverd, of als extra device aangesloten worden. "Het is uniek in gebruiksgemak met dezelfde interface voor draadloos presenteren in elk product, dus nooit verwarring als je verschillende vergaderruimtes gebruikt. Daarnaast is

het ook voor de IT of facility manager een ideale oplossing om alles op afstand te kunnen beheren en is de netwerkveiligheid gewaarborgd”, vertelt Zrihen tot slot.

SHOWTEX

ShowTex heeft een ruim aanbod aan projectieoppervlakken: van op maat gemaakte pvc schermen tot creatieve alternatieven. “Denk maar aan building wraps met StretchTulle of holografische projecties op PepperScrim of Cielorama voor buiten”, vertelt Marjon Franken. “Verder zijn er nog inflatables en op maat gemaakte vormen. Maar ook op het koordgordijn Spaghetti of onze unieke AluShape wordt geprojecteerd. De opties zijn eindeloos en dat maakt dat ShowTex een oplossing kan bieden voor heel veel set-ups en budgetten.”

Ontwikkelingen komen meestal voort uit een vraag van de klant, geeft Franken verder aan. “In het geval van Cielorama was dat de vraag naar holografische projecties in de buitenlucht”, vertelt ze. Samen met PepperScrim is Cielorama in de ogen van Franken wel de meest in het oog springende innovatie: “Beeld je een hologram in dat realistische objecten door de lucht laat vliegen, rondom een artiest op het podium. Dat is wat PepperScrim doet! Dit zeer transparante gaasdoek heeft een unieke breedte van 7 meter en kan daardoor naadloze hologramprojecties realiseren op grote afmetingen. Het doek hangt verticaal, waardoor er geen ruimte verloren gaat op het podium. Daardoor heb je dus geen folie in een hoek van 45 graden en geen projectiescherm in de orkestbak meer nodig, zoals bij een traditionele Pepper’s ghost. Met Cielorama kan je nu ook in openlucht grootse hologram-effecten realiseren dankzij het superbrede en transparante net. Met een stofbreedte van wel 15 meter kunnen naadloze schermen gerealiseerd worden van 15 meter hoog tot zelfs 200 meter breed. Daarom is dit projectiescherm het perfecte materiaal voor XL-illusies.”

Door jarenlange en wereldwijde ervaring kan ShowTex altijd de beste oplossingen bieden, waarbij ook altijd nieuwe ontwikkelingen de kop op zullen steken. Franken: “Je weet nooit wat er zal komen. Vaak komen ontwerpers met een leuk idee en gaat de bal rollen. Verder is ecologie ook een steeds belangrijker doel

Uitgelicht: Vivitek DU775Z-UST

De DU775Z-UST is een Ultra-Short Throw projector met topbeeldkwaliteit door een nieuw optisch ontwerp. Het is geschikt voor locaties waar weinig ruimte is, maar een groot projectiebeeld nodig is, zoals musea, galerijen, onderwijsinstellingen, horeca en retail.

Kenmerken:

- nieuw telecentrisch lensstelsel voor laag defocusbereik en lage flare-waarde.
- native WUXGA-resolutie en hoge helderheid van 5.000 lumen met contrastverhouding van 3.000.000:1.
- Vier vooraf ingestelde Gamut Curves voor verbeterd contrast en kleurenspectrum
- Makkelijk te installeren, projecties tot 150 inch, keystone-correctie en offset-aanpassing voor geoptimaliseerde beelduitlijning met een projectiehoek van 360 graden.
- Optionele interactieve functionaliteit voor IR-pen of Finger Touch
- Crestron RoomView-gecertificeerd
- Vivitek PJ-Control zorgt voor eenvoudige communicatie en bediening op afstand
- De levensduur tot 30.000 uur met een laag verval

en onderzoeken we nieuwe mogelijkheden voor recyclage, verhuur en duurzame productie.”

PROJECTA EN DA-LITE

Maikel Koppen is Product Manager Projection Screens (Projecta en Da-Lite) bij Legrand AV. “Projecta en Da-Lite hebben een volledig portfolio op het gebied van projectieschermen”, vertelt hij. “Van luxe oplossingen voor boardrooms en veertien meter brede schermen in theaters tot super-vlakke 16k ready schermen voor Home Cinema. Daarnaast heeft Da-Lite een zeer uitgebreid assortiment voor unieke oplossingen en custom-made projectieschermen.”

Naast trends als Ultra Short Throw Laser TV ziet Koppen vooral de output van projectoren enorm verbeterd: “Meer Ansi

Lumen als standaard en hogere resoluties en dat geeft ons de gelegenheid om te doen waar we goed in zijn. Nog meer contrast en detail op schermen die in staat zijn om deze hoge resoluties perfect weer te geven.” Daarnaast ziet hij o.a. een vervaging van technologieën met betrekking tot scherm-groottes rond de 100” en 130” diagonalen. Projectie wordt laser TV genoemd en wedijvert hier dan met displays. “Daarnaast is veel aandacht uitgegaan naar Microsoft Frontrow applicaties en een mogelijk herdefiniëring van de gebruikte aspect ratio standaarden in dit soort toepassingen. Wordt 21:9 de nieuwe standaard of kiest men een ander format? Wij zijn er in ieder geval klaar voor”, aldus Koppen. Als laatste is volgens hem de invloed van interieurarchitectuur veel krachtiger geworden: “Een projectiescherm is niet enkel een viewing area, het is ook onderdeel van de ruimte.” ➤

De eerste echte led-par
zonder kabels

ROXX®

Vrijblijvend uitproberen

Van ROXX en JB-Lighting hebben we momenteel alle modellen beschikbaar. Daarmee kunnen we op locatie demo's verzorgen.

B.SHOW mini TW+

Perfekte wittinten en briljante kleuren

Eenpunts-led-bron
60W / 6-kleuren-led: RGBLAC
3.000lm luminous flux
Kleurtemperatuur 2.000 – 10.000K
CRI/Ra 97 / TLCI 98

B.SHOW mini FC

Intense kleuren en instelbaar wit

Eenpunts-led-bron
60W / 4-kleuren-led: RGBL
3.000lm luminous flux
Kleurtemperatuur 2.000 – 10.000K
CRI/Ra 85 / TLCI 77

JB-Lighting in de verhuur

ROXX B.SHOW mini voor podia, verhuur en beeldmakers op locatie

De ROXX B.SHOW Mini is zéér compact, heeft een ingebouwde accu en draadloze bediening. Er is een scala aan toebehoren, zoals barndoors, softboxes, honeycombs, filterhouders en strooilichtkappen. De B.SHOW mini is dan ook ideaal voor licht op locatie voor fotografen, videomakers en filmers.

- Draadloos DMX (CRMX met RDM)
- Kabelvrije bediening via iOS-app
- Flicker-vrij: instelbare PWM-frequentie tot 25kHz
- Kleurmening via RGB, HSI, linear CCT, LEE-filterpresets
- Gekalibreerde kleuren
- Instelbare amberdrift
- Circulaire en elliptische lichtbundels d.m.v. lenzen
- IP65 voor binnen- en buitengebruik

Made in GERMANY

- JB-Lighting in het front in Nederland**
- Nationale Opera & Ballet - Amsterdam
 - De Doelen - Rotterdam
 - Philharmonie - Haarlem
 - Nederlandse Reisopera - Enschede
 - Theater Lampegiet - Veenendaal
 - Korzo - Den Haag
 - De Nieuwe Schuur - Herpt
 - Schouwburg Ogterop - Meppel
 - AFAS Theater - Leusden
 - Musis - Arnhem
 - Cool Kunst & Cultuur - Heerhugowaard
 - Schouwburg - Hengelo
 - Theater Rotterdam - Rotterdam
 - Hofpleintheater - Rotterdam
 - De Stoep - Spijkenisse
 - Singer - Laren
 - SPOT/Oosterpoort - Groningen

Recent investeerde een aantal verhuurbedrijven opnieuw in JB-Lighting. Zo breidde Peitsman Licht & Geluid het assortiment uit met de high-end P18 Profile (HP) en schafte lichtWERK! P9's, P10's en P18's aan. Investeren in de Duitse topmerken JB-Lighting en ROXX Light is een statement met betrekking tot **kwaliteit en duurzaamheid**; een overtuigende manier om je als podium, evenementenlocatie of verhuurbedrijf te profileren in het **topsegment**.

Uitgelicht: ShowTex Cielorama

Cielorama is een transparant gaasdoek dat al je 3D-visuals tot leven brengt. Ook buiten! De supersterke stof laat holografische projecties verschijnen uit het niets en verzekert zo magie in de open lucht. Met een naadloze breedte tot wel 15 meter (!) is dit projectiescherm het perfecte materiaal voor XL-illusies.

Naast de breedte van 15 meter is het de sterkte van de vezels die verbluft. De vezels van Cielorama zijn bestand tegen water, wind, UV-straling, vocht, chemicaliën, micro-organismen etc. Perfect voor outdoor evenementen. Het projectiemateriaal is zelfs bruikbaar voor (semi-)permanente installaties. Omdat het bijzonder licht (31 g/m² wanneer volledig uitgerekt) en sterk is kan het ook prima mee met rondreizend evenement.

Dankzij het brede portfolio zijn Projecta en Da-Lite in staat om alle genoemde onderwerpen te adresseren. "ALR (ambient light rejection), UST, zeer hoge resolutie weergave of zeer grote kijkhoeken. We hebben het allemaal, we doen het allemaal", legt Koppen uit. "Hoe geavanceerder de projectietechnologie, des te beter zijn wij in staat om de meerwaarde van onze unieke schermen te tonen. Dan komt het aan op de aspecten die naast de projectie belangrijk zijn voor onze klanten: esthetiek, de meerwaarde van ons als totaalpartner en installatiegemak bijvoorbeeld."

De jongste nieuwe ontwikkeling toont dat Projecta en Da-Lite nog altijd volop innoveren en investeren in nieuwe generaties projectieschermen. Koppen: "SightLine is een Cable-Drop systeem waarbij het projectiedoek lijkt te zweven in de lucht. Esthetisch is het fantastisch, omdat je de traditionele blackdrop (het zwarte bovenkader) niet meer nodig hebt. Maar voor onze partners die er professioneel mee werken is het fantastisch omdat het enorm veel installatievoordelen met zich meebrengt. HD Progressive, ons beste doek qua resolutie, is al ongekend qua beeldkwaliteit en nu brengen we als verlengd product ook nog andere voordelen." Tot slot is het volgens Koppen altijd essen-

tiel om een goede set-up te maken met een balans tussen projector, projectiescherm en omgevingslicht: "Als je dat goed doet, dan is er niks dat boven een mooie grote projectie gaat."

CHRISTIE (ROLIGHT)

Robin Eijlders is project- en verkoop-leider bij Rolight en in die hoedanigheid vertegenwoordigt hij binnen dat bedrijf een aantal merken, waaronder Christie en alles op het gebied van video. Op het gebied van projectie biedt Rolight een breed scala aan mogelijkheden, vertelt Eijlders: "Denk hierbij aan displays, projectoren, software en randapparatuur. Hierbij ligt de focus vooral op projectoren en bijbehorende software. Christie is bij Rolight goed vertegenwoordigd met een uitgebreid assortiment op projectiegebied. Naast de projectoren en een selectie aan displays bestaat dit assortiment ook uit software, genaamd Pandoras Box."

De technologische ontwikkelingen op het gebied van projectie gaan volgens Eijlders razendsnel. "De sterke en toenemende concurrentie in de markt dwingt fabrikanten om in snel tempo nieuwe projectoren te ontwikkelen", vertelt hij. "Daarnaast nemen ook de wensen en verwachtingen van de eindgebruiker toe, waardoor merken meer

UITGELICHT: CHRISTIE HS SERIE

De HS Serie van Christie heeft 1DLP laser projectoren met een hele hoge ANSI lumen output (van 7.500 tot 23.500). Deze zijn flexibel inzetbaar, van verhuurmarkt tot een theatertour. Voor bijvoorbeeld een grote vergaderruimte volstaat een projector van tussen de 7.500 á 8.000 ANSI lumen, maar als we het bijvoorbeeld hebben over mapping projectie op een pand, dan heb je meer output en een technischer apparaat nodig. De HS Serie zit hier precies tussenin. Je kan je rental klanten bedienen voor bijvoorbeeld corporate evenementen, maar de HS Serie is ook geschikt om bijvoorbeeld op een pand te projecteren in samenwerking met een mediaserver.

Kenmerken:

- Fantastische kleurechtheid van de BoldColor technologie
- Serie biedt ook 4K projectoren
- Geluidsstil
- Voor zowel erg complexe als minder complexe doeleinden
- Levensduur tot wel 20.000 uur
- Compatibel met Christie Mystique
- Warp and blend functie en Built-in Christie Twist
- De DWU19-HS en DWU23-HS ondersteunen actief en passief gepolariseerd 3D
- Gebruik van gepolariseerde 3D-brillen is mogelijk

innovatieve, veelzijdige en meeslepende producten moeten afleveren. Uiteindelijk is er voor elke toepassing een oplossing."

Er worden steeds meer projectoren ontwikkeld die gebruikt kunnen worden voor verschillende toepassingen, ziet Eijlders. "De laatste jaren zien we vooral dat er meer vraag is naar verhoogde resolutie, vandaar dat er steeds meer 4K projectoren en displays op de markt zijn gekomen. Ook is te zien dat er de laatste jaren veel vaker wordt gewerkt met lasertechnologie om nog betere beelden te creëren en de levensduur van projectoren te verlengen." Rolight heeft ervoor ➤

RACCOON P14/A4 STEALS THE SHOW

- Hoge helderheids- (8000 lm) en hoge kwaliteits-modi (CRI >87)
- Nauwkeurige en stabiele kleuren dankzij softwarekalibratie
- Geavanceerde XY-, RGB-, CMY- en HSI-kleurmengtechnologie en kleuren gel-presets
- Uiterst vloeiend dimmen met vijf dimmercurves, inclusief Tungsten
- DMX, RDM en handmatige bediening
- IP65 classificatie
- Ontworpen in Europa

Kom naar onze stand 12.1 D76 en D77 op Prolight + Sound

gekozen om te werken met een merk dat innovatie en ontwikkeling erg belangrijk vindt. “Dat is dus Christie”, vertelt Eijlders. “Christie laat bijvoorbeeld met haar BoldColor Technology en ReallLaser Technology zien dat zij blijft innoveren en daardoor voorop loopt in de ontwikkeling van projectoren. Het verschil tussen alle bestaande technologieën laten wij ook altijd zien aan de klant. Daarom geven wij bijvoorbeeld ook demonstraties van onze producten. Zien doet geloven en dat durf ik hardop te zeggen over Christie.” Rolight heeft bewust gekozen om met één sterk merk te werken: “Daardoor kunnen onze productvertegenwoordigers zich specialiseren in onze premium merken en op die manier uitstekend advies geven, geweldige klantenservice bieden en onze klanten ook de kans geven om de producten in actie te zien door middel van productdemonstraties.”

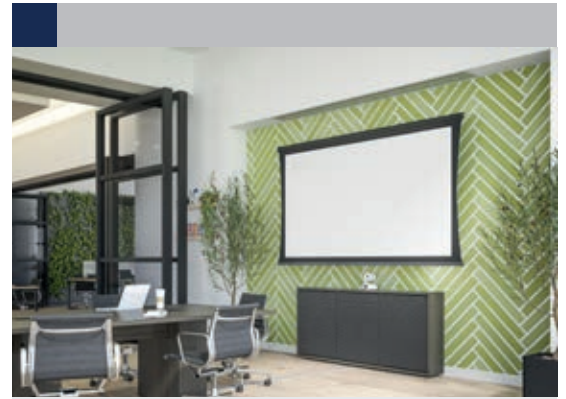
AV STUMPF

Al sinds 1989 is Jan Roeleveld als mede-eigenaar van AV Stumpfl Nederland distributeur voor de Benelux van het complete assortiment AV Stumpfl projectieschermen. “Wij leveren uitsluitend het laatste product uit de projectieketen, het projectiescherm”, vertelt hij. “Het assortiment projectieschermen van AV Stumpfl omvat diverse uitvoeringen voor uiteenlopende toepassingen. Het bekendst zijn de mobiele fastfold spanschermen in de uitvoeringen Monoblox en Vario. Die schermen

zijn favoriet bij 90% van de audiovisuele verhuurbedrijven in België, Nederland en Luxemburg vanwege de hoge kwaliteit en lange levensduur.” Daarnaast levert AV Stumpfl ook stationaire wand/plafond (motor)schermen voor congres- en vergaderzalen, schouwburgen, theaters, hotels, universiteiten en home cinema’s. Behalve deze ‘gewone’ projectieschermen produceert AV Stumpfl ook speciale ‘custom made’ projectieschermen zoals het randloze FullWhite Screen, het Desert Screen en het gebogen Curved Screen.

“Lang leek het erop dat het projectiescherm een uit-ontwikkeld product was, maar niets is minder waar”, vertelt Roeleveld. “Wij zijn blij en trots op het feit dat AV Stumpfl telkens weer nieuwe innovaties toepast die het bedieningscomfort verhogen, nieuwe toepassingen mogelijk maken en inspelen op de extra mogelijkheden die de moderne projectietechnieken anno 2023 bieden. Natuurlijk kijken ook wij met een scheef oog naar de ontwikkelingen m.b.t. LED-schermen. De kosten, de opbouw en bediening van het projectoren met een lichtsterke beamer op een snel op te zetten projectiescherm met een afmeting tot 10 meter breedte zijn vooralsnog beduidend aantrekkelijker. Voorlopig blijft het projectiescherm last hebben van maar één belangrijke concurrent, de witte muur.”

AV Stumpfl speelt voortdurend in op ontwikkelingen in de markt. “Vanwege

UITGELICHT: PROJECTA DESCENDERPRO MET SIGHTLINE CABLE-DROP SYSTEM

Een elektrisch projectiescherm zonder dat grote zwarte vlak dat traditioneel blackdrop heet. Een optisch zwevend scherm dat esthetisch prachtig in iedere ruimte past. Standaard is het mogelijk om op locatie nog te beslissen hoeveel drop je nodig hebt. Totale flexibiliteit tijdens de installatie.

Features:

- Instelbare Cable-Drop: 0 – 180 cm tijdens de installatie.
- Geen zwart bovenkader boven het projectievlak.

de lichtsterkere projectoren nam de vraag naar grotere mobiele fastfold schermen toe”, vertelt Roeleveld. “Onlangs verkochten wij aan een van onze klanten een mobiel scherm van 16 meter breedte en bijna 7 meter hoogte in de bioscoopverhouding 2.35:1. Daar zijn vele tienduizenden ANSI-Lumen voor nodig. AV Stumpfl is gespecialiseerd in de fabricage van dat soort grote schermen die in elk gewenst formaat en in elke verhouding leverbaar zijn. Wij merken sowieso een toenemende vraag naar grote schermen in breedtes tussen 8 en 12 meter, waar het voorheen vaak ophield bij 6 meter breedte. De enorm sterk toegenomen lichtsterkte van de projectoren is daar debet aan.”

Voor de (Ultra) Short Throw beamers ontwikkelde AV Stumpfl het nieuwe ALR projectiedoek. ALR staat voor Ambient Light Rejecting waarbij omgevingslicht, bij opzichtprojectie, aanzienlijk minder afbreuk kan doen aan het geprojecteerde beeld dat schuin van anderen komt uit de dichtbij opgestelde UST- of ST beamer. “Omdat deze beamers bij doorzichtprojectietoepassingen lastig zijn in te zetten vanwege het risico op een hotspot op de korte projectieafstand, is een speciale, zeer diffuse doeksoort ontwikkeld”, aldus Roeleveld. “Voor multidis-

MORE DISTRIBUTION

 Glensound **VITTORIA**
Keeps Working

Exclusief
distributeur
NL

- DANTE en/of Ravenna Network Bridge
- Onmisbaar voor het probleemloos verbinden van 2 netwerken
- 32 IO tot 96kHz / 16 IO tot 176,4 en 192kHz
- Netwerken opereren asynchroon en met verschillende sample frequenties

+31 (0)70 3924853 - info@moredistribution.nl
moredistribution.nl

1 SOUND • BROAMAN • **GLENSOUND** • OPTOCORE
RENKUS-HEINZ • SOUNDTOOLS

audi lease®

AV equipment binnen handbereik

 Bescherming van uw cashflow
 Vast maandelijks kosten
 Persoonlijk advies
 Altijd up-to-date

+31(0)10-8082048 info@audi lease.eu
www.audi lease.eu

prolight+sound

25 t/m 28.4.2023
Frankfurt am Main

Welcome home.

Haal nu uw gratis ticket op:
[prolight-sound.com/
freeticket](http://prolight-sound.com/freeticket)

De internationale Event & Entertainment familie kijkt uit naar uw komst.

De Prolight+Sound is uniek in Europa en verenigt alle facetten van de evenemententechniek, veelzijdig en met oog voor de emotionele aspecten. Beleef de opwindende wereld van live entertainment met de nieuwste innovaties, spectaculaire shows en de trends van de toekomst.

info@netherlands.messefrankfurt.com
Tel. +31 70 262 9071

messe frankfurt

Uitgelicht: Digital Projection Satellite Modular Laser System

Dit systeem biedt een klein aantal eenvoudige bouwstenen waarmee gebruikers een breed scala aan toepassingen kunnen aanpakken, van installaties met een enkele projector tot complexe koepels met meerdere kanalen simulatoren. Waar RGB-laserverlichting vroeger voorbehouden was aan zeer geavanceerde toepassingen, zal het Digital Projection Satellite MLS-systeem deze technologie toegankelijk maken voor de bredere AV-markt, tegen een kosteneffectieve prijs.

De projectiekop is compact, stil, lichtgewicht en verbruikt zeer weinig stroom. Dit biedt enorme voordelen in elke fase van een systeemontwerp, van transport en installatie tot onderhoudsgemak en levensduur. Door de projectiekop van de lichtbron te scheiden en de twee met elkaar te verbinden door middel van robuuste en flexibele glasvezelkabels tot 100 meter lang, heeft de installateur veel meer mogelijkheden, met name waar ruimte en toegang beperkt zijn.

play projecties is het rond gebogen curved screen ontwikkeld, meestal toegepast in een panoramische verhouding t.b.v. flight- of gamesimulators, musea, tentoonstellingsruimten en dergelijke." Het allernieuwste AV Stumpfl projectiescherm, dat op de ISE 2023 werd getoond, is het Anyshape scherm. De naam zegt het al... 'elke vorm'. Rond, ovaal, drie-, vijf- of zeshoekig, trapeziumvormig... alles is mogelijk. Kijkend naar de nabije toekomst ziet Roeleveld volop gebruik van de projectieschermen. "Ofschoon wij geen projectoren verkopen, je kan immers maar één ding goed, zien wij dat de grote professionele merken nog steeds flink investeren in nieuwe, lichtsterkere beamers met steeds hogere resoluties. Dat doen ze natuurlijk niet omdat ze verwachten dat het medium projectie ten dode is opgeschreven", vertelt hij.

DIGITAL PROJECTION

"We bieden alles, van standaard geïntegreerde projectoren tot het allernieuwste op het gebied van projectietechnologie", begint Mark Wadsworth van Digital Projection zijn verhaal. Met dat 'allernieuwste' doelt hij op het Satellite Modular Laser System, waarmee gebruikers een zeer compacte projectiekop kunnen scheiden van de zware en luidruchtige lichtbronnen en ventilatoren die super heldere projecties mogelijk maken

tegen een fractie van de grootte en het gewicht van een traditionele projector. "We hebben ook enkele van de meest geavanceerde technologieën voor de high-end markt, zoals 8K-resolutie en MultiView-technologie waarmee meerdere gebruikers elk een afzonderlijk beeld in 4K 3D vanuit hun eigen gezichtspunt kunnen zien."

Gevraagd naar hoe snel de technologische ontwikkelingen gaan, reageert Wadsworth: "Tot voor kort waren projectoren jarenlang niet veel geëvolueerd. Er was een race voor meer helderheid, maar dat was het dan ook. De afgelopen jaren zijn er echter grote stappen gezet, zowel wat betreft de acceptatie van RGB-lichtbronnen in de mainstream als hogere framerate's en resoluties die nog meeslependere en interactievere oplossingen mogelijk maken die voorheen simpelweg niet mogelijk waren." Op het moment ziet Wadsworth vooral ook een groeiende vraag naar kleinere en stillere projectoren, met name in auditoria en theaters. "Ook is er een grote vraag naar projectie om immersive ervaringen te creëren, of het nu gaat om grootschalige projectiemapping van bezoekersattracties, traditionele tentoonstellingen in musea of de volgende generatie van darkride-content en interactiviteit.", vult hij aan. "Dit brengt nieuwe uitdagingen met zich mee voor fabrikanten,

UITGELICHT: PANASONIC PT-RQ25

De kleinste en meest lichte projector in zijn klasse. Hij is 40% kleiner en 35% lichter dan zijn voorganger, waardoor hij zeer handelbaar is. Dankzij het liquid cooling system is de projector onderhoudsvrij en de QUAD pixel drive zorgt voor fantastische 4K beelden.

zoals de toenemende behoefte aan gespecialiseerde lenzen of ultrahoge frame rates. Het gaat niet langer alleen om helderheid en resolutie, hoewel dit nog steeds belangrijke aspecten zijn, vooral waar direct-view LED en flatpanels hun marktaandeel vergroten."

Kijkend naar al die ontwikkelingen, vroeg men zich bij Digital Projection af hoe daar op de allerbeste manier op kon worden ingesprongen. Wadsworth: "Zo'n drie jaar geleden hebben we onszelf ten doel gesteld om te kijken of we de lichtbron en de projector konden scheiden. We hadden het idee om laserlichtbronnen in een serverruimte te plaatsen die tientallen meters verwijderd kon zijn van een projectiekop, wat onmiddellijk de problemen met de grootte, het gewicht, het geluid en de thermische problemen zou aanpakken. Naast het 'Head'-projectieconcept was de andere belangrijke component verlichtingstechnologie. We besloten te breken met het lineaire denken dat onze concurrenten en ons naar steeds grotere, energiever-slindende en luidruchtige projectoren leidde."

Wadsworth geeft verder aan dat rode en groene lasers steeds toegankelijker, betrouwbaarder en veel redelijker geprijsd worden. "Hierdoor konden we profiteren van de opkomende RGB-lasertechnologie en deze modulaire aanpak ontwikkelen door de lichtbron te scheiden en te koppelen aan een compacte kop via een glasvezelkabel. RGB-laserverlichting geeft werkelijk verbazingwekkende kleuren en contrasten, veel beter dan laserfosfor. We zien een toekomst ➤

SightLine Cable-Drop System

Don't let your projection screen block your room

PROJECTA

A brand of **Legrand**

**Een uniek cable-drop systeem
nu beschikbaar voor iedere
installatie**

Laat je scherm tot 180 cm zakken
aan kabels voor je ideale
kijkhoogte en bepaal de exacte
kabel lengte tijdens de installatie.

www.LegrandAV.com

Uitgelicht: AV Stumpfl Anyshape screen

Een 'normaal' projectiescherm is rechthoekig. Een Anyshape scherm kan verschillende vormen hebben. Ronde hoeken, ovaalvormig, driehoekig, een trapeziumvorm, een hele of een halve cirkel.

Door toepassing van de Clip-technologie bij de bevestiging van het projectiedoek op het frame, is het niet noodzakelijk dat het frame rechthoekig is. Er zijn flexibele vormen mogelijk omdat de clipjes flexibel draaibaar zijn.

waarin RGB zal gaan domineren - wat drie of vier jaar geleden buitengewoon dure technologie was. Wat tot voor kort absoluut high-end was, zal daarmee de komende jaar meer mainstream worden."

PANASONIC (OUTPUT PROFESSIONAL)

Output Professional is distributeur van o.a. Panasonic en biedt in die hoedanigheid een brede range aan projecto-

ren, van LCD tot 3 chip DLP en 50.000 lumen. Een complete line-up, ook met lenspakketten en accessoires. Volgens Tim van Laarhoven (technisch specialist bij Output) gaan de ontwikkelingen snel: "Een groot deel van een projector bestaat uit koeling. Door directe koeling te gebruiken is het Panasonic gelukt om de PT-RQ25 40% kleiner te krijgen en 35% lichter dan zijn voorganger."

"Projectoren worden kleiner en stiller, maar hebben een hoger rendement", vertelt Van Laarhoven verder. Lichtsterktes groeien en het beeld verbetert door het gebruik van nieuwe grondstoffen en andere innovaties. Wij spelen daar op in middels training van personeel en dealers. We leren ze de technieken op de juiste manier toe te passen. Ook proberen we onze klanten duidelijk te maken dat het goed is om te kijken naar de lange termijn en niet zozeer naar wat een projector net nieuw uit de doos doet. Wat doet 'ie na een heleboel draaiuren? Daar zitten vaak grote verschillen in."

Qua toekomst ziet Van Laarhoven vooral dat LED steeds prijsvriendelijker wordt. "Maar het is nog niet zo dat we nu al een omschakeling zien", legt hij uit. "Energieverbruik wordt daarnaast steeds belangrijker, evenals duurzaamheid." Een ander aspect is dat projectoren future proof worden gemaakt, bijvoorbeeld door SDM (intel) te integreren. "Dit maakt het mogelijk om te werken met een standaardisering van inputkaarten. Inmiddels is er een heel breed scala aan kaarten beschikbaar, mocht er een nieuw signaaltype bedacht worden hoef je enkel maar de juiste kaart in de machine te doen. Infra in een installatie bepaalt een groot deel van de werking, als je een projector of display kiest met SDM dan ben je voorzien." <

Perception of Laojunshan
Shandong Golden Digital Creative.
Projectie op Tulle Aymond Mini

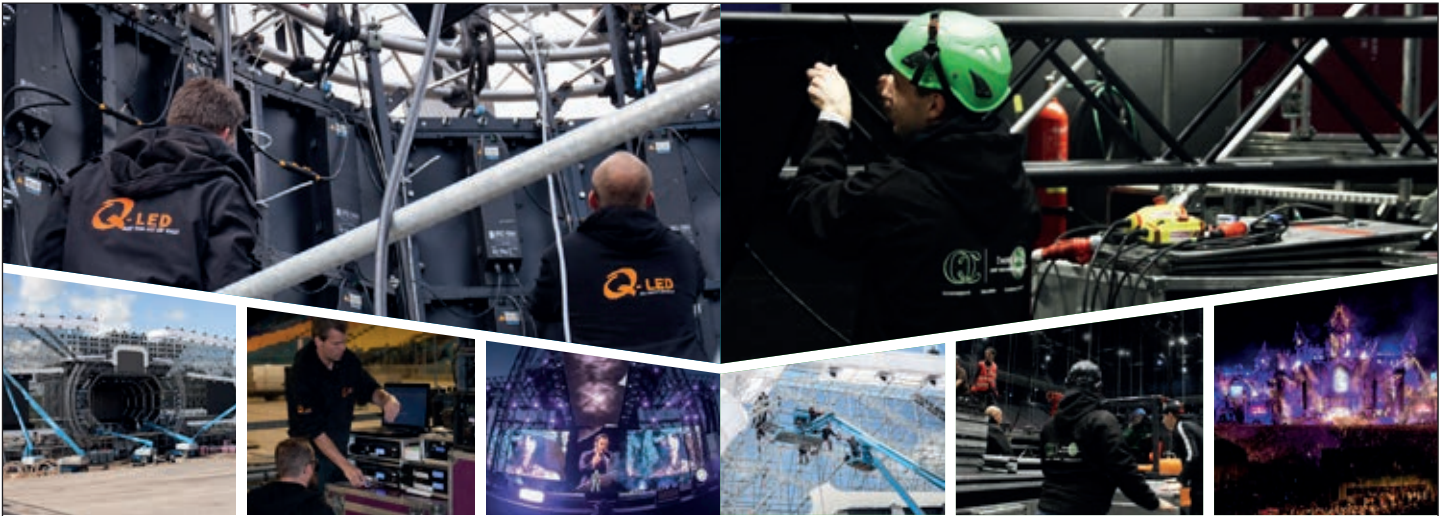
BRENG JE DECOR TOT LEVEN MET PROJECTIE OP TULLE

ShowTex

AMAZING STAGE FABRICS IN MOTION

HELLO@SHOWTEX.COM//WWW.SHOWTEX.COM//WWW.SHOWTEXRENTAL.COM

055 - 534 0666
SALES@QLED-BV.NL
WWW.Q-LED.COM

055 - 534 1100

INFO@QC-EVENTGROUP.NL
WWW.QC-EVENTGROUP.NL

Event Group
YOUR SUCCESS IS OUR BUSINESS

HIGH-END SERVICE FOR LARGE VIDEO DISPLAY SOLUTIONS

PRE-PRODUCTION BUILD LEARN SUPPORT PROGRAMMING

Q-LED, opgericht in 2010, is een bedrijf dat zich richt op het leveren van hoogwaardige diensten met betrekking tot de inzet van grote videodisplay-oplossingen.

YOUR SUCCESS IS OUR BUSINESS

CREWSUPPORT TECHNICAL SUPPORT EDUCATION

Het ondersteuningspunt voor iedere productie:
Crewsupport, School & Opleiding en Technische producties
voor Concerten, Theaters, TV studio's, Festivals & Evenementen.

Foto: Mitchell Dobbstein

4LIGHT SLUIT ZICH AAN BIJ 360 EXPERIENCE GROUP

De 360 Experience Group heeft technische productiepartner 4Light toegevoegd aan de groep. 4Light is ontwikkelaar en technisch producent van een diversiteit aan shows en producties wereldwijd. De naam 4Light geeft aan dat het bedrijf is ontstaan uit een passie voor licht. In de loop der jaren heeft 4Light haar dienstverlening verbreed naar alle audiovisuele disciplines en disciplines gericht op meer complexe technische producties. 4Light richt zich nu op technische productie en verzorgt het gehele spectrum van audiovisuele technieken en constructies die nodig zijn voor shows en evenementen. Het portfolio van 4Light omvat een breed scala aan projecten, van 7th Sunday tot I Am Hardstyle en Daydream International. Ronnie Santegoeds, Eigenaar 4Light: "Door deze samenwerking kan 4Light haar expertise breed inzetten in binnen- en buitenland. Met een focus op kwaliteit en toenemende daadkracht, kijken we uit naar een mooie toekomst samen!" De merken binnen de 360 Experience Group bestaan uit: Unlimited Productions, Unlimited Solutions, Live Legends, Unbranded, Soulmates Creatieve LED en Loovision. Met de toevoeging van 4Light, wordt de propositie van de 360 Experience Group versterkt.

Ga voor meer informatie naar: www.4lighttechnicalprojects.com

FABER AUDIOVISUALS PAST NAAM AAN

Faber, onderdeel van wereldwijd opererende NEP Live Events, neemt in de bedrijfsnaam afscheid van de toevoeging 'Audiovisuals'. "De bestaande naam dekte simpelweg de lading niet meer", aldus CEO Cees Jan Faber. "De naamswijziging werd tegelijkertijd doorgevoerd met de lancering van de nieuwe website. Aan de nieuwe naam FABER zal als pay off worden gekoppeld: Creating Impressive Audiovisual Experiences. "Faber is de laatste jaren flink veranderd, zowel in omvang als in aantal mensen, in producten en in dienstverlening", licht Faber toe. "De coronatijd heeft er in versneld tempo voor gezorgd dat de organisatie steeds meer de transitie heeft gemaakt van facilitair leverancier naar dienstverlener in bredere audiovisuele oplossingen. Stonden we jaren geleden aan het einde van de keten als productleverancier, nu zijn we steeds vaker in een eerder traject betrokken. Met samenwerkende partijen worden expertises gebundeld om onze opdrachtgevers nog beter te kunnen faciliteren."

PEITSMAN TROTS OP TECHNIEK BIJ ROTTERDAM RAVE - KICK-OFF 2023

Met trots kijkt Peitsman terug op de technische faciliteiten die het bedrijf heeft geleverd voor 'Rotterdam Rave - Kick-Off 2023' in de RTM Stage in Rotterdam. "Een klus van formaat, met een meer dan bevredigend eindresultaat. Met recht een productie waar we trots op zijn", aldus projectcoördinator Jochem Broer. Peitsman leverde voor deze productie o.a.:

Rigging

- Ruim 800m truss
- 90 takelpunten

Licht

- 160 CLF Aorun
- 160 Clay Paky Tabora Batten
- 32 Robe Tetra2
- 88 SGM P-6
- 24 SGM Q-8
- 20 Robe MegaPointe
- 14 JB P18 profile
- 12 Martin Atomic 3000
- 4 Robe Spiider
- GrandMA3 Full + Light

Audio

- 18 Adamson E15
- 18 Adamson E12
- 28 Adamson S10
- 66 Adamson E119
- 8 Adamson S119
- A&H S7000

BEDOELD OM DE TIJD TE VERGETEN:

PLOEGENDIENST WINTERFESTIVAL

Op P5, de parkeerplaats naast het voetbalstadion van NAC Breda, vond begin februari Ploegendienst Winterfestival plaats. Op een kale parkeerplaats werd voor twee dagen lang een wereld gecreëerd waarin bezoekers vooral de tijd moesten vergeten. We spraken op de dag voor het festival met organisator Tijn Kapteijns (Kairos Events) en technisch producent Joep van Oosterhout (Oosterhout Eventi).
"Creativiteit zit in je kop, die pakt niemand je af", aldus Kapteijns.

Fotografie: Tom Doms

Acht jaar geleden vond de eerste editie van het Bredase festival Ploegendienst plaats, een van de concepten van Kairos Events. Het festival kent een zomereditie (tegenwoordig aan de Galderse Meren) en een winterse variant, die begin februari plaatsvond op P5, de grote parkeerplaats naast het Rat Verlegh stadion van NAC Breda.

KAIROS

Ploegendienst (de zomerse variant) vond jaren geleden voor het eerst plaats bij Pier15 (een plaats voor skate-activiteiten en cultuur in Breda) en kwam via Breepark uiteindelijk terecht aan de Galderse Meren. Voor de wintereditie bleek, o.a. uit een heftige ervaring met code rood, dat een verharde ondergrond wenselijk was. "Zo zijn we hier op P5 uitgekomen", legt Tijn Kapteijns uit. Kapteijns is de man achter Kairos Events. Een 'creative pur sang', met een duidelijke uitleg over waar de naam Kairos Events vandaan komt: "In de Griekse mythologie heb je de broers Kairos en Chronos, waarbij laatstgenoemde staat voor de chronologische tijdsvolgorde. Kairos staat daar tegenover; het moment waarop je de tijd vergeet, zeg maar. Dat is bij ons ook echt de achterliggende gedachte. Dat je denkt

dat het zes uur is, maar het blijkt al laat in de avond te zijn....dan weet je dat je een goede avond hebt."

ULTIEME BELEVING

Het is het doel dat Kapteijns nastreeft. Vanuit een concept werken, een vette productie neerzetten en het allemaal laten samensmelten tot de ultieme beleving. "In 2015 begonnen we met 1.200 bezoekers. Tegenwoordig zijn dat er in de zomer 20.000 en trekken we hier in de winter 16.000 man. Mooi om te zien hoe dat door de jaren heen gegroeid is", aldus Kapteijns. Technische producent Joep van Oosterhout (Oosterhout Eventi) is al van begin af aan betrokken bij Ploegendienst. Dit jaar doet hij de klus voor het laatst en geeft hij het stokje over aan Tijs Rijvers, die bij Kairos aan de slag gaat. "Het mooie is dat het allemaal heel organisch gegroeid is", geeft Van Oosterhout aan.

"Niet alleen wij, maar ook leveranciers zijn meegegroeid in de jaren dat we met zijn allen bezig zijn." Kapteijns beaamt het met plezier: "Dat is ook de visie die we hebben. Neem bijvoorbeeld Chapeau Productions, waar we altijd mee werken. Als je jaren met mensen werkt en ze groeien met je mee, dan geef je met zijn allen ook altijd 300 procent. Je kan ook wel met de heel grote partijen gaan werken, maar voor hen zijn wij dan 'een project'...en dan ook nog een kleiner project. Nu ben je samen gegroeid, dat is tof om te zien."

ANDERE WERELD

Op P5 zijn in de week voorafgaand aan het festival vijf stages verzeen. "Maar daarnaast zijn er over het hele terrein nog allerlei secret stages te vinden. Verborgen plekjes waar je eigenlijk alleen toevallig terecht komt, maar waar wel ook van

De bijdrage van De Loods

De Loods is een full servicebedrijf in de evenementenbranche. "Wij werken voor een gerenommeerd klantenbestand waarin wij onze klanten geheel ontzorgen in de verhuur van tenten en productiematerialen, verkoop, opslag, schoonmaak, onderhoud, prefabricatie van decors en het transport van en naar de evenementen locaties", vertelt Maurice de Jong. "Dit jaar hebben we Ploegendienst mogen voorzien van de benodigde bartenten, picknicktafels, foldtabels en visitatietafels."

alles te beleven is”, vertelt Kapteijns. “We willen echt een belevingswereld creëren, waarbij je los komt van alles eromheen. Vanuit die visie zetten we ook hele vette grote hangars en tenten neer, samen met een groot middenobject waaromheen van alles gebeurt. Als bezoeker kom je letterlijk onder een paar containers door en ben je opeens in een andere wereld. Door de grote constructies zie je het stadion e.d. bijna niet meer, waardoor je nauwelijks nog het idee hebt dat je gewoon vlakbij de stad zit. Dat is mijn ogen wel echt de kracht van Ploegendienst.”

HELE JAAR

Mede door het feit dat Ploegendienst in de winter én de zomer plaatsvindt, is het voor Kairos Events een project dat het hele jaar door loopt. “We doen nu de wintereditie, maar we zijn natuurlijk ook alweer bezig met de vergunningen en tekeningen voor de zomer. En naarmate de zomer vordert, ga je alweer met de wintereditie aan de gang”, legt Van Oosterhout uit. “Ook qua leveranciers is het tegenwoordig overigens zaak om zaken op tijd uit te vragen. Een paar jaar geleden kon je prima twee maanden voor een evenement bellen omdat je een tent nodig had, maar als je dat nu doet dan beginnen ze te lachen. In de huidige markt moet je niet verwachten dat je dingen nog even snel regelt, daar moet je rekening mee houden.”

IN JE KOP

Volgens Kapteijns is het belangrijk om als festival te blijven vernieuwen. “De

bezoeker wil steeds weer geprikkeld worden, dus kijk je altijd naar start-ups en nieuwe leuke technieken”, vertelt hij. “Nu hebben we bijvoorbeeld mooie vuurplaatsen, waar je op bankjes omheen zit. Kijk, in het overvolle festivallandschap gaan wij de strijd om de allergrootste namen nooit winnen, maar ik zeg altijd dat ‘de creativiteit in je kop zit’ en die pakt niemand je af. Daarin willen we ons eigen spel spelen. Bij Ploegendienst wordt alles gevangen in het thema ‘werk’. Dat zie je onder andere terug in het decor. Kapteijns: “Op veel foto’s van festivals zie je bijvoorbeeld een grote hangar met licht en geluid. Dat is mooi, maar die foto kan dan op elk festival gemaakt zijn. Ik wil >

De bijdrage van Power 4 You

Power 4 You was op Ploegendienst Winterfestival verantwoordelijk voor het verzorgen van de tijdelijke stroomvoorziening. “In 2021 hadden we de voorbereidingen al gedaan voor de editie van 2022, maar helaas ging deze uiteindelijk niet door”, vertelt Colin van der Linden. “De werkwijze die we hebben is dat de opdrachtgever ons de terreintekening, stroombehoefte en planning doorstuurt en vanuit hier maken wij een stroomplan op maat met een offerte. Onze offertes zijn compleet, van aggregaten tot barlampjes. Geen opgehoopte offerte, maar volledig transparant: regel voor regel mét het stroomplan erbij. Op locatie kunnen we, waar nodig, snel wijzigingen doorvoeren. We houden de lijnen graag zo kort mogelijk.”

“We konden gebruik maken van de vaste spanning in het NAC-stadion, waardoor er geen diesel nodig was tijdens het evenement”, gaat Van der Linden verder. “Power 4 You is sinds 2021 leverancier van Ploegendienst. Omdat milieu bij ons centraal staat, hebben wij het aantal powerplants kunnen reduceren van 11 naar 1. Hierdoor zijn het dieselverbruik en de uitstoot aanzienlijk verminderd.”

Power 4 You zette het volgende materiaal in:

- 975m powerlock (4875m)
- 175m 125A
- 575m 63A
- 1020m 32A
- 2038m 230V kabels
- 125m kabelgoot
- 32 verdeelkasten

WE LOVE RETRO, YOU LOVE RETRO

De **Vari-Lite VL800** is een echte krachtpatser in een retrolook. Deze LED par heeft niet alleen de vertrouwde retro looks en feel, maar ook de output en kleuren doen ons laten terugdenken aan de klassieke **PAR64**. De VL800 Eventpar is verkrijgbaar in een **RGBA** en **warm white (3000k)** variant. Deze Eventpar is voorzien van een **manuele zoom van 10 tot 30°**. Kwaliteit van waar je op aan kan.

Nieuwsgierig?
Vraag je demo aan via:
hello@moonbears.eu

Hey! Wij zijn Moonbears. Distributeur van o.a. Sixty82 en Vari*Lite. Voorheen waren we onderdeel van Livingprojects, maar we gaan op eigen poten verder. Benieuwd hoe we werken?

Check moonbears.eu

VARI***LITE**

e:cue

per se herkenbare dingen later terugkomen. Daarom zijn ze op dit moment bezig de laatste hand te leggen aan een zeven meter grote schep met een discobol, die in de lengte in het dak van de techno-area (De Zoutopslag, red.) komt te hangen. Dat soort dingen vind ik vet om te maken. Zo proberen we ook los van de techniek steeds nieuwe dingen te doen en vooral ook creatief te blijven.”

UITGANGSPUNT

Het creatief zijn en denken in het concept zit Kapteijns in het bloed. Het is typerend voor Ploegendienst, maar eigenlijk ook voor Kairos Events in het algemeen. “Ook dingen die op een ander feest normaal zijn, wil ik hier niet normaal maken. Je hebt bij ons bijvoorbeeld de Silent Dixie. Naast dat we daar de toiletten hebben, is er dan ook een silent disco, waarmee je ook weer een secret area creëert. En de muntenkassa’s zijn helemaal aangekleed, compleet met muziek en dergelijke. Daar lopen bovendien vaak onze vrouwvakkers rond, vrouwelijke bouwvakkers die vanaf de muntenkassa’s fluiten naar mannelijke bezoekers. Ook op zulke momenten worden de bezoekers dus vermaakt en zullen ze niet met de tijd bezig zijn. Dat is constant het uitgangspunt.”

FLEXIBILITEIT

De creatieve gedachtenkronkels blijven ook komen als de bouw van het festivalterrein al bezig is. Niet alleen bij Kapteijns, maar ook bij andere aanwezigen. Van de grote elementen staat vast waar ze moeten

De bijdrage van AXIS

Met een nieuwe voorman op de werkvloer, was deze editie van Ploegendienst Winterfestival een lekker inwerkperiode voor alle partijen, geeft Luuk van de Vin (AXIS) aan: “Joep van Oosterhout geeft het producentenstokje door aan Tijs Rijvers, die samen met Sjoerd Herreveld en Kairos Events weer vastbesloten is er een strakke productie van te maken. AXIS vertegenwoordigt het ‘staal’ in een goed op elkaar ingespeeld team van Kairos, MAX Tenten en Chapeau Productions.”

“Met onze 3D laserscanner in de hand klokken we in en gaan we aan de slag. We hebben het terrein gescand. Op die manier komen we er heel snel achter of alle constructies, techniek en decor passen en welke obstakels we vooraf kunnen tackelen. Met vier area’s en een indrukwekkende façade als centerpiece is het flink staal pompen in twee dagen”, vertelt Van de Vin verder. “Samen met Ploegendienst krijgen we het voor elkaar om je hetzelfde warme gevoel van de zomereditie op de Galder te geven...en dat midden in de winter! De stijl en het design van Ploegendienst is rauw, industrieel en gedetailleerd ontworpen door Gooff & Kairos, waarbij het vele staal een essentieel onderdeel is van het decor. Dit traject gecombineerd met de gemoedelijke cultuur en veel humor op de werkvloer past heel goed bij ons als AXIS – Creators of Fun!”

komen, maar met kleinere zaken kan ook in de bouwweek nog wel eens geschoven worden, gewoon omdat 't het eindresultaat ten goede komt. “Dat vraagt enige flexibiliteit, maar dat is ook wel waar we hier goed in zijn”, vertelt Joep van Oosterhout. “Dan komt er een idee en maken we daar plek voor. Dat proces is zelfs nu nog gaande. Daarbij is wel het voordeel dat op de eerste festivaldag nog niet alle podia open zijn. Aan de rest kan dan eventueel nog werk worden verricht. Het vergt inderdaad flexibiliteit, maar samen zorg je ervoor dat de twee werelden, die van de creatives en die van de technisch producent, samenkomen. Daar zit uiteindelijk ook wel de kracht in.” ➤

JB-Lighting P9 Spot

€90,00

HUURPRIJS PER DAG

BEAMSPOT

- 330W witte led
- 15.000 lumen
- CRI \geq 70
- 3,4° - 54° zoombereik
- 29 dB(A)
- 17 kg

JB-Lighting P12 Profiel HC

€165,00

HUURPRIJS PER DAG

PROFIELSPOT

- 640W witte led
- 19.000 lumen
- CRI \geq 90
- 5,7° - 60° zoombereik
- 29 dB(A)
- 23 kg

JB-Lighting P18 Profiel HP

€225,00

HUURPRIJS PER DAG

PROFIELSPOT

- 1.100W witte led
- 40.000 lumen
- CRI \geq 70
- 6,5° - 54° zoombereik
- 29 dB(A)
- 32 kg

PEITSMAN ROTTERDAM

Innsbruckweg 97
3047 AG Rotterdam

+31 (0)10 414 7527
rotterdam@peitsman.com

www.peitsman.com/rotterdam

PEITSMAN UTRECHT

Zonnebaan 42
3542 EG Utrecht

+31 (0)30 666 5258
utrecht@peitsman.com

www.peitsman.com/utrecht

PEITSMAN ZWOLLE

Conradstraat 4B
8013 RN Zwolle

+31 (0)38 200 1543
zwolle@peitsman.com

www.peitsman.com/zwolle

SOEPEL

Afgelopen week is de bouw van Ploegendienst uitermate soepel verlopen. Een week geleden werd al wat opslag geplaatst, op zaterdagochtend werd daadwerkelijk met de bouw begonnen. “Dat loopt prima”, geeft Van Oosterhout aan. “We hebben heel veel geluk met het weer, maar in vergelijking met de Galderse Meren is het productioneel gezien sowieso al een eenvoudigere plek. Het waaide wel even, maar dankzij het stadion staan we hier een beetje in de luwte. Het enige waar je hier wél flink rekening moet houden is het voetbal, waar we omheen moeten plannen. Op vrijdag speelde NAC een wedstrijd, dan mogen wij dus nog niks doen. Er werden wel al grote transporten geleverd, zoals tenten en vloeren, maar daarvoor hebben we toen naast het stadion een grote opslag gemaakt. De supporters mogen daar geen last van hebben.”

LEVERANCIERS

Ook de samenwerking met alle leveranciers loopt volgens Kapteijns en Van Oosterhout weer naar volle tevredenheid. “Het zijn ook allemaal partijen waar we al veel vaker mee gewerkt hebben”, vertelt Kapteijns. “MAX Tenten bijvoorbeeld, waar we ook de komende jaren in ieder geval mee doorgaan. Gewoon omdat het veel rust geeft in je productie en het altijd goed voor elkaar is. Chapeau Productions is onze vaste partner voor licht en geluid en voor het decor wordt gezorgd door 20TREE. Verder werken we bijvoorbeeld altijd met partijen als Antonis Verhuur en Doornbos Equipment.”

NOOIT KLAAR

Op het moment van spreken is er nog één dag te gaan voor Ploegendienst Winterfestival losbarst. Kapteijns en Van Oosterhout zien het met vertrouwen tegemoet. “We staan er goed voor”, bevestigt Van Oosterhout. “Morgen is al een showdag, maar dan hebben we ook nog wel tijd om kleine dingetjes te doen. Het is op het moment best relaxed, ook alle toeleveranciers liggen mooi op schema met de techniek.” Voor Kapteijns is het festival eigenlijk nooit ‘af’, geeft hij aan: “Ik ben tegenwoordig meer als vliegende keeper aanwezig en ben wat minder operationeel bezig, maar als je dan rondloopt over het terrein zie je altijd weer dingen en krijg je altijd weer ideeën. In die zin is het nooit klaar. Maar goed, over 24 uur gaan de hekken open en dat is dan het moment dat het goed is. Het komt overigens ook

altijd goed en het gaat er zeker ook nu weer vet uit zien.”

PERSONEEL

Kapteijns en Van Oosterhout merken dit jaar dat het qua personeel (vooral ook kwalitatief gezien) beter gesteld is dan een jaar eerder. “Vorig jaar vroegen we ons af en toe wel af waar ze het personeel allemaal vandaan getrokken hadden. Maar goed, dat was ook gewoon wat er toen aan de hand was. Aan de bovenkant van de markt zijn de afgelopen jaren mensen met ervaring weggevloeid, aan de onderkant kwamen er mensen bij. Die konden soms net een schroefbol vasthouden, maar je had het idee dat ze dingen voor het eerst deden. Nu merk je wel dat het op dat vlak weer beter is. Het heeft tijd nodig, maar ik heb er alle vertrouwen in dat het weer helemaal terugkomt”, aldus Kapteijns.

BLIJ

Na afloop van Ploegendienst Winterfestival komt voor Joep van Oosterhout het moment waarop hij tevreden naar de productie kan kijken: “Het is voor mij een bevredigend gevoel als P5 dan weer helemaal leeg is en we de boel weer kunnen opleveren”, legt hij uit. “Gekscherend zeg ik weleens dat de show een noodzakelijke onderbreking van de op- en afbouw is.” Voor Kapteijns zijn zulke momenten er al eerder, geeft hij aan: “De weg naar de show toe vind ik heel mooi, maar als alles eenmaal loopt en je neemt zaterdagavond om een uur of acht even de tijd om rond te kijken, waarbij je dan ziet dat dingen werken zoals ze bedacht zijn én dat mensen een mooie tijd beleven... ja, dan ben ik een blij man.” <

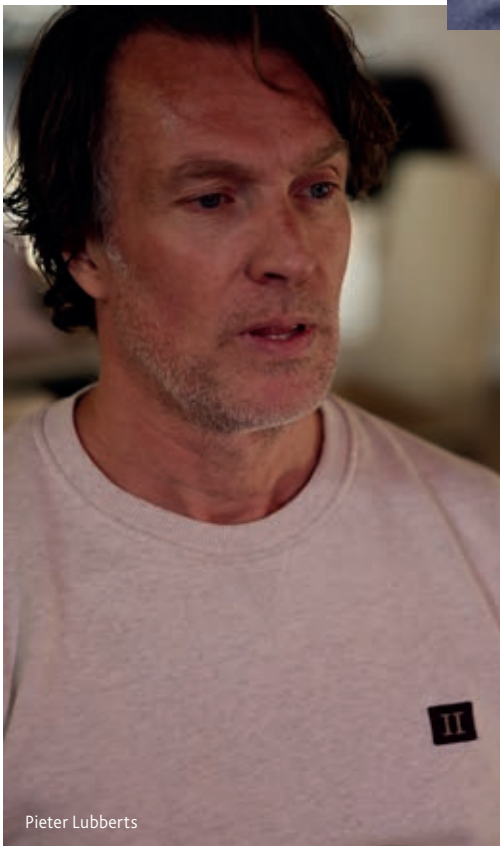
Iko Claassens

Rudy Vorstenbosch

Tammo van Brakel

Pieter Lubberts

Gerrit Kuster

Jan-Maarten Luijnenburg

TAFELDISCUSSIE TECHNISCH PRODUCENTEN:

“WERELDWIJD NOG STEEDS HET ALLERBEST”

Voor de evenementenbranche zijn de afgelopen jaren bizar geweest. De (evenementen)wereld lag op zijn gat en hoewel het nu drukker is dan ooit, kampen we wel nog altijd met de naweën. De wereld is veranderd, maar wat hetzelfde bleef is dat Nederland op het gebied van technische productie nog altijd de wereldtop is. Met afstand. Over deze zaken (en veel meer) gingen we in De Mariënhof (Amersfoort) in gesprek met zes gerenommeerde technisch producenten.

Sinds 2005, het jaar waarin we begonnen met AV & Entertainment Magazine, gaan we iedere vijf jaar om de tafel met gerenommeerde technisch producenten. Productionele zwaargewichten die hun sporen in de evenementenbranche ruimschoots verdiend hebben en als geen ander weten wat er speelt binnen hun vakgebied. Iedere vijf jaar weer, tot corona in 2020 ineens roet in het eten gooide. Een week voor we weer om de tafel zouden gaan, bleek de heftigheid van de pandemie en had om de tafel gaan geen zin. Nu draait de branche gelukkig weer volop en was er meer dan voldoende stof om de draad weer op te pakken.

PRIJSCORRECTIE

Een tafeldiscussie over de evenementenbranche kan uiteraard niet zonder het over die vermaledijde pandemie te hebben. Meteen maar beginnen met de vraag of corona de branche voorgoed veranderd heeft dus. Wordt er op een andere manier gewerkt bijvoorbeeld? Tammo van Brakel (Sightline Productions) merkt op dat, hoe gek het misschien ook klinkt, door corona ook zaken juist ten goede veranderd zijn: “Uiteraard was er veel ellende, maar door die hele pandemie heeft er wel ook een enorme prijscorrectie plaatsgevonden op

De deelnemers:

- Tammo van Brakel, Sightline Productions
- Rudy Vorstenbosch, Axiom
- Iko Claassens, Dutch7
- Gerrit Kuster, The Production Factory
- Pieter Lubberts, Backbone International
- Jan-Maarten Luijnenburg, Unlimited Productions

salaris in de evenementenbranche. Natuurlijk moet nog blijken of dat langdurig een goed idee is, maar ik denk wel dat het nodig was. Tijdens die periode is wel ingezien dat heel veel van onze collega’s met heel veel minder inspanning met hun kennis en kunde veel meer konden verdienen buiten onze branche. Gelukkig komen veel daarvan er nu wel achter dat dit niet per se leuker is dan de evenementenbranche en zie je mensen wel weer terugkomen.”

NEE

Pieter Lubberts (Backbone International) is het er mee eens, maar plaatst wel een kanttekening: “De crewprijzen vind ik namelijk echt wel uit de pan gerezen...die zijn ontploft”, zegt hij. “Veel mensen ver-

dienen het ook, maar ik zie ook echt veel mensen die zich niet kunnen meten met diegenen die het verdienen.” Van Brakel beaamt dat: “Er is veel kennis verloren gegaan de afgelopen jaren. Veel mensen gingen weg. Daar zijn wel nieuwe mensen voor terug gekomen, maar die zitten dan natuurlijk nog wel op een ander niveau”, zegt hij. “Maar de grootste verandering in de branche is nog wel dat we tegenwoordig regelmatig het antwoord ‘nee’ te horen krijgen. Dat je een leverancier belt om spullen te bestellen en gewoon open en eerlijk te horen krijgt: ‘nee, dat kunnen we dan niet leveren’. Dat was voor corona echt ondenkbaar. Er was altijd nog wel ergens iemand die het toch kon oppakken en toch kon leveren, maar nu zijn leveranciers ook veel kritischer in wat ze nog wel of niet doen.”

AFVALLEN

Dat laatste komt mede door het feit dat er zo gigantisch veel georganiseerd is het afgelopen jaar. “En dan kun je zeggen dat dit wel weer zal gaan afnemen, maar als ik kijk naar wat er voor dit jaar allemaal gepland staat, dan is dat nog meer dan vorig jaar”, geeft Pieter Lubberts aan. Iko Claassens (Dutch7) reageert: “Je ziet links en rechts wel dingen afvallen, maar ik >

ben vooral bang dat de kaartverkoop van publieksevenementen enorm gaat achterblijven. Dan krijg je dat nu iedereen al heel vroeg zegt wat ze allemaal moeten hebben aan mensen en spullen, maar dat ze dan over een aantal maanden inzien dat ze moeten gaan afschalen omdat er minder mensen op hun evenement afkomen. Dan krijg je op het laatste moment een overschot aan beschikbare spullen en mensen. Zulke dingen gaan ook wel bepalen hoe de agenda er volgend jaar weer uit gaat zien en dat dingen niet meer doorgaan.”

PLAAT VOOR DE KOP

Volgens Pieter Lubberts is van vorig jaar in ieder geval niet heel veel geleerd in de branche: “Ik ben benieuwd wie dan gaat bepalen dat die dingen niet doorgaan. Alles staat gewoon weer op de agenda. Vorig jaar was iedereen bang dat leveranciers op een gegeven moment zouden zeggen dat het niet kon, maar dat viel ook wel mee. Iedereen zette zijn schouders eronder om alles te proberen om de klant te blijven bedienen. Vooraf dacht iedereen dat het aan het eind van het festivalseizoen allemaal niet meer zou lukken, maar iedereen heeft zich drie slagen in de rondte gewerkt. Maar als je dan nu naar de agenda kijkt, dan lijkt het wel of iedereen een enorme plaat voor zijn kop heeft. Dan ben ik benieuwd waar die shake-out uiteindelijk gaat plaatsvinden.” Jan-Maarten Luijnenburg (Unlimited Productions): “In vraag-aanbod uitdagingen van vorig jaar zie je qua leveranciers ook een heel aantal nieuwe toetreders verschijnen, die in het gat zijn gestapt en daarmee weer meer aanbod van materialen creëren. Maar ergens moet wel iets van een correctie gaan komen. De vraag is of dat dan dit jaar al een hele harde correctie is...dat blijft koffiedik kijken.”

KEUZES

“Ik had afgelopen jaar al een veel grotere shake-out verwacht”, geeft Tammo van Brakel aan. “Als je kijkt naar het onderzoek van de branchevereniging, dan zie je dat we 1900 festivals hebben gedaan met zijn allen. Met drie maanden minder – de eerste drie maanden van het jaar kun je wel wegstrepen – hebben we meer gedaan dan ooit tevoren. Dat hebben we geflikt door allemaal 160% te geven, maar dat kan niet nog een keer. Als gevolg daarvan ben ik nu al dingen voor halverwege 2024 aan het plannen.” Gerrit Kuster (The Production Factory) verwacht dat de bezoekers, de kaartjeskopers dus, keuzes zullen gaan maken: “Je

kunt je geld maar één keer uitgeven. Er zit een kentering in de economie en de bomen groeien al lang niet meer tot de hemel. Ik sta dan echt met mijn bek vol tanden als ik zie dat Lowlands in no-time is uitverkocht. Maar de theaters blijven bijvoorbeeld nu al achter.”

MIDDENSEGMENT

Toch ziet Tammo van Brakel ook een andere kant van dat verhaal: “Veel jonge mensen hebben de keuze gemaakt anders te gaan leven. Die kiezen voor beleving in plaats van bezit. Geen hoge hypotheek, maar liever vrijheid en met vrienden op een festival staan. Ik geloof er dus in dat je echt een goede beleving moet bieden, of dat nou bij een lokaal evenement is of een groot festival. En afgelopen jaar zat dat allemaal vol.” Dat klopt uiteraard, maar had ook een reden, weet Rudy Vorstenbosch (Axiom): “Na de coronajaren waren mensen hier ook gewoon heel erg aan toe.” Jan-Maarten Luijnenburg ziet ook dat het middensegment er een beetje tussenuit lijkt te vallen: “Je hebt de topproducties als Lowlands en andere gevestigde namen en daarnaast zijn er de buurtfeestjes die serieus groot zijn geworden en een sterke lokale aantrekkingskracht hebben. Daartussen zat een segment dat ik steeds minder zie.” Pieter Lubberts geeft aan dat ook de corporate markt nog ontzettend achterblijft. Rudy Vorstenbosch beaamt dat: “Bedrijven en merken zijn voorzichtiger geworden, ook in wat ze willen uitstralen naar de consumenten. Dat zie je echt terug.”

PERSONEEL

Een andere verandering van de laatste jaren is de mentaliteit (en mondigheid) van personeel. “Dat maakt zaken soms complexer”, geeft Pieter Lubberts aan. “Kijk, we hebben allemaal hardwerkende en fanatieke mensen, maar veel mensen hebben in coronatijd wel een nieuwe vorm van werken gevonden.” Gerrit Kuster: “Als iemand komt solliciteren, dan begint ‘ie soms gelijk over het feit dat ‘ie maar vier dagen wil werken. Wij zijn begonnen met het afschaffen van de nachtbouw. Nou, daar kreeg ik een commentaar op. Terwijl ik dat deed om mensen ook een klein beetje te beschermen. Maar ook zaken als hotelkamers en crewcatering bijvoorbeeld, overal wordt in gesneden.” En dat terwijl het personeel dus steeds meer eisen heeft, zien de heren. “Er zijn niet veel branches waarin de stagehand zijn eigen ruder heeft inderdaad”, merkt Pieter Lubberts

lachend op. “Toch hebben we al die mensen wel nodig”, beseft Tammo van Brakel. “Op een gegeven moment ga je dan wel meebeleggen. Met dagloon of met voorwaardes bijvoorbeeld, want anders heb je die mensen niet. Want ook dat was wel een dingetje de afgelopen tijd. Spullen huren kon dan nog, maar spullen inclusief mensen was onmogelijk.”

CO-CREËREN

Een ontwikkeling die Gerrit Kuster ziet, is dat klanten veel meer op de technisch producenten zijn gaan steunen: “Je moet veel meer aan tafel om allerlei problemen door te spreken. Vroeger deed je puur de technische productie, maar daar is wel een kentering gaande. Er is een breed scala aan activiteiten bij gekomen waarin ze vooral veel advies vragen.” Jan-Maarten Luijnenburg: “Wij werken daarom steeds vaker volledig transparant met de klant, ook als het aankomt op kosten en inkoop. Daarmee creëer je dat je echt samen kunt nadenken over bepaalde keuzes. Dit is wat het ene kost, dit is wat het andere kost...wat voegt het toe aan je beleving en wat kunnen we eventueel als alternatief bieden? Best een leuk spel overigens, want dat betekent dat we echt kunnen co-creëren in plaats van alleen maar uitvoeren.” Rudy Vorstenbosch: “Het versterkt inderdaad de band met de opdrachtgevers, maar om al die fases te doorlopen ben je wel ook veel meer tijd kwijt aan een project. Ook daarom is het zaak om transparant te zijn en te kunnen laten zien wat je allemaal aan het doen bent.”

VERDER VOORUIT

“Een verschil tussen dit jaar en vorig jaar is dat je merkt dat leveranciers écht gaan nadenken en ook zij hun planning verder vooruit maken. Ze willen echt zeker weten dat ze op een bepaald moment spullen beschikbaar hebben, eerder zeggen ze geen ‘ja’. Daardoor duurt het ook langer. We moeten allemaal langer op onze offertes wachten”, geeft Rudy Vorstenbosch aan. “Dat is wel anders dan het was. Van de andere kant hebben we van klanten ook heel lang gevraagd of dingen niet verder vooruit konden worden gepland, maar toen kwam het niet.” Volgens Iko Claassens komt het vooral omdat leveranciers geen dingen meer willen aanbieden als ze nog niet zeker weten of ze kunnen leveren: “Eerst weten dat ze zéker mensen en spullen hebben op het gevraagde moment en dán pas een offerte maken.”

LEVEREN

Wat de heren vaak merken is dat de jaarlijks terugkerende evenementen, mede dankzij de loyaliteit van de leveranciers, de zaken nog wel geregeld krijgen, maar dat het voor de eenmalige evenementen lastiger is. Gerrit Kuster plaatst daar wel een kanttekening bij: "Ik heb ook gezien dat bedrijven zeiden dat ze niet konden leveren, terwijl ze ergens al jarenlang leverancier waren. Ergens anders konden ze dan een betere prijs krijgen en dus kozen ze daar voor. Wij merkten bij de Uitmarkt dat het moeilijk was. Er was op dat moment geen verreiker meer te krijgen. Ik heb de halve wereld afgebeld om überhaupt wat rollend materiaal te krijgen, het was er gewoon niet." Tammo van Brakel: "Dat komt ook doordat al die partijen door corona hun bestellingen niet geleverd hadden gekregen. Dat verhaal heeft dus meerdere kanten. Normaal krijgen zij hun nieuwe spullen voor het seizoen binnen, nu kwam het daarna."

GELEERD?

Logische vraag is of er in de branche genoeg geleerd is na de drukte van afgelo-

pen jaar? "Te weinig", denkt Tammo van Brakel. "Maar veel opdrachtgevers hebben wel kritischer gekeken naar hun eigen kalender. Het is daarbij jammer dat ze niet met elkaar om de tafel hebben gezeten, maar er zijn natuurlijk een paar specifieke weekenden waarin iedereen zijn ding wil organiseren, omdat je anders met vakanties zit bijvoorbeeld. Intern hebben we ook beter gekeken naar het opstapelen van evenementen in weekenden. De spreiding is iets gunstiger, maar bij elkaar opgeteld is er volgens mij nog steeds veel te veel." Iko Claassens: "Wat ik van klanten hoor is ook dat er geen artiesten beschikbaar zijn in de weekenden waarin de leveranciers het rustiger hebben. Dat hangt met elkaar samen." Volgens Jan-Maarten Luijnenburg is het momenteel ook de strijd tussen tegenstrijdige belangen: "Aan de ene kant zit je, doordat budgetten onder druk staan, veel vaker met een klant om de tafel om samen tot een werkbaar scenario te komen. Dat kost tijd en energie. Aan de andere kant moet je ook vroeger je handtekeningen zetten om mensen en materialen te garanderen." Probleem daarbij is volgens Tammo van Brakel bovendien dat je tegenwoordig

ergens wel een optie op kunt nemen, maar dat het dan geen garantie is dat de spullen daadwerkelijk van jou zijn: "Wij maakten het mee met specifieke portocabins die we nodig hadden. De offerte was 31 dagen geldig. De klus was over anderhalve week, dus we dachten het geregeld te hebben. Drie dagen later belden we terug en kregen we als antwoord dat die dingen niet voorradig waren. Dan stond onderaan die offerte blijkbaar dat het 'op basis van beschikbaarheid was'. Dat gebeurde echt heel veel afgelopen seizoen." Pieter Lubberts: "Wij hebben zelfs meegemaakt dat we eerst een aanbetaling moesten doen en daarna zouden ze gaan kijken of het er was. Ongekend."

OLIFANT

"De wereld is veranderd", geeft Gerrit Kuster aan. "Maar ik vind het wel erg om te merken dat er ook partijen zijn die er misbruik van maken. Die zeggen 'take it or leave it'. Nou, dan ben ik net een olifant hoor, dat ga ik nooit vergeten." Volgens Pieter Lubberts is het juist dan ook zaak om open naar je klant te communiceren: "Ik heb er veel moeite mee om me in die >

hoek te laten drukken namelijk”, zegt hij. “Dan moet je op een gegeven moment ook zeggen: ‘jammer, maar dan gaan we het niet doen’. Over het algemeen hebben we heel goed in de gaten met wie we op een goed level zitten en welke partijen er aan het ‘cowboyen’ gaan. Dan is dat ook maar een shake-out die er blijkbaar bij hoort, maar wij doen daar dan geen zaken meer mee.”

SAMEN

De drukte leverde ook mooie dingen op. “Ik vond het bijvoorbeeld mooi om te merken dat partijen afgelopen jaar héél erg bereid waren elkaar te helpen”, merkt Pieter Lubberts op. “Dat geldt ook voor technische partijen onderling”, vult Jan-Maarten Luijnenburg aan. “Niet op elkaar wachten, maar de andere partij even helpen als je zelf op dat moment niets kunt doen. Je doet het dan echt allemaal samen voor het eindproduct. Iedereen zijn schouders eronder en we regelen het.” Dat samenwerken zat ‘m ook ergens anders in, merkte Tammo van Brakel: “Dan had je bijvoorbeeld vijf verschillende partijen nodig om je audio in te vullen in de beruchte weekenden. Dan had je ergens een FOH-man, kwam van een andere partij een monitorman en moest je de rest nog ergens anders halen. Ook het materiaal kwam dan van vijf of zes verschillende partijen om de lijst goed te krijgen. Maar het lukte wel en de mensen werkten ook gewoon samen.”

OPLEIDINGSNIVEAU

Opleidingen dan. Een heikel punt in de branche, want over het niveau van (veel van) de bestaande opleidingen bestaat bij veel mensen onvrede. Iko Claassens wijst op een nieuw initiatief van ervaren event-producent Ferdinand Boonekamp, die bezig is de Event Management Academy op poten te zetten: “Ferdinand is in coronatijd betrokken geraakt bij de opleidingen op het ROC en daar kwam hij erachter dat het niveau om te janken is. Dit moet een particuliere opleiding gaan worden die veel beter aansluit op wat wij doen en waar wij met elkaar ook input aan moeten kunnen leveren. Echt een praktijkopleiding waar uiteindelijk goede mensen vandaan komen. Het enige probleem is uiteraard het geld. Wie gaat het opstarten van de opleiding betalen? Wie gaat betalen voor de opleiding zelf? Lastige vraagstukken, maar als we met zijn allen het niveau willen op-

krikken, dan moeten we daar toch iets mee gaan doen. Zouden we met de branche niet eens moeten praten om zo die funding bij elkaar te krijgen bijvoorbeeld?” Jan-Maarten Luijnenburg: “Waar wij met ons team mee worstelen is hoe we jong talent kunnen borgen in de organisatie om ze klaar te stomen voor een rol als producent. De projecten die wij draaien, daar heb je eigenlijk jaren ervaring voor nodig. Dan kun je iemand niet even inpassen. Daar zoeken we een vorm en traject voor, maar dat is wel moeilijk. Ook door de andere mentaliteit die je nu veel ziet bij jonge mensen. Die willen niet meer onderaan beginnen met het plaatsenvan hekken, terwijl je juist daar van leert wat wel en niet werkt in de praktijk.”

DOCENTEN

Tammo van Brakel is al lang bij verschillende opleidingen betrokken. “Groot probleem zijn de docenten”, geeft hij aan. “Het zit niet zozeer bij de leerlingen en hun wilskracht, maar goede docenten zijn ook de goede mensen uit de markt. En dus moeten die goede mensen les gaan geven. Wij hier aan tafel bijvoorbeeld. Nu zie je docenten die in de branche eigenlijk niet meer zo heel goed zijn.” Pieter Lubberts: “Eigenlijk maakt het me niet eens zoveel uit welke opleiding iemand gedaan heeft. Er zijn nu ook twee initiatieven, in samenwerking met de overheid, waar wordt gekeken hoe een soort trechter gecreëerd kan worden waar we mensen kunnen werven en waar uiteindelijk goede nieuwe krachten uit kunnen komen. Maar dan moeten wij die mensen wel aan de hand meenemen, anders gaat het niet. Het lukt namelijk niet door ze met een paar docenten in een hok te zetten, zoals nu vaak gebeurt.” Iko Claassens: “De nieuwe opleiding wil het ook echt in samenwerking met de partijen in de branche gaan doen. Ik denk dat het goed is als we met elkaar zorgen dat een goede opleiding van de grond kan komen. Daar pluk je uiteindelijk ook allemaal de vruchten van.”

DUURZAAMHEID

Een ander hot item in de branche (en daarbuiten) is duurzaamheid. In hoeverre speelt dat een rol in de manier waarop de technisch producenten werken? “Duurzaamheid is als thema wel flink door blijven lopen”, geeft Rudy Vorstenbosch aan. “Met name op het gebied van stroom en

dergelijke zet je daar wel op in. Het gaat niet altijd, maar het zet echt wel door. Decor is daarbij ook een ding waar serieus naar gekeken wordt.” Volgens Tammo van Brakel zou er wel meer mee gedáán kunnen worden: “Er wordt veel over gesproken en het wordt met name ook veel verkócht, maar in de praktijk zie daar soms weinig van terug.” Iko Claassens: “Ik zie wel dat we heel veel projecten hebben waarbij decors uiteindelijk worden opgeslagen en niet meer zomaar worden weggegooid.” Tammo van Brakel: “Dat gebeurt al wel langer. Grote festivals en tv-programma’s slaan hun decors al langer op. Dat is niet nieuw en is volgens mij vooral verstandig investeren.”

ONDUIDELIJKHEID

Volgens Van Brakel is regelgeving nodig om uiteindelijk ook de opdrachtgevers erin mee te krijgen: “Want ook al zijn het grote banken en staat allemaal mooi in hun ambities en doelstellingen hoe groen en duurzaam ze wel niet zijn, als we dan aan hen presenteren wat we op dat gebied kunnen doen en dat het dan wel een stuk duurder wordt, dan valt de keuze toch op het goedkopere alternatief.” Ook is er nog veel onduidelijkheid, geeft Jan-Maarten Luijnenburg aan: “Dat zagen we bijvoorbeeld bij een project in de binnenstad. Daar werd gezegd dat ze alleen elektrisch transport in de binnenstad wilden. Buiten de stad kwam dan een overslagplaats en met kleiner elektrisch transport moest het richting het stadscentrum. Toen we de rekensom maakten en lieten zien dat het dan een stuk meer zou kosten, toen bleek dat iets minder duurzaam toch ook wel goed was.”

FOOTPRINT

Pieter Lubberts: “De wensen bij de overheden sluiten niet helemaal aan bij wat er in de markt al mogelijk is tegen acceptabele kosten. Maar het is natuurlijk wel goed dat de doelstellingen er zijn.” Iko Claassens is het daar mee eens: “Wij zijn zelf ook bezig er proactief in te zijn en wachten daarbij juist niet op eventuele regelgeving vanuit de overheid. Ook omdat ik zie dat met name de jonge garde van het personeel het gewoon echt belangrijk vindt.” Tammo van Brakel: “In principe is wat wij allemaal doen niet echt duurzaam, al is het bijvoorbeeld alleen maar omdat zoveel mensen naar onze evenementen reizen. ➤

LOOKING FOR CREW?

Onze crew staat voor je klaar!

Op zoek naar gespecialiseerd medewerkers voor je event? Wij verzorgen crew voor diverse werkzaamheden waarbij kwaliteit, service en veiligheid centraal staan.

Door onze jarenlange ervaring binnen de evenementenbranche weten wij als geen ander hoe je de juiste personen op de juiste plek inzet. Onze medewerkers worden met zorg geselecteerd op basis van kwaliteiten en ervaring. Je kunt bij ons terecht voor:

- Eventsupport
- Stagehands
- Evenement medewerkers
- Standbouwers
- Systeembouwers
- Decoratiemedewerkers
- Riggers
- Podiumbouwers
- Magazijnmedewerkers
- Siteworks
- AV technicus
- Decor bouwers
- Tentenbouw
- Electra medewerkers

En nog veel meer

Wij zijn ontzettend trots op onze eerdere samenwerkingen met onder ander:

Samen maken we jouw event tot een succes!

Hoofdstraat 64D
5171DE Kaatsheuvel

T: 0416 - 532 159
E: info@flexstage.nl

WWW.FLEXSTAGE.NL

Dan is het goed daar met zijn allen over na te denken. Als je echt groen wil worden, dan moet je met je klanten aan tafel om te zien hoe we de bezoekers groener naar het evenement kunnen laten reizen. Dat is namelijk echt onze grootste footprint."

ONDERDEEL VAN HET LEVEN

"In coronatijd is men niet echt uitgeblonden in het gebruiken van de tijd om na te denken over de lange termijn", aldus Pieter Lubberts. "Voor corona was het te druk, toen was het overleven en toen corona voorbij was hadden we het wéér te druk. Veel bedrijven hebben er de capaciteit ook niet voor." Volgens Iko Claassens is het ook zaak breder te kijken dan naar de evenementen alleen: "Het begint al bij je eigen pand namelijk. Het is niet alleen die dieselmotor vervangen voor iets anders." Tammo van Brakel is het daar mee eens: "Als je met zijn allen een dag vegetarisch eet, dan doet dat een stuk meer dan wanneer je het energiepark aanpast. Dat hele energieplan is nog geen tien procent van je productie, terwijl transport voor zestig procent van je uitstoot zorgt." Juist dat zou meer uitgedragen moeten worden, reageert

Claassens: "De speerpunten liggen altijd voornamelijk op afvalbeheer en dieselvebruik, maar je kunt misschien beter twintig kleine dingetjes doen die je makkelijk voor elkaar krijgt en die samen ook verandering brengen. Een paar watertappunten in plaats van plastic flesjes gebruiken bijvoorbeeld." Pieter Lubberts: "We moeten het vooral ook niet zien als een noodzakelijk kwaad. Het moet een onderdeel van het leven zijn."

NEDERLAND

Een laatste vraag tot slot: tijdens de laatste tafeldiscussie waren alle gasten het eens over het feit dat Nederland wereldwijd voorop loopt als het aankomt op de (technische) productie van evenementen. Is dat 'na corona' nog steeds zo? "Volgens mij zijn we nog steeds de allerbeste van de hele wereld", reageert Pieter Lubberts stellig. De rest knikt instemmend. Tammo van Brakel: "En we kunnen gerust stellen dat het gat met de rest niet klein is. Wij hebben de afgelopen jaren ook vrij veel in het buitenland gedaan en dan is het echt bijzonder om te zien hoe het daar gaat." "Het gat wordt zelfs alleen maar groter", heeft ook

Rudy Vorstenbosch gemerkt. Pieter Lubberts: "Als je ziet hoe we met een relatief kleine club 2022 door zijn gekomen, dat was in het buitenland echt nooit gelukt." Dat heeft overigens ook andere redenen, geeft Tammo van Brakel aan: "Dan heb ik het over kosten. Als jij in Amerika een klus moet doen, dan kost die klus drie keer zoveel als hier in Nederland. Door allerlei Union-regels, maar ook omdat de mensen een heel andere drive hebben en minder productief zijn. Hier zijn we dan misschien een stelletje gekke noorderlingen bij elkaar. In ons kleine landje wordt zó veel georganiseerd dat we ook ontzettend veel ervaring hebben met zijn allen. Dat zie je nergens anders. Zelfs als je naar Las Vegas gaat, dan is het niveau van de productietechniek die je daar ziet echt een heel stuk lager. Wat hier normaal is, moeten ze daar nog uitvinden." Jan-Maarten Luijnenburg: "Bij iedere echt grote productie wereldwijd zijn Nederlanders betrokken, ook daar zie je het al aan. Dat betekent niet dat we altijd de leiding in handen hebben, maar we zijn er wel altijd bij." <

VERENIGING VAN EVENEMENTENMAKERS

**BRANDWACHTEN
VERHUUR BRANDBLUSSERS**

REGIOSAFE.COM
030-6704815

production world
Shaping ideas into successful events

www.productionworld.nl

MOJO RENTAL
ALL AREAS

EVENT INFRASTRUCTURE & CROWD CONTROL SOLUTIONS

Vinko Vision
MEDIA PRODUCTIES

www.vinkovision.nl

THE POWER SHOP

Lumenstraat 3 • 8102 PS Raalte • Netherlands
WWW.THEPOWERSHOP.NL

Bredenoord
OUR ENERGY. YOUR POWER.

**Duurzame
stroomoplossingen
voor events**

www.bredenoord.com

the production factory

WWW.PROFAC.NL

ShowTex
www.showtex.com

SMELT
PORTOFOONS.nl

**MAI Medische
diensten bv**
www.mai.nl

Over VVEM:

De Vereniging Van EvenementenMakers is in 2001 opgericht als brancheorganisatie voor professionals in de publieksevenementenbranche.

De VVEM vertegenwoordigt bedrijven uit verschillende hoeken van de evenementen-branche. Kwaliteit, veiligheid en professionaliteit worden als kenmerken uitgedragen. Directie, secretariaat en kenniscentrum staan klaar om het belang van het maken van goede en veilige evenementen aan te geven en ook andere professionals in de evenementenindustrie te helpen.

WWW.VVEM.NL

Column

Ik wens je veel evenementen

In januari blikten we terug op een jaar 2022 met meer concerten en festivals dan ooit. Dat hadden we, met twee verboden maanden als start, eigenlijk niet gedacht. De urgentie die iedereen voelde om weer evenementen neer te zetten was groot. Natuurlijk waren er veel doorgeschoven titels, maar toch ook weer een hoop nieuwe evenementen.

En dan gewoon doorgaan richting 2023? Met de dreigingen die na de zomer hernieuwd op ons afkwamen kan je dat niet zomaar zeggen. In de glazen bol kijken, waar gaan we heen? Inmiddels is de agenda van grote festivals en concerten zeer vol gestroomd. Ze laten minder ruimte aan nieuwe initiatieven en kleinere shows, als die niet voor het eigen hachje opkomen. De meeste steden hebben een meer dan gevulde evenementenkalender, dus we zoeken weer naar elk plekje waar nog wel wat mag. En elk dorp of gehucht in noord, oost en zuid heeft toch ook al bijna elk weekeinde wat te beleven.

Gaan we dan bijbuigen? Eigenlijk moet je je instellen op een nieuwe stand, waarbij een aantal dingen niet automatisch meer goed komt. De plek die je wilt is niet automatisch meer beschikbaar. Evenementen worden opnieuw tegen het licht gehouden in omgevingsvisies en omgevingsplannen. De stem van de burger is na corona kritischer geworden, terwijl we dachten dat iedereen blij was ons weer te verwelkomen. We moeten functioneren in wat ambtelijk 'het stelsel van de schaarse vergunningen' heet. Dat betekent dat je evenement goed en gewaardeerd moet blijven.

De kosten zijn ondertussen hard aan het stijgen. Een zwaar negatief effect op onze toekomst, tenzij je je tijdig aanpast aan de nieuwe werkelijkheid van de cultureel-ondernemer-van-nu. De lonen van je medewerkers, al dan niet vast of heel flexibel, zijn stevig gestegen of doen dat nu. De materiaalprijzen zijn door blijven stijgen met minimaal de inflatie. Hoog dus. Helaas zijn de meeste organisatoren te bedeesd om te vragen wat ze nu echt moeten vragen aan het publiek. Dus op weg naar te weinig opbrengsten voor het bedrijf dat al te weinig vet op de botten heeft?

En kan je wel alles vragen aan het publiek? De kostenstijgingen zijn overal, dus welke prijs-elasticiteit mogen we verwachten? De afgelopen weken lieten steeds meer verhalen horen van festivals zonder entreeheffing die in problemen komen. Als je weet dat je, als voorbeeld, als entreeheffend festival 15% extra aan je ticketkopers moet vragen om zelf op 0 te blijven... dan weet je ook dat een evenement zonder kaartverkoop die 15% uit subsidies, fondsen, sponsoring en horeca moet halen. Terwijl daar de eerste inschattingen en indexen maar een paar procent soelaas lijkte te bieden.

Dus: stoppen maar? Nee, niet allemaal, maar wel heel goed kijken naar wat ervoor zorgt dat je als cultureel ondernemer niet alleen een mooi evenement neerzet maar ook kan blijven bestaan. Alles tegen het licht durven houden. En dan heel welbewust weer het mooiste evenement van het jaar neerzetten. In weer een mooi evenementenjaar 2023! Ik zal graag in de komende columns aspecten van dat werk tegen het licht houden.

Willem Westermann

Vereniging van Evenementenmakers
www.vvem.nl

Layher

Meer mogelijk. Het systeem voor steigers.

Lissenveld 18 4941 VL Raamsdonksveer
+31 (0)162 58 68 00

mail@layher.nl www.layher.nl

omnido evenementenverzekering

Reeds 25 jaar de specialist voor evenementen- en bedrijfsverzekeringen.
tel: 076 - 303 63 08
www.evenementverzekerd.nl

Rotterdam Rigging

rotterdam-rigging.nl

TENTVERHUUR
MAKELAAR

WWW.TENTVERHUURMAKELAAR.NL
T: 085-8769416

ALLE RECORDS GEBROKEN:

INTEGRATED SYSTEMS EUROPE 2023

De 2023-editie van Integrated Systems Europe overtrof alle verwachtingen. Bijna 57.000m² aan vloeroppervlak en meer dan 58.000 unieke bezoekers (goed voor 134.000 bezoeken) uit 155 landen. Voor wie er niet bij was, blikken we hier terug op het beurspektakel in Barcelona.

Na succesvolle jaren in de RAI in Amsterdam besloot ISE even geleden haar tenten voortaan op te slaan in Barcelona. De eerste editie daar was vorig jaar al een succes, maar dit jaar werd alles overtroffen in de Fira Gran Via Barcelona. De beurs trok standhouders en bezoekers van over de hele wereld en verleidde zelfs koning Felipe VI van Spanje tot een rondje over de beursvloer. ISE's Managing Director Mike Blackman toonde zich na afloop dan ook meer dan content: "Het was een buitengewone week en het geeft ons heel veel voldoening wanneer we terugkijken en beseffen dat we een uitzonderlijke show hebben afgeleverd voor onze branche. Deze week op ISE heeft voor ons wel bevestigd dat

de wereldwijde AV- en systeemintegratie-industrie met een indrukwekkende knal helemaal terug is."

De eerste beursdag zette direct de toon voor de rest van de week met het hoogste aantal bezoekers aan de openingsdag ooit. Ze bezochten de zes hallen waarover de beurs verdeeld was en konden onder andere Jean-Michel Jarre, de iconische Franse pionier van elektronische muziek, zijn nieuwe album zien onthullen. Toch was dat natuurlijk niet waar de bezoekers eigenlijk voor kwamen. Voor hen draaide het vooral om alle nieuwigheden op het gebied van AV en systeemintegratie. We zetten hieronder nog eens op een rijtje wat op de Spaanse beursvloer zoal te zien was.

MEYER SOUND

Op de stand van Meyer Sound werden de handen geschud op de recente toetreding van Bazelmans Audio Visueel (Veldhoven, Amstelveen) tot het Meyer Sound Panther Partner Network. Het Meyer Sound Panther line array systeem werd nauwelijks twaalf maanden geleden geïntroduceerd bij de wereldtour van Ed Sheeran en mag zich sindsdien verheugen op een ongekend aantal bestellingen wereldwijd. In Europa zijn tientallen grote partijen Panther partner geworden, waaronder burens Pool Group (DE, alleen al 216 kasten), Major Tom (UK), Victory (DEN) en DuShow (FR).

Centraal in het ontwerp van Panther staat duurzaamheid: het systeem is significant

kleiner en lichter dan vergelijkbare 'stadium-size' PA systemen, waardoor er b.v. aantoonbaar minder trucks nodig zijn op een tour. Bijkomend voordeel van het lage gewicht én compacte afmetingen is dat Panther daardoor breed en dus vaak inzetbaar is vanaf een middelgroot Nederlands theater tot aan de Amsterdam Arena. Tijdens ISE werd de nieuwe 2100-LFC sub geïntroduceerd, die net als Panther zowel digitaal (MILAN/AVB) als analoog kan worden aangestuurd. De single 21-inch sub biedt gelijkwaardige specs aan de alom geroemde 1100-LFC sub, maar is zo'n 30kg lichter en wederom compacter dan zijn voorganger.

Wiljan Bazelmans (Bazelmans Audio Visueel) "Ons Meyer LYON systeem heeft de afgelopen jaren uitstekend voor ons gewerkt, maar toen we de details en voordelen van Panther hoorden had dat wel gelijk onze belangstelling. Zeker

Leonardo D'Andrea (1 Sound), Marc Perera (More Distribution), Lou Mannarino (1 Sound), Marc Noble (More Distribution)

met thema's als gewicht, duurzaamheid en internationale acceptatie, ook in onze directe buurlanden. Rond ISE kwam alles bij elkaar en hebben we, los van een flinke uitbreiding met Meyer Sound MJF floormonitors, de klap op een compleet Panther systeem gegeven." Op de foto vlnr: Roland Mattijssen (AEM), Wiljan Bazelmans (Bazelmans Audio Visueel) en Eric Mattijssen (AEM).

1 SOUND

1 SOUND, een innovatief nieuw speakermerk stond voor het eerst op de ISE. Op hun stand was er veel interesse in de producten van oprichter Lou Mannarino, die meer dan veertig jaar ervaring heeft in de audio-industrie. 1 SOUND speakers (gefabriceerd in de VS) bieden HIFI audio met SPL niveaus van een PA speaker. Met talloze opties van kleuren en fronten passen deze speakers in elk interieur. Er zijn vele toepassingen denkbaar; restaurants, clubs, hotels en theaters. De distributie in de Benelux zal verzorgd worden door More Distribution. Lou Mannarino toont zich content met die overeenkomst: "We zijn erg blij dat we deze samenwerking met More Distribution zijn aangegaan om ons merk in de Benelux te vertegenwoordigen. Hun jarenlange ervaring en de kennis die ze hebben in verschillende toepassingen

Panasonic PT-REQ12U

van audio stelt hen in staat zinvolle service en ondersteuning te bieden, wat belangrijk is voor ons en onze basis als merk. We streven ernaar om creatieve tools van hoge kwaliteit te creëren voor audioprofessionals, ondersteund door ervaring in de sector. We zijn enthousiast over deze nieuwe uitbreiding en heten het team van More Distribution van harte welkom.”

PANASONIC

Op de stand van Panasonic was als vanouds weer veel nieuws te zien. We pikken een paar nieuwtjes uit, waaronder de nieuwste 1-chip DLP-projectoren, die later dit jaar beschikbaar komen. De nieuwe PT-REQ12-serie (4K) en PT-REZ12-serie (WUXGA) 1-chip DLP-laserprojectoren zijn ontworpen om nieuwe productiemogelijkheden te bieden en de workflow voor de LBE-industrie (Location-Based Entertainment) te vereenvoudigen. Met een helderheid tot 12.000lm, 4K-resolutie en 240Hz projectiemogelijkheden met minimale latentie van 6ms of minder, zijn de twee nieuwe series ideaal voor musea, immersive ervaringen en tijdelijke installaties in rental & staging. Als eerste 1-chip DLP-projector met Quad Pixel Drive, de technologie van Panasonic met 2-assige pixelverschuiving, reproduceert de REQ12-serie authentieke 4K-beelden die diep, vloeiend en gedetailleerd zijn. Ontworpen voor content met een hoge framesnelheid, kunnen de projectoren ook worden gecombineerd met het optionele Real-Time Tracking Projection Mapping System voor projectie op snel bewegende objecten, het verrijken van interactieve toepassingen en podiumprestaties.

Daarnaast liet Panasonic weten het KAIROS-ecosysteem uit te breiden door twee nieuwe krachtige en stille Core-

mainframes toe te voegen, de AT-KC200 en AT-KC2000. Daarmee wordt de toch al innovatieve GPU-verwerking uitgebreid en kan het platform grotere en complexere producties ondersteunen en rich content leveren aan meer en grotere schermen. De nieuwe KC200 breidt de connectiviteitsopties en verwerkingskracht uit ten opzichte van de KC100. De KC2000 biedt de meeste capaciteit tot nu toe met een verdubbeling ten opzichte van de KC1000 van het aantal bronnen en uitgangen. De verwerkingsprestaties worden verhoogd met minimaal 30% en de clip player capacity met 500% tot in totaal 900 GB. Het nieuwe 4RU-chassis voor beide modellen heeft een hoge luchtcirculatie bij lagere ventilatorsnelheden, waardoor het geluid aanzienlijk wordt verminderd en het platform direct op of direct naast de productielocatie kan worden geplaatst.

AED AUDIO

AED Audio is trots op de gerealiseerde demo room tijdens ISE. Net als in 2020 heeft AED Audio weer op uitgebreide wijze uitgetypt en de meest geavanceerde en flexibele audio-oplossingen getoond. Met de unieke combinatie van de drie bouwstenen van AED Audio - de FLEX6, de SOLID15 en de SOLID28 - en slechts vijf accessoires, kunnen gebruikers een oneindig aantal audio-opstellingen creëren. Dankzij deze enorme flexibiliteit is het mogelijk om audio-gerelateerde klussen te verzorgen met een deelnemersaantal van tien tot tienduizend personen. Bovendien konden bezoekers de nieuwe MULTI Series bekijken en horen, waaronder de al op voorraad zijnde MULTI12 en de nieuwe MULTI SUB die in juni op de markt komt. Vanaf de eerste dag tot aan het laatste demo-slot was de demo room vol geïnteresseerde bezoekers, (potentiële) klanten en distributeurs. Het team van AED Audio bedankt dan ook iedereen die interesse heeft getoond in het merk.

NST AUDIO

Op de stand van NST Audio waren verschillende DSP's te zien die voor zowel installaties als touring geschikt zijn door hun grote flexibiliteit en zeer gebruiksvriendelijke D-net software. De VMX88 8-in/8-uit matrix DSP is nu ook met Dante uitgevoerd, waardoor eenvoudige implementatie binnen een compleet digitale set-up ook mogelijk is. Het huidige VR-1 installatiepaneel biedt nu al een zeer uitgebreid functie-

Alle aandacht voor AED Audio

Persconferentie Funktion-One

Avonic CM93

pakket voor het aansturen van geïnstalleerde producten. Dit jaar komt hier een touchscreenvariant van uit, met nog meer functionaliteiten.

FUNKTION-ONE

Luidsprekerfabrikant Funktion-One heeft op ISE een nieuwe generatie Compact Range-luidsprekers geïntroduceerd. Verbeteringen in hoogfrequente driver-technologie en nieuwe porteringstechnieken hebben geleid tot een verzameling uitstekende compacte luidsprekers die de onmiskenbare sonische signatuur van Funktion-One dragen. Deze collectie omvat de F5.2, F81.2, F101.2 en F1201.2 mid/high-luidsprekers, plus de self-powered compacte basluidsprekers SB8A en SB10A. Naast de vooruitgang in audioprestaties, beschikt de nieuwe range over zowel Phoenix- als NL4-connectoren. Alle bestaande installatieaccessoires, behalve de muurbeugel F1201.2, zijn compatibel met de nieuwe versies.

De herontwikkeling van de Compact Range begon toen de wereld in 2020 op slot ging. Funktion-One oprichter Tony Andrews herinnert zich: "Het was duidelijk dat er een tijdje geen grote shows zouden zijn, dus het was logisch om ons te concentreren op onze kleinere producten. Dit gaf ons een ononderbroken periode van R&D, waaruit een nieuwe hoogfrequente driver en uitlopende porteringstechnieken voort-

kwamen. De geluidssignatuur van de Funktion-One komt van levendige, zeer efficiënte luidsprekers, die zowel prestaties als ecologische voordelen hebben." De nieuwe generatie Compact Range-luidsprekers van Funktion-One kan nu worden besteld via het wereldwijde netwerk van distributeurs en dealers van de luidsprekerfabrikant.

AVONIC

Bij Avonic ging veel aandacht uit naar de lancering van de eerste 4K Ultra HD camera van het merk: de splinternieuwe CM93, die nu beschikbaar is. Met 60 beelden per seconde, 30x zoom, Ultra HD output in 3840 x 2160 resolutie, krijg je ongekende beeldkwaliteit en

natuurlijk kleurweergave in elke omgeving. Het is Avonic's meest veelzijdige PTZ camera tot nu toe.

MAGEWELL

De ongelooflijk flexibele Pro Convert Audio DX multi-format IP-audio-encoder, -decoder en -capture device van Magewell werd gekozen als een 'Best of Show' Award-winnaar. Met de nieuwe hardware kunnen gebruikers eenvoudig audio converteren tussen Dante-, NDI- en SRT-technologieën, terwijl ze naadloos analoge audio, software ➤

BRING EVENTS TO LIVE

MOBIELE LED-SCHERMEN VAN MHB

KWALITEIT, FLEXIBILITEIT EN DESIGN

MOBIELE LED-SCHERMEN VAN DE ALLERHOOGSTE KWALITEIT

Ontdek onze zelfontworpen mobiele LED-schermen en ervaar de hoogste kwaliteit voor elk evenement. Een top combinatie van ROE Visual MC5 en een strak design.

De mobiele LED-schermen produceren heldere, hoge-resolutie beelden met een brede kijkhoek. Perfect voor buitengebruik, zoals concerten, sportwedstrijden en festivals. Gemakkelijk vervoerbaar op een eigen aanhangwagen en snel en eenvoudig te installeren. Investeer in de beste mobiele LED-oplossing en bied uw klanten een topevenement.

en IP-netwerken overbruggen. Magewell's eerste product met geïntegreerde Dante-ondersteuning kan tot acht audiokanalen verzenden en ontvangen in unicast- of multicast-Dante-'stromen.' Het apparaat ondersteunt ook ongecomprimeerde audio met behulp van de populaire NDI media-over-IP-technologie, of gecomprimeerde AAC-audio met behulp van het SRT-protocol met lage latency.

Naast conversie kan Pro Convert Audio DX analoge audio coderen in Dante-, NDI- of SRT-streams als een 'on-ramp' naar IP-netwerken, en kan hij IP-audiostreams decoderen in elk van deze formaten en protocollen voor analoge uitvoer. Het kan ook dienen als een audio-opnameapparaat wanneer het via USB op een computer is aangesloten. UAC-compatibiliteit biedt plug-and-play gebruiksgemak en directe compatibiliteit met populaire software voor videoconferenties, streaming en productie.

AUDIO ACOUSTICS

Via Audio Acoustics ontvingen we nieuws van twee merken die het bedrijf vertegenwoordigt. Allereerst nieuws rond de Virtual Fletcher Machine van Adamson. Er is nu de mogelijkheid om gratis via elke audiokaart 24x12 kanalen aan Spatial Audio te processen. Naast OCA is er ook de mogelijkheid om via VST met de software te communiceren. De Fletcher Machine biedt een gebruiksvriendelijke interface die qua lay-out veel overeenkomsten heeft van huidige digitale mixers. Objectpositionering wordt vergemakkelijkt met een op touchscreen gebaseerde interface. Het bevat een eenvoudige te gebruiken maar toch complete set

mixfunctionaliteiten. Een aantal voorbeelden zijn object Eq, Compressor, instelbare afstandsverzwakking en atmosferische absorptie, synchroniseren en oproepen van individuele trajecten, objectgroepering en functiekoppeling, 8 VCA-stijl faders, tot 10 luidsprekerlagen (afhankelijk van de versie), luidsprekerpositionering in drie dimensies met Blueprint-import, output Eq, Delay, Crossover en nog veel meer.

Daarnaast was er nieuws van Auvitrans, in de vorm van de AV-WALL DT21i-B. Auvitrans stond al bekend om hun compacte Dante interfaces, geschikt voor een wandcentraaldoos. Waar vroeger een basis AV-Wall nodig was om die uit te breiden met een tweede Bluetooth AV-Wall, is er nu ook een Bluetooth naar Dante converter 48kHz die past in één wandcentraaldoos. De

manier om (twee kanalen) van Bluetooth naar hoge kwaliteit Dante te converteren. POE-gevoed en passend in elke standaard wandgoot.

INFILED

Veel nieuwe LED-oplossingen op de stand van INFILED, waaronder een FK WPo.9m4 videowall, ideaal voor corporate en command/controlrooms. Verder een 3x3x3 XR-studio waar real-time demonstraties van geavanceerde XR- en virtuele productie-oplossingen te zien waren. Uiteraard was ook de TITAN-X, de ultieme transparante touringoplossing, te zien. Net als tal van andere indoor- en outdooroplossingen voor vaste installaties en verhuurdoeleinden. Daaronder bijvoorbeeld de MV Series, het vlaggenschip als het aankomt op vaste outdoor installaties. IP65-gecertificeerd, met een hoge helderheid van 5.000 nits en een hoge verversingssnelheid van 3.840 Hz, evenals onderhoudsmogelijkheden via de voor- én achterzijde. Betrouwbaar en robuust onder alle licht- en weersomstandigheden. Ook toonde INFILED de MV Mesh-serie. Een milieuvriendelijke LED-oplossing (3x3 meter) met een gemiddeld stroomverbruik van 180w/m².

NEWTEK

NewTek, de leider in IP-based videotechnologie, versterkte de lijn met Control Panels door de toevoeging van de nieuwe Flex. Met het Flex Control Panel hebben operators nu direct controle over PTZ-devices, audioverbindingen, audio- en videomixing en talkback – allemaal verbonden via NDI. De innovatieve functies die in Flex zijn ➤

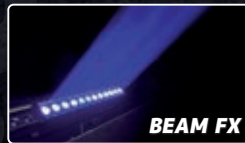

ALL-in-1 PIXEL EFFECTS WITH THAT SOMETHING **EXTRA!**

PROTEUS RAYZOR BLADE L™
PROTEUS RAYZOR BLADE S™

The **PROTEUS RAYZOR** line of pixel-controllable RGBW LED lights features Elation's proprietary **SparkLED™** background illumination system for an extra layer of effect that adds that something extra to any show, **indoors** or **out**.

www.elationlighting.eu

**STAGEHANDS
LICHTCREW
VIDEOCREW**

**SOUNDCREW
HEFTRUCK-
CHAUFFEURS**

CONTACT US!
PLANNING@MKRNEDERLAND.COM

CHECK OUR WEBSITE NOW!
WWW.MKRNEDERLAND.COM

NewTek Flex Control Panel

ingebouwd bieden operators meer precisie en controle dan elke ander beschikbaar control panel. Met de toevoeging van audio-I/O breidt Flex onmiddellijk de ingebouwde I/O van elke TriCaster uit met de optie om externe bronnen rechtstreeks aan het NDI-ecosysteem toe te voegen. Flex is het enige NewTek-control panel dat eenvoudig verbinding maakt met een netwerk middels NDI en controle heeft over elke videoswitchers op dat netwerk, waardoor operators de ultieme productievrijheid krijgen. Flex biedt operators ook alles wat ze nodig hebben voor gedistribueerde producties door met alle huidige TriCaster-modellen te werken.

CANON

Canon lanceerde haar eigen (in-camera) PTZ Auto Tracking en Auto Looping functionaliteit, die als eerste via een firmware update in de CR-N700 beschikbaar is. Met Auto-Tracking toepassing RA-AT001 profiteer je van de mogelijkheid om bijvoorbeeld de belangrijkste spreker automatisch te volgen terwijl deze over het podium beweegt. Daarmee optimaliseer je de productie-efficiëntie voor lezingen, bedrijfsevenementen, gebedshuizen, live optredens en broadcast. Met de Auto-Looping toepassing RA-AL001 programmeer je herhaalde pan-, tilt- en zoombewegingen van de camera om herhaalde live-acties consistent en nauwkeurig te volgen. Zo leg je live evenementen en muzikale optredens altijd stijlvol vast.

YAMAHA

Twee Best of Show-awards voor Yamaha. Allereerst voor de nieuwe DME7 digitale

signaalprocessor/ProVisionaire Design-software en daarnaast voor de CS-800/CS-500 video collaboration systemen. Yamaha's nieuwe DME7/ProVisionaire Design tilt het creëren van zeer veelzijdige audiosystemen naar een nieuw niveau. Even geschikt voor zowel de entertainment- als de ProAV-markt, stelt de combinatie van de DME7 en ProVisionaire Design gebruikers in staat complexe, volledig schaalbare audiosystemen te creëren met slechts één softwarepakket. De CS-800/CS-500 alles-in-één videosamenwerkingssystemen maken gebruik van de nieuwste AI-tech-

nologie om spraak en video te harmoniseren, waardoor de meest nauwkeurige real-time samenwerkingservaring wordt geboden, zelfs in rumoerige open werkruimten. Yamaha toonde zich uiteraard content: "We zijn erg blij dat we prijzen hebben gewonnen voor nieuwe producten die voor het eerst door de industrie werden gezien", zegt Nils-Peter Keller, Senior Director, Pro Audio & AV Group, Yamaha Music Europe GmbH.

K-ARRAY

Bij K-Array was onder andere de K-array Lyzard Mk I te bewonderen. Fraaie prestaties in een minuscuul lichaam, daar komt het op neer. Lyzards (de range bestaat uit de Lyzard-KZ1 I en Lyzard-KZ14 I) zijn ontworpen voor discreet gebruik in verschillende intieme omgevingen, zoals detailhandel, chique restaurants, bars en musea. Niet groter dan een chocoladereep, biedt het de beste geluidservaring met minimale visuele impact. Installatie is eenvoudig dankzij de magnetische grille. Een breed scala aan kleuren en luxueuze metalen afwerkingen zorgen daarvoor alle Lyzard-modellen passen naadloos in elk interieur. <

De Lyzard van K-Array

Abonnee Aanbieding 2023

Ontvang nu ruim 35% korting op het reguliere abonneetarief: u betaalt slechts € 25,- ipv € 41,-

U ontvangt naast vakinformatie vele voordelen. Abonneer u nu op het vakblad AV&Entertainment Magazine.

ABONNEE VOORDELEN:

- 6 maal per jaar uw eigen vakblad op de deurmat
- Actueel nieuws op www.av-entertainment.nl
- 10 maal per jaar uw eigen digitale AV&Entertainment Magazine nieuwsbrief
- Extra korting op lezersaanbiedingen in uw vakblad
- AV&Entertainment Magazine abonnees ontvangen ook 15% abonneekorting op andere tijdschriften van de uitgeverij van Van Munster Media Groep (www.vanmunstermedia.nl): PUUR Porsche Magazine, Great British Cars, Bodylife Benelux, Meeting Magazine, Rivierenland Business, Vallei Business, Oost-Gelderland Business, Noord Limburg Business, ELF, PANNA

Indien u geïnteresseerd bent in een van deze uitgaven, kunt u bellen met onze klantenservice op: 024-373 8505 (elke werkdag bereikbaar tussen 9.00 uur en 12.00 uur).

U kunt u ook abonneren op AV&Entertainment Magazine via de website: www.av-entertainment.nl

AV&Entertainment
MAGAZINE

JAARGANG 19 | NUMMER 1 | MAART 2023
www.av-entertainment.nl

van
munster
media
publishers | factory

Een uitgave van
VAN MUNSTER MEDIA PUBLISHERS
Postbus 6684 | 6503 GD Nijmegen,
Kerkenbos 10-75h | 6546 BB Nijmegen
T: 024 - 3 738 505 | F: 024 - 3 730 933

UITGEVER
Michael van Munster

HOOFDREDACTIE
Teun van Thiel
teun@av-entertainment.nl

REDACTIEMEDEWERKERS
Arnout van der Hoek, John Huijbregts,
Ulco Schuurmans, Henk Hendriks
Email: info@av-entertainment.nl

VORMGEVING
Jan-Willem Bouwman
Joost Franken

COVERFOTO
Leo Veger

MEDIA-ADVIES & ADVERTEREN
René Janssen T: 024-373 8055
E: rene@av-entertainment.nl

Voor advertentietarieven, neem contact op met onze media-adviseurs of ga naar www.av-entertainment.nl

ABONNEMENTEN
Een jaarabonnement bedraagt € 41,- (excl. B.T.W.)
Abonnementen hebben een looptijd van een jaar (tot 31 december) en worden automatisch verlengd. Opzeggen kan schriftelijk en dient ieder jaar vóór 31 oktober te gebeuren.

Vragen over abonnementen en bestellingen kunt u richten aan de afdeling Abonnementenbeheer. Dagelijks telefonisch bereikbaar van 09.00 uur tot 12.00 uur,
T: 024-373 8505,
E: abonnementenbeheer@vanmunstermedia.nl

Nabestellingen: Oude nummers telefonisch bestellen via 024-373 4467

COPYRIGHTS
Het auteursrecht op de in dit tijdschrift verschenen artikelen wordt door de uitgever voorbehouden.

Full NDI®. Fast. Easy. Video.

The EVERET EVN PTZ camera series supports high bandwidth NDI® featuring frame rates up to 1080p60 full HD, 10x or 20x optical zoom, simultaneous quad outputs USB, HDMI, 3G-SDI and Full NDI® with the Everet custom NDI® chip. Equipped with advanced image processing and high quality Panasonic image sensor, the EVN series will offer pro grade performance and crystal-clear FHD images, even in low-light.

- High Bandwidth Full NDI® PTZ Camera
- High quality, frame-accurate video with 10x or 20x Optical Zoom and Panasonic 1/2.86" Sensor
- One ethernet cable for video, audio, PTZ control, Tally and power
- Simultaneous Quad Output

Canon

WELCOME TO THE OUTPUT FAMILY

EEN COMPLETE RANGE AAN IN- EN OUTDOOR PTZ CAMERA'S

Output is de nieuwe distributeur voor Canon in de Benelux en kan u nu nog beter van dienst zijn met jarenlange expertise op het gebied van PTZ en andere pro AV oplossingen.

Bekijk onze website voor een compleet overzicht aan onze Canon producten.

Meer info & specs

www.output.nl

output

Professional audio, video & lighting

De Meerheuvel 10
5221 EA 's-Hertogenbosch
Tel: +31 (0)73 639 2600
info@output.nl
www.output.nl